

Erdészeti Lapok

Alapítva: 1862-ben

CL. évfolyam
2015. július-augusztus

Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata

www.oee.hu

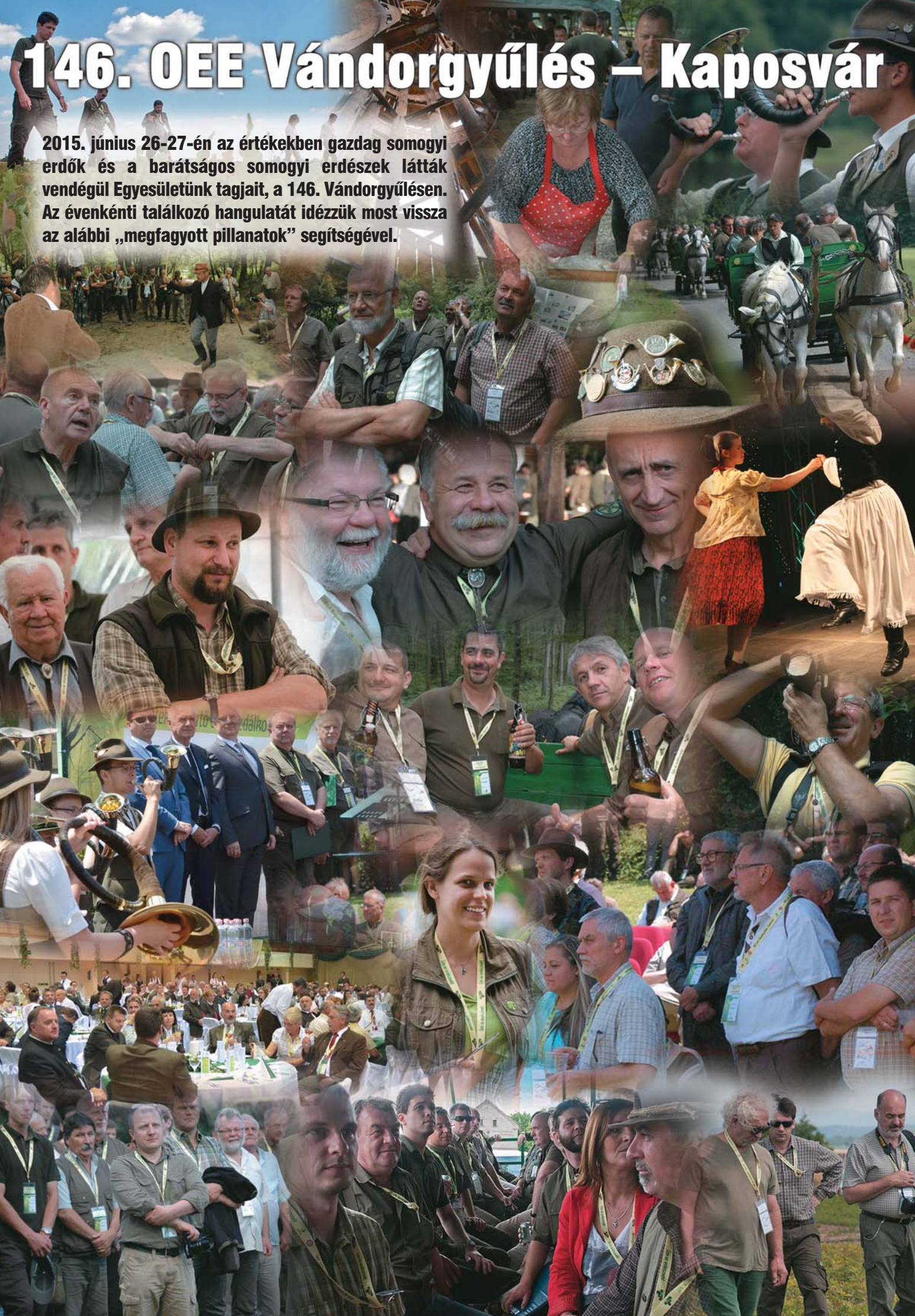
146. OEE VÁNDORGYŰLÉS

2015

146. OEE Vándorgyűlés – Kaposvár

2015. június 26-27-én az értékekben gazdag somogyi erdők és a barátságos somogyi erdészek látták vendégül Egyesületünk tagjait, a 146. Vándorgyűlésen. Az évenkénti találkozó hangulatát idézzük most vissza az alábbi „megfagyott pillanatok” segítségével.

A harmadik oldal

„A kor folyam, mely visz vagy elmerít, Úszója, nem vezére, az egyén...”. *Madách örökbecsű sorainak értelmét, mely szerint életünk során egyénként csak sodródunk az adott korszak történelmi folyamában – melynek gyakran se forrását, se irányát, se célját nem ismerjük – időnként felülírhatja egy-egy összetartó közösség egyéneinek belső története.*

S habár a nagyobb történelmi pillanatok, ahogy életünk egyes fontosabb momentumait is, teljes fajsúlyuknak megfelelően gyakran utólagosan éljük át, azért vannak olyan események, melynek pillanatai már megtörténtük időpontjában is meghatározóak. Egyéni és közösségi szinten egyforma mértékben.

A 146. Vándorgyűlést is bemutató lapszám címlapképének válogatása során, nem volt kétséges, hogy a tavaly megkezdett hagyományt folytatva, a vándorgyűléseink legemblematisabb pillanata kerül majd újra a borítóra. Az egyesületi vándorgyűlés zászló átadás-átvétele. Ez az a jelképrejű mozzanat, amely az Egyesület és a tagság számára is a folytatást, az összetartozás erejének folytonosságát jelképezi.

Idén ez a pillanat, már a helyszínen átélve is, a magyar erdészek közössége számára történelmi jelentőségű volt. Érezhető volt ez a felhangzó taps erejében, látható volt ez a pillanatot átélő arcokon.

Tamás Sándor, Kovászna Megye Tanácsának elnöke személyében, nem csak egy székely gyökerű erdész kolléga vette át a zászlót, hanem rajta keresztül Erdély és az erdélyiek hívták, hívják az anyaországi és más határon túli területeken élő magyar erdészeket, hogy legnagyobb éves találkozójukat jövőre teljes egészében a trianoni határokon kívül rendezzék meg. Olyan kárpáti tájra szőtt az előadói pulpituson előszóban is elhangzott invitáció, ahol a történelem folyamának sodrása ellenére is otthon érezhetik majd magukat az anyaországiak.

2009-ben Selmechányán már átléptük az 1920-as békediktátum által meghúzott határt. A legjobb tudásom szerint 106 évvel ezelőtt, 1909-ben, Liptó vármegyében rendezett az Országos Erdészeti Egyesület teljes egészében a mai határainkon kívül megtartott, akkori megnevezéssel élve, szakkirándulást és közgyűlést. Erdélyben pedig még régebben, 1898-ban, Sepsiszentgyörgyön, azaz ennek is már 117 éve.

A jövőre tervezett vándorgyűlés lehetőségét egy közösség egyénei, az Egyesület tagsága, annak vezetői és maga a közösség egésze érte el. Ebben a folyamatban minden tagnak, minden egyesületi rendezvénynek erősítő szerepe volt és van, hiszen ezek együttesen, mint szakmai és baráti közösségi élet formálják az OEE történelmét és jövőjét.

Az Egyesület nagy utat tett meg. Bebizonyította, hogy közösségi összefogással és jó szerencsével, adott korszakban az egyén nem csak úszója lehet a történelem folyamának, hanem időnként alakítója is.

Nagy László

Tartalom

Az OEE 146. Vándorgyűlése194–224

Spingár Péter: Az Év Erdésze Verseny 2015.....225

*Nagy László:
Beszélgetés Tóth Péterrel, az Év erdészével226*

*Szolnyik Csaba:
Átfogó Natura 2000 vizsgálatok a Bükkben227*

Dr. Pekár Anita: Jogászok az erdőben229

*Dr. Sárvári János:
Egyeztetés a helyettes államtitkárral231*

*Dr. Sárvári János:
V. Németh Zsolt államtitkárnál jártak a Magánerdősök.....232*

Nagy László: Viharkár az Alföldön233

*Jubász István, Schiberna Endre:
50 éves a NAIK ERTI Ökonómiai Osztálya234*

*Dr. Takács Viktor:
Erdészeti szakképzésünk helye Európában236*

*Garamszegi István:
Tanulmányút Észak-Magyarországon238*

*Csofcsics László, Mizik András:
A Kiskunságban járt a Megújuló energia Szakosztály ..240*

*Bányai Péter:
Szakmai nap a Bükkben242*

*Andrés Pál:
Bedő Albert-emléktábla Sepsikőröspatakon243*

*Dr. Krizsán Józsefné:
Kaán Károly Verseny huszonharmadszor244*

Nagy Imre: Emlékműavatás a Peruska-kápolnánál246

Khell Melinda: Családi Nap a Farkas-erdőn.....248

*Dánfy László Andor, Bognár Gábor:
Jubileumi emléktúra a Zemplénben249*

Führer Ernő, Csóka György: Erdészélet – erdészlélek250

*Wágner Tibor:
Volt egyszer egy fűrészüzem Felnémeten251*

Nagy László: Deus hídja256

ERDÉSZETI LAPOK • Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata CL. évfolyam 7–8. szám (július-augusztus)

FŐSZERKESZTŐ: NAGY LÁSZLÓ • A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE: DR. OROSZI SÁNDOR

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG: dr. Bartha Dénes, Detrich Miklós, Haraszi Gyula, Lengyel László, Lomniczi Gergely, Puskás Lajos, dr. Sárvári János, dr. Schiberna Endre, Wisnovszky Károly

SZERKESZTŐSÉG: 1021 Budapest, Budakeszi út 91. Telefon: 06 (1) 201-6293 • Mobil: 06 (20) 330-3462 • e-mail: erdlap@oe.hu • www.erdeszetilapok.hu

KIADÓ: Országos Erdészeti Egyesület, 1021 Budapest, Budakeszi út 91. • Levélcím: 1021 Budapest, Budakeszi út 91. • FELELŐS KIADÓ: **ZAMBÓ PÉTER elnök**

Tördelőszerkesztő: Balog Zoltán • Olvasószerkesztő: Rimóczi Irén • Nyomdai munkák: PR Innovation Kft., Budapest • Felelős vezető: ifj. Komornik Ferenc

A kézirat lezárva: 2015. július 21.

ISSN 1215-0398

Terjeszti a Magyar Posta Zrt. Felvilágosítást a lappal kapcsolatban az Egyesület ad. Megjelenik havonta.

A beküldött kéziratokat, fényképeket nyilvántartásba vesszük. A cikkek, írások nem feltétlenül azonosok a szerkesztő véleményével, azok tartalmáért mindenkor a szerző felel. Honoráriumot megegyezéssel csak felkért írásokért, illetve grafikai munkákért fizetünk.

A címlapon: Jövőre Erdélyben! Fotók: Nagy László, Kutnyánszki Ernő

A Zselicség

„Nem az erdő van Somogyban,
hanem Somogy van az erdőben”

A Zselicség a Dél-Dunántúl egyik sajátos tájegysége, amely az erdészeti tájbeosztás esetében is önálló tájként (53.) szerepel. A Kapos-völgyéből meredek lejtőkkel emelkedő dombság nyugaton Belső-Somoggyal, keleten a Völgyességgel és a Baranyai-hegyhátal határos, délen pedig a tágabb értelemben vett Drávamenti-síkságra hanyatlik.

Területe mintegy 115 ezer hektár, tengerszint feletti magassága többnyire 140–300 méter között változik, legmagasabb pontja a Kapos és a Dráva vízválasztóján 358 méter magasságra emelkedő Hollófészek. Ezt a környezete fölé magasodó terjedelmes pannon tábladarabot észak-dél irányú törésvonalakhoz igazodott völgyek és köztes hátaik tagolják. A területet elsősorban lösz fedi, amely a táj nyugati részén agyagosodott, s így jó víztartó képességű.

A keleti részen inkább típusos lösz találunk, amelynek víztartó képessége már nem annyira kedvező. Az eróziós lejtőkön néhol a pannon agyag is előbukkan.

A táj vízfolyásai a meglehetősen hullámosan futó nyugat-kelet irányú vízválasztótól északra a Kaposba torkollnak (*Bárdi-patak, Berki-patak, Zselic-patak, Surján-patak, Baranya-csatorna*), míg délre a Drávába tartó Fekete-víz forráságai hálózák be (*Gyöngyös, Almás-patak, Bükkösdi-víz*).

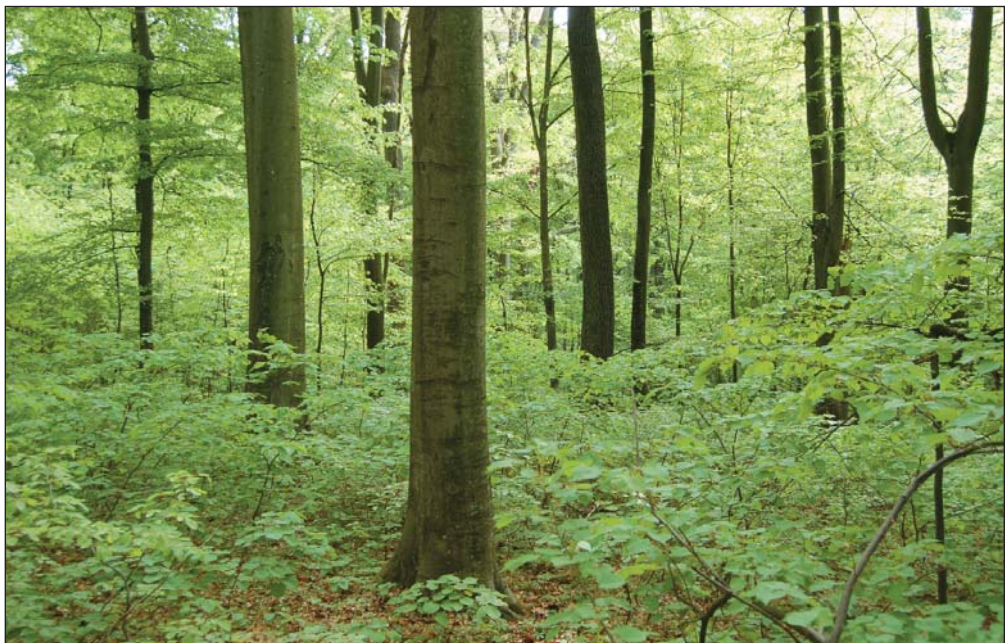
Éghajlata mérsékelt meleg-mérsékelt nedves, az évi középhőmérséklet 10,4 °C, a tenyészidőszaké pedig 16,9 °C. A tájban nyugatról kelet felé haladva a csapadék mennyisége csökken, amíg a Nyugat-Zselichen 712 mm az évi csapadék átlagos mennyisége, a Kelet-Zselicben már csak 684 mm. Ez a tendencia figyelhető meg a tenyészidőszak csapadékelátásában is, nyugaton 413 mm, keleten 397 mm az átlag. A szubmediterrán klímahatás a kettős csapadékmáximumban (június és október) is tetten érhető, a nyári csapadékmáximumból azonban a növényzet keveset tud hasznosítani, mivel gyakoriak a felhőszakadások, heves esők. A legjelentősebb eróziós károk is ebben az időszakban figyelhetők meg.

Érdekesség, hogy a hagyományos erdészeti klímaosztályozás szerint az egész tájra a gyertyános-tölgyes klíma jellemző. A nem kis kiterjedésű bükkösök létét az augusztusi csapadéktöbblettel és a jó víztartó képességű agyagosodott lösszel lehet magyarázni. E tény azonban arra is rávilágít, hogy az itteni bükkösök klímaváltozás iránti érzékenysége jelentős mértékű.

A genetikai talajtípusok közül az agyagbemosódásos barna erdőtalajok uralkodnak, a terület kétharmadán lelhetők fel, s a legeredményesebb állományokat tartják el. A Ramann-féle barna erdőtalajok (barnaföld) a Zselicség egynegyedén találhatók, míg a fennmaradó részt egyéb talajtípusok teszik ki. A lösz alapkőzet miatt a 96%-ban vályogos szövetű talajok javarészt többletvízhatástól függetlenek, a lejtőlábakon kevés szivárgóvíz, a

völgyekben időszakos és állandó vízhatás is megfigyelhető, de a többletvízhatásnak kitett részek aránya csak 5% körüli.

Az alapkőzet sajátosságai, az ebből fakadó vízháztartás-viszonyok, továbbá a nyugat-kelet irányú klímagradiens megmagyarázza a megmaradt természet szerű erdők típusát és arányát is. A 37%-os erdőszültségi terület legjellemzőbb erdőtársulásai a bükkösök és a gyertyános-kocsánytalan tölgyesek. Előbbiek inkább a nyugati részre jellemzőek, s a faállománnyal borított terület csaknem 15%-át teszik ki, utóbbiak inkább a keleti részt uralják. A szélesebb völgytalpakon gyertyános-kocsányos tölgyesek is megfigyelhetők, amelyek főként az előző két típussal érintkeznek. A keleti részen már számottevő a cseres-kocsánytalan tölgyesek aránya is, viszont a patakokat kísérő égerlige-

Szűrös csodabogyó

tek mindenütt ritkák, szétszabdaltak és kis kiterjedésűek.

A völgyek talpán ma inkább a szántóföldek, vadföldek, halastórendszerek és a csatornává mélyített medrek körüli jellegetlen növényzeti típusok uralkodnak. A kultúrállományok közül a faállománnyal borított terület csaknem egynegyedét kitevő akácok leginkább a domblábakon, a korábbi szőlőterületeken, elszorvadt települések helyén, az erodáltabb részekben találhatók, a fenyvesek részaránya nem éri el az 5%-ot. A korábbi erdőirtások nyomán sok másodlagos gyepterület található a Zselicségben, melyeken a kaszálás és a legeltetés megszűnése miatt cserjésedés, erdősödés figyelhető meg, ami a táj jó regenerációs potenciálját jelzi.

A korábbi térképek alapján az I. katonai felmérés (1784) idején a Zselic erdősültsége még 56% volt, ami az 1895. évi felmérés idején 26%-ra csökkent. Ennek oka nemcsak a jobbágyfelszabadítással és az ezzel kapcsolatos erdőirtásokkal magyarázható, ha nem többek között azzal, hogy az Eszterházyak a felvett 6 millió holland forintnyit Rotschild-kölcsön törlesztésére és kamatainak fedezésére bérbe adták itteni birtokukat, s a bérlő hűtlenül bánt szerzeményével.

Az állományalkotó fajok mellett a táj karakterisztikus

eleme az ezüst hárs, amelynek szélben kifordult levelei messziről elárulják jelenlétét. E faj lelkes pártfogója a Ropolyban született *Haracsi Lajos* erdősz-professzor volt. Több cikkében föl hívta a figyelmet erre az erdőművelési szempontból nem elhanyagolható, de nehezen kezelhető hársfajra. Az ezüst hárs korábban is nagy szerepet játszott az itteni állományokban, fontos méhlegelő volt, amelynek bizonyítéka a márcadó (mézsöradó). Ez egyébként helységnévvé is vált (Márcadópuszt). Meg kell még említeni az erdeifenyőt is, amely a leírások szerint a 18-19. században jelentősebb területtel rendelkezett. A leírásokon kívül ezt az is igazolja, hogy a lakosság egy része zsindelykészítésből, fenyőszurok-égetésből és kalamáscsikázásból élt. E faj őshonossága sokáig vita tárgyát képezte, a bizonyítékok között egy régi zselici csárda gerendái is szerepeltek, amíg egy korábban Máramarosban szolgált kolléga meg nem mutatta a tutajbekötés vágatait rajtuk. Egyébként a pionír erdeifenyő őshonossága a szélsőséges termőhelyek hiánya, az erős versengő képességű állományalkotó fajok (bükk, gyertyán, tölgyek) dominanciája miatt elvethető.

Az üde lombos erdők jellemző elemei csodabogyófajaink is, a szűrös csodabogyó (*Ruscus aculeatus*) sereges megjelenésével, nagyobb termetével könnyeb-

ben szemünk elé akad, míg az arasznyira növeő lónyelvű csodabogyó (*Ruscus hypoglossum*) csak ritkán találunk. Érdekességképpen megemlítendő, hogy az 1960-as években az Erdei Termék Vállalat még tonnaszámba gyűjtette a szűrös csodabogyót e tájon is, amit aztán főként koszorúkészítőknek értékesítettek. Ma már mindkét faj védelmet élvez. Az üde lombos erdők aspektusának legszebb, s legféltettebb dísz a kakasmandikó (*Erythronium dens-canis*), visszatört szirmaival az itt szintén előforduló, de nyár végén virágzó ciklámen (*Cyclamen purpurascens*) utánozza.

További jellemző faj még a sokfelé előforduló tavaszi lednek délvidéki testvére, a tarka lednek (*Lathyrus venetus*) és a szintén balkáni elterjedésű, sárgásbarna virágú zalai bükköny (*Vicia oroboides*). A cseres-tölgyesek érdekesebb növényfajai közül a lián természetű pirítógyökér (*Tamus communis*) kell megemlíteni, húsos föld alatti „répája” a vaddisznók kedvenc csemegéje. További különlegesség még a szamócára emlékeztető kisvirágú pimpó (*Potentilla micrantha*) és a félbeszárnnyalt levelű kispárlófű (*Arenaria agrimonoides*).

A Zselicség összefüggő erdőtümbjében ma elenyésző a fényszennyezés, ezért is működhet itt hazánk egyik csillagoségbarkája. De ne feledjük, hogy ezt a tájra jellemző elnéptelenedésnek köszönhetjük, amelynek eredményeként több apró település (pl. *Goricza, Kán, Gyűrűfű, Korpád, Szabás, Némethukafa, Nagytótváros, Kistótváros, Márcadó, Ropoly*) ma már csak nevében él, s helyét legfeljebb néhány elvadult gyümölcsfa, jegenyenyár és a fehér akác felferődése jelzi.

Dr. Bartha Dénes

Képek: **Detrich Miklós,**
Korda Márton

Pirítógyökér

Vándorgyűlések Kaposváron — 1960, 1993

Visszatekintés a múltba

A közelmúltban megrendezett kaposvári vándorgyűlést megelőzően két alkalommal — 1960-ban és 1993-ban — érte a somogyiakat az a megtiszteltetés, hogy vendégül láthatták az erdészszakma képviselőit. Talán nem érdektelen feleleveníteni a sok évtizeddel ezelőtt történeteket.

1960

Az Országos Erdészeti Egyesület azévi vándorgyűlését 1960. július 2-3-án Kaposváron, a Középsomogyi Állami Erdőgazdaság területén tartotta. A vándorgyűlés napirendjének középpontjában a Középsomogyi Állami Erdőgazdaság második öt éves tervre vonatkozó fakitermelési tervének a megvitatása állt.

A találkozó programja reggel fél kilenckor, a kaposvári Béke Szálló (jelenleg Hotel Dorottya) nagytermében *Németh Vilmosnak*, a helyi csoport elnökének – aki egyben a rendező cég igazgatója volt – az üdvözlő szavaival indult. Köszöntötte a vándorgyűlést 341 regisztrált résztvevőjét, a különböző állami és társadalmi szervek képviselőit, közöttük *dr. Balassa Gyula* miniszterhelyettest, az Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetőjét, *Tobak Istvánt*, a Somogy megyei Pártbizottság képviselőjét, *Péter Oszkárt*, a MEDOSZ központi bizottságának és *Gulyás Imrét*, a megyebizottság képviselőjét, valamint az Egyesület elnökségét. Később megjelent az ülésen *Hevesi János*, a megyei pártbizottság másodtitkára, *Szikszai János* járási párttitkár és *dr. László István*, a Megyei Tanács VB elnöke is.

Madas András, az OEE elnöke megnyitó beszédében elhangzott a vándorgyűlés jelmondata: *Adjunk évről évre több, jobb és olcsóbb fát a népgazdaságnak!* A megnyitót követően kiosztották az 1960. évi Bedő Albert-díjakat. A kitüntetettek között helyi kolléga nem volt...

A továbbiakban szakmai előadások következtek a Középsomogyi Állami Erdőgazdaság második öt éves tervére vonatkozó fakitermelési tervhez kapcsolóan.

Marton Tibor főmérnök: A Középsomogyi Állami Erdőgazdaság jelenlegi helyzete és a második öt éves tervvel kapcsolatos célkitűzései. *Sümegh Nándor*, az OEF kaposvári erdőrendezőségének vezetője: A Középsomogyi Állami Erdőgazdaság második öt éves fakitermelési tervének üzemtervi vonatkozásai. *Radics László* fahasználati csoportvezető: A Középsomogyi Állami Erdőgazdaság második öt éves fakitermelési és fagyártmány-termelési terve. *Vajda Sándor* erdőművelési csoportvezető: A Középsomogyi Állami Erdőgazdaság második öt éves fakitermelési tervének erdőművelési vonatkozásai. *Szilágyi József* műszaki csoportvezető: A Középsomogyi Állami Erdőgazdaság erdőfeltárási terve a második öt éves terv időszakára.

Ebéd után hozzászólások hangzottak el, majd a vándorgyűlés első napja a Béke Szálló nagytermében közös vacsorával és ismerkedési esttel zárult.

Másnap a résztvevők a Zselicségben szervezett tanulmányúton vettek részt. Ismerkedtek a zselici erdeifenyő természetes felújításával, meglátogattak egy magról kelt, tizenöt év körüli hársas-gyertyánost, egy bükkös-tölgyes tisztított fiata-

lost, növedékfokozó gyérítést egy középkorú bükkállományban, végül egy felújítóvágást. A terepi program zárásaként stabilizált burkolatú erdei makadámút építésének mintaszakaszait és egy burkolat nélküli gyűjtőút kialakítását nézték meg.

Az erdőből kiérve, a ropolyi vadászház előtti tisztáson hatalmas sátor fogadta a vándorgyűlés résztvevőit. Az ott elfogyasztott ebéddel fejeződött be az egyesület 1960. évi vándorgyűlése.

1993

A második somogyi vándorgyűlést 1993. augusztus 6-7-én rendezte meg az egyesület, a Somogyi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság vendégeként. A rendezők már a hivatalos megnyitó előtti napra is szerveztek programot: a korán érkezők számára *Leitner Sándor* festőművész munkáiból nyílt kiállítás, majd ezt követően rövid belvárosi séta keretében mutaták be városunkat.

A hivatalos megnyitón – amelyet 6-án délelőtt a kardosfai vadászház előtt rendeztek – 462 regisztrált résztvevő volt jelen. A SEFAG vezetőjeként *Bóna József* – aki ekkor vállalati biztosként irányította a cégnél zajló átalakítási folyamatot – köszöntötte a megjelenteket. *Schmotzer András*, az OEE elnöke nyitotta meg a vándorgyűlést, melynek jelmondatául *Leibundgut* svájci professzor gondolatát választották: „*Emberi kultúránk az erdő irtásával kezdődött, és csak az erdő megvédésével maradhat fenn*”. A megnyitó végén emléktáb-

Schmotzer András, az OEE elnökének megnyitó beszéde

Bóna József a SEFAG vezetőjeként üdvözlí a Vándorgyűlést

lát avattak a helyhez ezer szállal kötődött erdészprofesszor, *Haracsi Lajos* tiszteletére. A vadászház falán elhelyezett emléktáblát a professzor leánya, *Haracsi Lenke* és dédunokája *Balogh Zoltán* leplezte le.

Az első szakmai program – *dr. Göndöcz Gyula* erdészeti igazgató kalauzolásával – a zselici ezüsthársas megtekintése volt, amit a ropolyi vadászház előtti ebéd követetett. Közben megnézheték az út menti réten kiállított legújabb fejlesztésű erdészeti gépeket.

A buszkaraván délután a második terepi program helyszíné, Nagykorpad irányába indult. A somogyi homokvidék erdőművelési gondjairól *Horváth József*, a Lábodi Erdészet igazgatója tájékoztatót, majd *Szántó Gábor*, a Kaposvári Erdőfelügyelőség igazgatója a megye erdeinek főbb adatait, gazdasági súlyát, környezet- és természetvédelmi helyzetét ismertette.

A közgyűlést 7-én, a Pannon Agrártudományi Egyetem (ma Kaposvári Egyetem) aulájában tartották. A politika érdeklődését valószínűleg a közelgő választások is befolyásolták – sok jelentős személyiség vett részt a rendezvényen: *dr. Szabó János* földművelésügyi miniszter, *dr. Várbelyi András*, a Miniszterelnöki Hivatal sajtófőnöke (aki az ekkor már betegeskedő *Antall József* kormányfő helyett, annak „helynökeként” volt jelen), *dr. Tarján Lászlóné* (egykori SEFAG-os kollégánk), a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium államtitkára, *Dauner Márton*, az Erdészeti Hivatal elnöke, *Szabados János*, az ÁV Rt. portfólió igazgatója, valamint a „hazai” vezetők: *dr. Gyenesi István*, a Megyei Önkormányzat elnöke és *Szabados Péter*, Kaposvár polgármestere. Jelentős volt a külföldi érdeklődés is – hat külföldi erdészegyesület képviselői tisztelték meg a rendezvényt.

Levélben köszöntötte a résztvevőket *dr. Antall József* miniszterelnök is: *Szívből köszöntöm az Erdész Vándorgyűlést, egy jeles szakma jeles képviselőit, és általuk az ágazatban dolgozó munkatársakat... Rendkívüli feladat egy pénzben szinte fel sem becsülhető értékkel, az erdővel gazdálkodni, benne naponta dolgozni, fennmaradásáért, jövőjéért munkálkodni. Az erdészek eleget tudnak tenni e feladatnak. Szaktudásuk és hitük, bagyománytiszteltük és az új iránti fogékonyságuk összhangja teremtette meg azt a sajátságos szakmai önértéket, amely nehéz évtizedekben is képes volt értékek megőrzésére, gondozására, fejlesztésére. A Vándorgyűlésnek eredményes munkát, Önöknek hitet és értelmes célokat kívánok.*

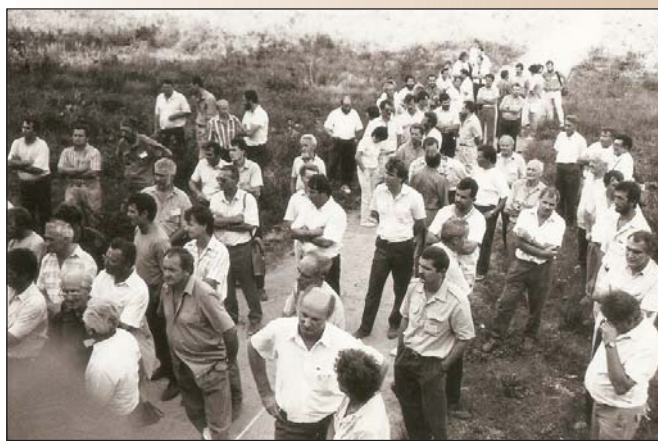
Az előző somogyi vándorgyűléssel ellentétben, ekkor helyiek is voltak a kitüntetettek között. *Bedő Albert*-emlékérem kitüntetésben részesült *Szilágyi József* nyugalmazott műszaki osztályvezető, valamint *Szántó Gábor*, a Kaposvári Erdőfelügyelőség igazgatója, és *Kaán Károly*-emlékérmeket vehetett át *Wéber József*, a Zselici Erdészet kerületvezető erdésze.

1960 és 1993

Érdekes dolog a két – egymástól időben 33 év távolságra lévő – rendezvény összehasonlítása. Az első kiemelt témája – a politika akkori elvárásának megfelelően – az volt, hogy a tervgazdálkodás keretei között minél több és olcsóbb fát kell adni a népgazdaságnak. A második vándorgyűlés alaphangját már a rendszerváltás határozta meg. (Megjegyzés: 1993 februárjában rendezték az I. Országos Erdész Gyűlést, mely az átalakuló erdőtulajdoni viszonyok közötti erdőgazdálkodás jövőjével foglalkozott. A másik „pikáns” téma, hogy – bár akkor még nem tudtuk – cégünk akkor már részvénytársaság volt. Noha csak december elsején jelentették be az Rt.-vé alakulást, az június 30-i, visszamenőleges hatállyal lépett életbe.) Az előadásokban és a felszólalásokban egyaránt visszavisszatérő téma volt az állami erdőtulajdonok jövője.

Néhány gondolat a rendezőkről. Az 1960-as vándorgyűlés motorja a nem sokkal előtte Kecskemétről Kaposvárra helyezett *Marton Tibor* főmérnök volt – rossz nyelvek szerint aktivitását egyfajta bizonyítási vágy vezérelte. Szükség is volt az aktivitására, mivel az igazgató nem volt túlságosan lelkes – nyűgnek tekintette a rendezvényt.

Szinte mindent öntevékenyen kellett ekkoriban megoldani. A vendégeket a Süketnéma Intézetben és a cukorgyár munkásszállásán – meglehetősen tábori körülmények között szállásolták el. A központ fiatal munkatársai, erdőmérnökök, adminisztratív dolgozók töltötték a szalmazsákokat. A második napi ebéd is az öntevékenységre volt bízott. Erdészek, munkatársak – közöttük több erdészvezető is – kavarták a kondérokot, szolgálták fel az ebédet.

Terepi program Nagykorpadon

A '93-as rendezvényt már több külső közreműködő cég is segítette, de ez nem jelentette azt, hogy könnyű dolga volt a rendezőknek. Más viszonyok, más körülmények és más elvárások között kellett helytállnia a *Pintér Ottó* által irányított rendezőgárdának. És ezt a rendezvényt – ellentétben a korábbi vándorgyűléssel – teljes mellszélességgel támogatta a cég vezetője is. A sikeres helytállást bizonyította számtalan bel- és külföldről érkezett levél, amelyekben a résztvevők köszönetet mondtak a vendéglátásért és a tartalmas programokért.

Detrich Miklós

Az OEE 146. Vándorgyűlése

Ünnepélyes megnyitó

Balról: Dr. Bitay Márton, Szita Károly, Dr. Semjén Zsolt, Zambó Péter, Barkóczi István és Szabó Ferenc

Idén az Országos Erdészeti Egyesület 146. Vándorgyűlésének hazánk egyik leg-erdősültebb megyéje, Somogy és a somogyi állami erdőket kezelő SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. volt a házigazdája.

A kétnapos rendezvényre több mint 700 résztvevő érkezett az egész országból, valamint Erdélyből és a Felvidékről. A magyar erdész szakembereket vendégül látó állami erdészeti társaság „értéktérítő erdőgazdálkodás” mottóval hirdette meg gazdag tartalmú programjait, melynek Kaposvár városa és a Zselicség adott helyszínt. A nagy érdeklődésre számot tartó hat szakmai program betekintést engedett az erdőterületek kezelésének aktuális kérdéseibe, az erdő turisztikai működésébe, a helyben létesült jelentős ökoturisztikai infrastruktúra üzemeltetésének gyakorlatába.

A június 26-i ünnepélyes megnyitóra a Kaposvári Egyetem központi terén került sor, ahol a vadászkiállítás felzengülő hangja után, *Lomniczi Gergely*, az OEE főtitkára köszöntötte a megjelenteket.

Az egybesereglett magyar erdészeket és vendégeket elsőként az Egyesület elnöke, *Zambó Péter* üdvözölte, a következő szavakkal.

„Tisztelt Miniszterelnök-helyettes Úr! Államtitkár Úr! Elnök Úr! Vezérigazgató Úr! Tisztelt Tagtársak és Vendégeink!

Nagy tisztelettel köszöntöm az Országos Erdészeti Egyesület minden tagját, és meghívott vendégeinket Egyesületünk 146. Vándorgyűlésén! A vándorgyűlések sorában 1960 és 1993 után, a harmadik alkalommal élvezhetjük Kaposvár és a somogyi kollégák vendégszeretetét. A résztvevők között külön tisztelettel köszöntöm a nyugdíjas kollégákat, akik részvételét minden eszközzel támogatja az Egyesület. Köszöntöm az Év Erdésze Verseny résztvevőit, és az örvendetesen egyre nagyobb számban jelen lévő erdésztechnikus kollégákat. Megkülönböztetett tisztelettel üdvözlöm a határon túlról, Erdélyből és a Felvidékről érkezett erdészeket, köztük *Tamás Sándor*, Kovászna megyei elnök urat.

Az idei vándorgyűlésen már kicsit előre is tekintünk, készülve Egyesületünk jövőre esedékes, 150 éves évfordulójára. Kevés szervezetnek adatik meg ilyen évfordulót ünnepelni. Egy ilyen jubileumra már a készülődés is ünnepélyes. Méltó helyszín és alkalom ehhez a mostani, kaposvári vándorgyűlés. Azon dolgozunk, hogy jövőre egy minden tekintetben megerősödött Egyesület ünnepelhesen, és az évfordulót egy különleges helyszínen, Erdélyben szervezett Vándorgyűléssel tegyük majd emlékezetessé.

Végezetül egy fontos témára, a fenntarthatóság kérdéskörére hívom fel a figyelmet. Az Országos Erdészeti Egyesület a magyar erdészek nevében a mostani vándorgyűléssel csatlakozik *Áder János* köztársasági elnök fenntarthatósági kezdeményezéséhez. Arra kérünk minden erdőt szerető embert, hogy az Élő Bolygónk honlapon keresztül aláírásukkal hívják fel a világ vezetőinek figyelmét a környezeti fenntarthatóság fontosságára. Tesszük ezt azért, mert erdészként a napi munkánk során érezzük a jövő generációk érdekeit figyelembe vevő gazdálkodás felelősségét.

Jó és hasznos időtöltést kívánok mindannyiuknak a mai és holnapi programokhoz. Köszönöm a házigazda erdőgazdaság szervező munkáját. Töltsük együtt ezt a két napot az Egyesület alapértékei, a SZAKÉRTELEM – ERKÖLCES – ÖSSZETARTOZÁS jegyében! Jó szerencsét! Üdv az erdészeknek!”

Az elnöki ünnepélyes megnyitó után a kaposvári vándorgyűlést rendező erdőgazdaság képviselőjében, *Barkóczi István* vezérigazgató lépett a mikrofon elé.

„Tisztelt Miniszterelnök helyettes Úr, Tisztelt Államtitkár Úr, Polgármester Úr, Elnök Úr, Kedves Vendégeink, Kedves Kollégák! A SEFAG Zrt. valamennyi dolgozója nevében őszinte tisztelettel és erdész barátsággal köszöntöm az Országos Erdészeti Egyesület 146. Vándorgyűlésének résztvevőit 22 év után ismét Somogyban!

Súlyt ad rendezvényünknek az, hogy *dr. Semjén Zsolt* miniszterelnök-helyettes úr – szakmánk őszinte tisztelője és pártfogója – és *Dr. Bitay Márton* Örs államtitkár úr, mint az állami erdőgazdaságok tulajdonosi képviselője személyesen vesz részt megnyitónkon. Köszönöm, hogy jelenlétükkel megtiszteltek bennünket!

Munkatársaimmal örömmel fogadtuk el Zambó Péter elnök úr megtisztelő felkérését, hogy 2015-ben mi rendezzük e neves szakmai eseményt. Mottóul az „értéktérítő erdőgazdálkodás”-t választottuk. Programjaink során ennek megfelelő eredményeinkből és Somogy, Kaposvár sokszínűségéből, kultúrájából is szeretnénk ízelítőt adni. Fontosnak tartottuk, hogy magán-erdőgazdálkodás is kapjon bemutatkozási lehetőséget. Külön öröm számunkra,

hogyan a Kaposvári Egyetem bázisán szervezhettük meg rendezvényünket, hisz cégünk és az egyetem kapcsolata interaktív, együttműködő és egymást segítő, így fontosnak tartottuk, hogy szakmai programmal ízelítőt adjunk tevékenységükből.

Tudom, a vándorgyűlés nemcsak szakmáról, hanem a találkozás öröméről és az összetartozásról is kell, hogy szóljon – ezért is készültünk nagy izgalommal arra, hogy az itt töltött másfél nap valamennyi résztvevő számára tartalmas és emlékezetes legyen. Ehhez kívánok a 146. Vándorgyűlés résztvevőinek szép napot! Jó szerencsét! Üdv az erdészeknek!”

A somogyi házigazdák üdvözlő szavai után *dr. Semjén Zsolt* miniszterelnök-helyettes köszöntötte a magyar erdészeket.

„Tisztelt Vándorgyűlés, Államtitkár úr, Polgármester úr, Kedves Erdész Barátaink! Szívesen mondtam igent Zambó Péter elnök úr felkérésére, örömmel állok ismét a magyar erdészek nyilvánossága elé. Legutóbb két esztendeje ünnepeltem Önökkel együtt, a tatai Öreg-tó partján. Előtte is, azóta is sokszor adatott alkalom erdészekkel találkozni, ilyenkor mindig barátok közt érezhettem magam.

Most Somogyba, az erdők országába jöttünk, a Balatontól a Drávaig nyúló vármegyébe.

Akármerre nézünk, a tájkép meghatározója mindenütt az erdő. A tölgyesek, égeresek, ezüsthársas bükkösök, és bennük a hírneves vadállomány – mind a somogyi erdész-vadász generációk szaktudását dicsérik.

Szeretettel köszöntöm a megye, Kaposvár város, az egyetem, a Földművelésügyi Minisztérium, a Nemzeti Agrárkamara tisztelt képviselőit! És külön köszöntöm kedves házigazdáinkat, az Or-

szágos Erdészeti Egyesületet, Európa legrégebbi erdész civil szervezetét, Zambó Péter elnök urat, a SEFAG Zrt.-t, a térség meghatározó erdőgazdaságát és vadgazdálkodóját, házigazdáinkat, Barkóczi István vezérigazgató urat!

Személy szerint családi gyökerek is kötnek Somogyországhoz, ehhez a vidékhez. Egész apai családom idevaló. Mondhatom hát, hogy hazajöttem – polgármester úr jelentem itthon vagyok Somogyországban!

Szívemnek különösen kedves a rendezvényük mottója: *„Értéktelermítő erdőgazdálkodás!”* Azt gondolom, számos értelemben összekapcsol Önökkel az egyik sajátos küldetése is. A magyar vadászok érdekképviselőjének elnökeként is üdvözölhetem Önöket, Magyarország legnagyobb vadgazdálkodó szervezetét.

Somogyország az erdészeti és vadászati kultúra fellelőjére. Kiváló helyen vagyunk, hogy közösen számot vessünk a múlttal és a jövőbe tekintsünk! Nemzetpolitikusként pontosan tudom, hogy az erdészszakma és az Egyesület történelme során bizonyította töretlen hazaszeretetét, erősítette a magyarság szövetét. Selmectől Sopronig, a Fővárostól Kőrösmezőig, az erdészek emelt fővel képviselték a nemzeti eszmét akkor is, amikor gyakran betörték a fejét annak, aki fel merte emelni. Mindenki elé példaként állíthatjuk hagyományainkat, szerepünket, amellyel átszőttük a Kárpát-medencét.

A jelmondatuk: *„Szakértelem – Erdőkölcs – Összetartozás!”* – Mi mondhat többet ennél?

„Szakértelem!”

Ismerem az erdészek teljesítményét az erdővel való gyarapításában, a természetvédelemben, a munkahelyteremtés-

ben, a turisztikai fejlesztésekben, a magyar vidék életminőségének a javításában. Az „erdőkölcsi” szakmák harmóniáját a legfontosabb ágazati szabályozók megújításával kell garantálnunk. Az OEE kiemelt szerepre hivatott, úgy az erdő-, mint a vadászati és a természetvédelmi törvény korszerűsítésében – azért, hogy ezek egymással fogalmaikban, szemléletükben, tartalmukban összehangolt jogszabályok lehessenek. A Vadászati Védegylet és a Vadászok Kamara összefoglalásával, napokon belül lezárul az új vadászati törvény koncepciótervezete, társadalmi egyeztetése, ami a tájegységi szemléletű vadgazdálkodás alapjait fekteti le. Emellett, műhelymunka folyik az erdőtörvény újraalkotásáról és szakértői vizsgálatok alatt áll a természetvédelmi törvény felfrissítése is.

A jogalkotás során a magyar Kormány támaszkodik az Egyesület javaslataira, és a kérésre korábban, Önök által elkészített erdőstratégia szempontjaira is, amit ezúton köszönök Elnök úrnak is.

„Erdőkölcs. Összetartozás!”

Történelmi súlyuk egyik mércéje a közösen megélt, szaklapjukban dokumentált 150 évük.

Örömmel értesültem, hogy jövőre a Székelyföldön tervezik megünnepelni az OEE másfél évszázados jubileumát. Mozgósító és összekovácsoló erejű program lesz ez! Gratulálok az ötletadóknak és bátorítom a szervezőket! Hiszen nemzetpolitikáinknak, már csak súlya alapján is, sárgaköve Erdély. Ezek csak erősítének abban, hogy a rendelkezéseimre álló eszközökkel segítsem vándorgyűlésük méltó megvalósítását most is és Székelyföldön is. Elnök úr, erre vonatkozó javaslatait külön is köszönöm!

Utolérhetően erényük az irigylet belső kohézió, amivel képesek az erdészegységet minden erővel szemben megtartani. Egyedien szép példája ennek az elődök megbecsülése – benne az a munkálkodás, amivel nekifogtak a Sopron-Hermesi erdész idősotthon megalapításának. Nagyra értékelem az erdészek szerepvállalását a magyar vadászat és vadászati kultúra becsületének helyreállításában, az ágazati szervezetek megállapításainak elősegítésében, közös fejlesztéseinkben, programjainknak a szervezésében. Továbbra is, minden területen számítok gyakorlatias együttműködésükre – a társadalmi kapcsolataink erősítésétől, a felesleges bürokráciát lebontó kormányzati törekvésekig. Az 1971-es világkiállítás 50. évfordulóján ismét hazánkba hívjuk a világ vadászait és természetbarátaikat. Az erdőgazdaságoknak és az erde-

szeknek ebben is fontos, mondhatnám meghatározó szerepük lesz!

Kedves Erdész Barátaim! 2016-ban Önök egy másik jubileumot is ünnepelni fognak: a tagjaik és támogatóik pénzéből épített, Alkotmány utcai székházuk felavatásának 130. évfordulóját. Az épület a magyar erdőgazdálkodás szellemi irányításának fellelője volt egy olyan korban, amikor az erdészet tekintélyt szerzett és valódi tényezővé vált. Ismerem azt a tiszteletre méltó és nem lankadó erőfeszítést, amit e 1949-ben lefoglalt és államosított ingatlan ismételt birtokba vételéért folytat az Országos Erdészeti Egyesület. Ez a törekvésük, noha nem könnyű, korántsem reménytelen! *Varga Mihály* miniszter úrral konzultáltam és meg fogjuk találni a méltányos konstrukciót, ami mind a minisztérium lehetőségeit, mind pedig az Erdészeti Egyesület szempontjait érvényesíti.

Nemzeti programunk a vidék felvirágoztatása, a természettel való, értékteljesítő gazdálkodás. Az erdészársadalom szakmai ismereteivel, hagyományrendszerével, elhivatottságával, a Kárpát-medencét behálózó kapcsolataival sokat tehet, és sokat tesz a nemzetstratégiai céljaink megvalósításáért. Segíteni fogom, hogy a munkájukhoz szükséges támogatást megkapják, és értékükhöz méltó elismerésben részesüljenek.

Engedjék, meg hogy mindezt *Fekete István* nagyszerű gondolataival foglaljam össze:

„Kerestem az utat, a patakot, a nádat, a cserszagú erdőt..., és közben – megtaláltam a Hazámat.”

Jó Szerencsét! Üdv az erdésznek!”

Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes ünnepi beszéde után *dr. Bitay Márton* Örs államtitkár fordult a hallgatósághoz, akinek köszöntő szavaiból az alábbiakban idézünk fel néhány gondolatot.

„Tisztelt Miniszterelnök-helyettes Úr, Polgármester Úr, Elnök Urak, Vezérigazgató Urak, Kabinetfőnök Asszony, Kedves kárpát-medencei Erdész kollégák, Hölgyeim és Uraim! Az Országos Erdészeti Egyesület 1866 óta immáron a 146. vándorgyűlést szervezi. Megpróbáltam utánajárni annak, hogy van-e Európában még egy olyan sorozat, amely 146 vándorgyűlést vagy 146 közös élményt jelent, de jelenleg ilyen nem lelhető fel sehol sem. Így ezúton is sok szeretettel gratulálok az Országos Erdészeti Egyesületnek ehhez a kiemelkedő rendezvénysorozathoz!

A sorozat nem véletlenül tudott 146 epizódot megélni. Egy összetartó és egy

összezáró csapatról beszélünk, az erdészársadalomról. Akik nyilvánvalóan, ahogy a Vándorgyűlés is, mindennapi munkájukban hosszú távra, több évtizedre terveznek. Külön öröm számomra, hogy 2014 nyara óta ennek a csapatnak én is a részese lehetek.

Nem véletlen, hogy ez az Egyesület ilyen hosszú életet, ennyi évet megélt. A tradíció tartja össze. A tradíció a firmák, a balekok és egyéb egyetemi és szakmai barátok között. A tradíció pedig nem szakadt meg azzal, hogy az első világháborút lezáró – lassan száz éve történt – trianoni békediktátummal Magyarország erdeinek 83%-a idegen kéz-

a politikai is egyetért a változások szükségességében. Ezt mutatja a miniszterelnök-helyettes úr jelenléte is, és ha jól figyeltek, a szavai is.

Nagyon fontos, hogy ne csak az állami erdőkben gondolkodjunk. Így kiemelten fontosnak tartom azt is, hogy a magán-erdőgazdálkodókkal szövetséget tudunk, szövetséget tudunk alkotni és az új jogszabályok elkészítésében kiemelt szerepet szánunk ennek a szövetségnek. Köszönet *Luzsi József* elnök úrnak is, hogy ebben támogat minket!

Ahogy a miniszterelnök-helyettes úr is megemlékezett róla, valóban új erdő- és vadgazdálkodási törvényre van szükség.

be került. Innen kellett talpra állni az erdészársadalomnak és a magyarországi erdőknek. Az összetartás és az összetartozás nélkül ez nem valósulhatott volna meg soha.

Az erdész egység az egész Kárpát-medencére kiterjed. Vannak olyan dolgok, amelyek összetartoznak, az erdőnek sincs vége a határokon. Az erdőt is ugyanúgy művelni kell, mint minden mezőgazdasági területet, határon innen vagy túl.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! 2014 számomra is – és abban reménykedem talán az Önök számára is – egy új kezdetet, egy új lendületet jelentett azzal, hogy a Kormány 2014 nyarán az állami erdőgazdaságok tulajdonosi joggyakorlását *Fazekas Sándor* földművelési miniszterhez rendelte. Így hosszú évtizedek után megvalósult a szakma, az állami erdők tulajdonosi joggyakorlása, illetőleg a hatósági jogkörök egy kézben kezelése. Ez egy olyan történelmi pillanat, amit nem szabad elszalasztanunk. És történelmi pillanat abból a szempontból is, hogy nemcsak a szakma, de

ség. Eljárt felettük az idő. Az erdőtörvény hiányosságait mindannyian, akár a vadgazdálkodási törvény hiányosságait is mindannyian, pontosan ismerjük. Szeretném hangsúlyozni, mindenkire számítunk ennek a munkának az elvégzésében. Olyan új törvényeket kell, hogy megalkossunk, amelyek a reális természetvédelem talaján állnak, ésszerű és expeditív megoldásokat alkalmaznak az erdőgazdálkodók, a vadgazdálkodók számára. Abban reménykedünk és talán több is annál, mint remény, hogy ezek a törvények, a normaszövegek őszre elkészülnek és még az idei évben a parlament plénuma elé kerülhetnek. Ha pedig így lesz, akkor tovább tud élni az a tradíció, ami összeköt minket, ami összeköti ezt a szakmát. Ehhez a tradícióhoz és ezekhez a barátságokhoz kívánok jó szerencsét, Üdv az erdésznek!”

Az ünnepélyes megnyitó köszöntőinek sorát a vándorgyűlésnek helyet adó város, Kaposvár polgármesterének, *Szita Károlynak* a beszéde zárta le.

Nagy László

Szakmai programok, terepi bemutatók

A 146. Vándorgyűlés kaposvári ünnepélyes megnyitása után a résztvevők elindultak a választott szakmai programok helyszíneire. A rendezők hat — plusz egy különleges éjszakai csillagles — programlehetőséget állítottak össze, melyekkel a zselici erdőgazdálkodástól, az erdőgazdaság turisztikai és közjóléti beruházásain át a méltán híres lábodi vadgazdálkodást, a zselici erdők gazdálkodástörténeti és a térség gazdag helytörténeti értékeit igyekeztek bemutatni az érdeklődő egyesületi tagtársaknak, szakembereknek.

Erdőgazdálkodás a Zselicben

A zselici erdőgazdálkodást bemutató terepi programot kísérte a legnagyobb érdeklődés. A Zselici Erdészeti területre 4 busszal több mint 200 résztvevő érkezett. A busztól alatt a program vezetői az erdőgazdaság működését mutatták be, miközben a környező erdők szépségében és a festői tájban gyönyörködhetek az utasok. A buszon már a baráti beszélgetések is kezdtek kialakulni.

A terepi programon az értékteremtő zselici erdőgazdálkodás bemutatása volt a cél, és ez a jelző nemcsak a jelenkori értékeket megbecsülő fahasználatra, hanem a jövő gazdálkodását meg alapozó sikeres felújításokra is utal.

A busztól végét és egyben a gyalogos túra kezdetét jelentő Csárdahelyen a múltat idéző élő dudaszó fogadta a vendégeket, akik ebben a kellemes környezetben rögtön a kirándulás elején különböző italokkal frissíthették magukat.

Csárdahely egyben a szakmai program első megállóhelye is volt, a kocsánytalan tölgyes állományok természetes felújításának zselici gyakorlatát mutatták be a vezetők. Meg lehetett szemlélni, hogy a vaddisznótól a földre hulló makktermést felpanelos kerítéssel és egyéb akusztikus eszközökkel védik. Az esetleges mesterséges kiegészítés mikéntjéről ugyancsak esett szó.

Ezután ténylegesen kezdetét vette a bakancsos túra. A valamikori postaúton — mely Kaposvárt kötötte össze Szigetvárral — haladva érte el a csapat a Zselici Erdészeti szívéit, a ropolyi erdőt. Ezen a megállóhelyen az országban egyedülálló ezüsthársas-bükkös állományok természetes felújításának a menetét tekinthették meg a résztvevők. Az üzemszerűen működő, klasszikus, nagy területű végvágások mellett az átalakító üzemmódú erdők kezeléséből is ízelítőt kaphattak az erdész kollégák. Ezen a megállón az erdészeti alkalmazott környezetkímélő fakitermelési technológiát és az apríték-alapanyag felkészítésével komplex vágástakarítást is bemutattak.

Rövid séta és frissítő után érte el a csapat a következő bemutatóhelyet. Ott a mesterséges felújítások kerültek porondra. Elsősorban a makkvetéses felújítások kiemelkedő eredményességét példázta az ötödik éves és már köldökig érő erdősítés.

Ezután a gerincről a völgy felé haladva érte el a társaság a völgy alján futó kis patakot, melyen egy keskeny gyaloghíd ívelt át. Ott minden csapatról készült egy csoportkép, amelyet a baráti találkozón már át is vehettek.

Onnantól az út egy fenséges és értékes kocsányos tölgyes állományon vezetett keresztül. A csapat érdeklődését rendkívül felkeltette az állomány későbbi sorsa, azaz a fakitermelés és a felújítás módja. A természetes és mesterséges felújítás lehetőségeinek összehasonlítása közben élénk beszélgetés alakult ki. A csodálatos erdő hatalmas fáinak lombkoronái alatt ismertették a zselici vadgazdálkodást is.

A túraútvonalon tovább haladva mindenki megtapasztalhatta a zselici táj változatos, tagolt felszínét, mígnem a következő völgy aljára érkezve a valamikori ropolyi kisvasút nyomvonalára ért a társaság. A zselici falvak életében a kisvasutak jelentős szerepet töltek be az 1900-as évek elején, főként az erdei termékek szállításában és a személyszállításban.

A nyomvonalat követve a több mint 100 éves múltra visszatekintő forráshoz, a Dugás-kúthoz ért a csapat. Elnevezése az első foglalásának kialakításából ered. Akkor ugyanis dongákkal (zselici tájnyelven dugákkal) cövekelték körbe. A forrás foglalása jelenleg kő. Vízének minősége most is kiváló, ezt kóstolással erősítettük meg.

A mintegy 4 kilométeres túra utolsó állomása a Ropolyi-tónál volt, ahol további frissítők várták az elfáradt vendégeket. Többféle rétest és szarvasgombás langallót is fogyaszthattak. A tónál került felállításra és a vándorgyűlés alkalmával felszentelésre az a harangláb, mely az elmúlt idők kiváló erdész szakembereinek állít emléket.

Svéda Gergely

Turizmus és közjólét a Zselicben

A *Turizmus és közjólét* címmel szervezett szakmai programon a Kardosfa Hotelt és a Csillagpark létesítményeit, illetve a természetes környezet megismerésével a SEFAG Zrt. komplex turisztikai és közjóléti szolgáltatási ágazatát ismerhették meg a résztvevők.

szorúját” tanár tagtársaink helyezték el az emléktábla alatt a *Silencio* kürtön megszólaltatott dallamára.

A programot választók megismerkedhettek Kardosfa történetével, a hotel külső és belső környezetével, valamint a Csillagpark legfontosabb épít-

épületében és külső környezetében is gyönyörködhetnek a „magasság bajnokai”. A vörösfenyő burkolattal elrejtett épület planetáriumában filmvetítés, a kupolában pedig a naptávcső fogadta a látogatókat. A közel egy kilométeres séta után mindenkinek jól esett az italpontokon kínált frissítő.

A látogatás végén Ropolyban csatlakoztak az első és a negyedik programra jelentkezők népes, közel 400 fős közösségéhez. A tó mellett lángos és rétes, valamint hideg italok várták a vendégeket, majd közösen felavattuk a „Zselici lélekharangot”.

A kis csoportokat vezették: *Buneváczy Győző, Nagy Mátyás, Iberpaker Gábor, Jakus László, Isó Lajos, Papp Zoltán*. Az előadók *Habettler András, Klacsán Judit, Sturm Péter, Németh Krisztián, dr. Kolláth Zoltán, Szegvári Zoltán, dr. Mosoni László, dr. Maczó András, Éder Lilla* voltak. A programot a Kardosfa Hotel és a Csillagpark munkatársai segítették.

Merczel István

A regisztrált egyesületi tagokat és vendégeket három autóbusz szállította Kaposvárról Ropolyon keresztül Kardosfára, illetve a Csillagparkba. Utazás közben a Kaposvári Egyetemről, a SEFAG Zrt. tevékenységéről, a város történetéről, a Zselicről, Ropolyról és a program részleteiről kaptak tájékoztatást a résztvevők. A több mint 120 fő látogató hat kis csoportban, forgószínpadszerű útvonalon ismerhette meg a Kardosfa Hotelt, a csillagvizsgálót és a Zselici kilátót.

A kardosfai csoportok *Haracsi Lajos* professzor 1993-ban, az akkori vándorgyűlésen felavatott emléktáblájánál emlékeztek meg a tudósról és nagyszerű emberről. *Dr. Kárpáti László* címzetes egyetemi tanár, egykori tanítvány mutatta be Haracsi Lajos életét. *Dr. Szélesy Miklós* nyugalmazott egyetemi adjunktus személyes élményeiből válogatott a professzor színes egyéniségének felidézéshez. Az emlékezet „tölgyfalevél ko-

ményeivel, a kilátóval és a csillagvizsgáló épületével. A kilátóról a helyenként fátyolfelhős égbolt ellenére szinte egész Dél-Dunántúl látható volt. 25 méteres magasságból a csillagvizsgáló

Vadgazdálkodás és turizmus Lábodon

Igazán ígéretes program várta Belső-Somogyban a vadgazdálkodás iránt elkötelezett több mint százötven érdeklődőt *Vadgazdálkodás és turizmus Lábodon* címmel.

Az autóbuszokon vetített kisfilm képkockáin keresztül ismerkedhettek meg vendégeink a dicső lábodi múlttal, a világhírűvé vált studinkai hagyatékkal, *dr. Galamb Gábor* három évtizedes lábodi munkásságával, az ez idő alatt elért kiváló gím- és dämteritékekkel, valamint a közelmúlt vadgazdálkodási sikereivel és büszkén vállalható infrastrukturális fejlesztéseivel.

A program Petesmalomban kezdődött, ahol a 2012-ben felújított vadászház – immáron Studinka Természetismereti Központ –, a varázslatos, vizes élőhelyekben gazdag környezet és egy múltat idéző fotókiállítás igyekezett a látogatók tetszését elnyerni. A lábodi kezdtek a múlt század közepéhez köthetők, Petesmalom és *dr.*

Studinka László pedig bölcsője és szülőatyja az akkor életre kelt, napjainkig tartó „Lábod legendának”. A messze távol, erdők mélyén álló tóparti kis ház mára a vadászok kultikus helyévé vált, őrzi a régmúlt idők soha nem feledhető emlékét.

A petesi múltidézés után Nagysallérba érkeztünk, ahol lehetőség nyílt az alig két éve újjászületett vadászház megtekintésére. Nagysallér a hetvenes évek elején Lábod gazdálkodási köz-

pontja lett, a vadászház mellett több gazdasági épület, iroda és lóistálló található a pusztában. Az új vadászház hagyománytisztelő külső megjelenése, hangulatos közösségi terei, kényelmes szobái és borospincéje elismerést váltott ki a vadászvendégekből, turistákból és a 146. Vándorgyűlés Lábodot választott küldötteiből egyaránt. *Ács Kornél* ágazatvezető kollégánk tartalmas vadgazdálkodási összefoglalója számos gondolatot ébresztett a hallgatóságban. A tavaly épült, idén berendezett Nagysalléri Helytörténeti és Vadászati Múzeum ajtaja aznap nyílt meg először a nagyközönség előtt, így újabb rövid időutazás következett az elődök tiszteletére. A pusztából való továbbindulás előtt – a Szent Hubertusz-kápolna szomszédságában, árnyat adó öreg hársfák alatt – pedig jutott némi kis idő a kötetlen beszélgetésre is.

A lábodi program Sziágyban, az ország egyik legrégebbi erdei iskolájában fejeződött be. A meleg szívvel nyújtott vendéglátás kíséretében mindenki kedve szerint betekinthezett a patinás régi épület hangulatos „erdei iskolai” hálószobáiba vagy irigykedve ülhettek be a 2010-ben elkészült tantermi épület kisiskolás padsoraiba.

Az alig négyóránnyira sikeredt június végi, lábodi délutánon sikerült leróni tiszteletünket nagy hírű elődeink előtt és igyekeztünk a jövőbe vetett hitünk bizonyítékait is látogatóink elé tárni. Utóbbit jól példázza, hogy a SEFAG Zrt. az elmúlt öt esztendőben a teljes lábodi infrastruktúrát újjáépítette és kiemelten nagy hangsúlyt fektet a rábízott vadállomány szakszerű fenntartására.

Horváth Mihály

Zselici történetek

Külön szakmai program irányult arra, hogy bemutassuk hogyan használták a Zselici Tájvédelmi Körzet területét a múltban és milyen emlékhelyek maradtak meg napjainkig. Az utazás alatt Kaposvárról és az erdőgazdaságról tartottunk beszámolót, amit a társaság egy része külön érdeklődéssel hallgatott.

A szakmai programon, az erdeink bemutatását követően, először az Enyezdi barakknál álltunk meg. Ez a faépület évtizedeken keresztül erdei munkások szálláshelye volt. Szerencsénkre *Helman József* nyugdíjas erdész kollégánk jó egészségnek örvend, és fel tudta idézni azt az időszakot, amikor fiatal fakitermelőként ezen a munkásszálláson lakott. Részletesen beszámolt a hajdani motorfűrészekről és a szálláskörülményekről. Egyik legérdekesebb gondolata az volt, hogy ez a helyiség egyszerre volt pihenőhelyük, konyhájuk, étkezőjük, szállásuk és fürdőhelyük is.

A barakk megtekintését követően 11 lovas fogatra szálltunk fel és elindultunk a 15 kilométeres túránkra. Az erdészeti feltáró utat követően több száz éves földutakra tértünk rá. Második megállóhelyünk Márcadópusztá volt. A település 1000 éves múltra tekint vissza. 1230-ban jegyezték fel először létét kanászfaluként, ahol jelentős volt a méztermelés is. A feljegyzések szerint a pannonthalmi apátoknak mézsörrel adóztak, ahonnan kapta a falu a nevét is. A „márc” mézsört jelentett. A falu az 1960-as években elnéptelenedett, 1965-ig a kovács járt ki lovakat patkolni községbe.

A faluban először a márcadói iskola helye előtt időztünk. 1900-tól a Sauer család adta a község tanítóit. Szerencsére *Sauer Dezső*, aki 1929–34 között volt az

iskola tanítója, emlékiratot készített és ebből idézve ismertettük meg a látogatókat a falu történetével. A rendezőknek sikerült több 1926-os, 1928-as fotóval bemutatni a falu látképét és akkori életét.

A fogatokat előreengedve a valamikori falu főutcáján sétálunk tovább. Az intéző háza előtt a település hajdani

gazdasági életéhez kapcsolódó fotókkal és feljegyzésekkel próbáltuk feleleveníteni a múltat. A falunak önálló téglagyára volt, ahol a téglákat egyedi jellel (L) látták el, ami a herceg Esterházy család jelképe. Szintén gyalog haladtunk a falu útelágazásához, ahol 1932-ben *Gönczi Ferenc* néprajzkutató egy sokak által ismert kanásztánc fotósorozatot készíttetett, melynek képeit kiállítottuk és igyekeztünk a kornak megfelelő ruhába öltözött zenészekkel és néptáncossal előidézni a múltat.

A Somogy zenekar és *Turi Endre* néptáncművész kiváló hangulatot varázsolt. Az eseményt közös fotóval örökítettük meg, melyet a vendégek a vacsorakor megkaptak. A bemutatót követően 40 perces fogatos túra következett a Zselicre jellemző erdőállományokon keresztül, érintve a valamikori kardosfai erdőgondosság központi épületét és az erdőgondnok szolgálati lakását, amelyek most a Hotel Kardosfához tartoznak.

A fogatos túra Ropolypusztán végződött, ahol *Aradi Csilla* régész tartott beszámolót a település történetéről. Ropoly környéke is 1000 éves múltra tekint vissza. 1100 és 1400 között vár állt ezen a helyen. A Monoszló nemzetség központja volt, a területet évszázadokon át lakták. Igazi gazdasági központtá 1700-ban alakult ki, amikor a hg. Esterházy család tulajdonába került. A területen 100-150 éves épületek állnak, feladatukat ma is ellátják istállóként, magtárként és szolgálati lakásként.

Túránk utolsó szakaszát az Esterházy-birtokokat összekötő vadgesztenyesor alatt nyargalva tettük meg. A Ropolyi-tóhoz érve a vendégek rétest és langallót kóstolva próbálták fáradalmukat kipihenni. Végül harangláb avatásával emlékeztünk meg az elmúlt idő kiváló erdész szakembereiről.

Pintér Ottó

Kaposvár és a Deseda

A program célja Kaposvár város történelmi és újkori nevezetességeinek bemutatása volt, ismerkedés a városközpont látnivalóival és a város környéki közjóléti látnivalók közül a Deseda-tó partján létesült Fekete István Látogatóközpont infrastruktúrájának és szerepével.

A csoport gumikerekes kisvonattal indult a Kaposvári Egyetemtől a város központjába, ahol *Bocskai Ágnes* és *Szakács Sándor*, a Kaposvári Tourinform iroda munkatársai vártak rájuk, hogy szakértő kísérőink legyenek kis városnéző túránk során.

A séta a város „szívéből”, az impozáns Kossuth térről indult, hogy azután végigvezessen bennünket az igazi békebeli promenád hangulatát árasztó Fő utcán. Először megismerhettük a Nagyboldogasszony Székesegyházat, amelynek mai neoromán épületét 1886 szeptemberében szentelték fel. A következő látnivalók a székesegyház déli oldalát díszítő Szent István-kút (*Bory Jenő* alkotása), valamint a főbejárat mellett álló rokokó Mária-oszlop, továbbá a templom előtt látható Nepomuki Szent János-szobor

voltak, amely a város második legrégebbi szobra (1742-ben faragták a város védőszentjéről). Megtekinthettük az 1902-1903-ban – *Kopeczek György* és *Kertész Róbert* tervei alapján – készült neoreneszánsz stílusú impozáns Városháza épületét, s benne a díszes nagytermet, melyet különleges faburkolat ékesít. Ott látható a *Bacsikay Béla* által festett, *Deákot és Kossuthot* ábrázoló két nagyméretű festmény is. A díszteremben nemcsak a város közgyűlése ülésezik, hanem esküvőknek, rangos rendezvényeknek is helyet ad.

Továbbhaladva tájékoztatást kaptunk a Fő utca nevezetes épületeiről – a Csokonai Fogadóról, a Stühmer kávéházról és a neoreneszánsz stílusú Kemény-palotáról. Az egykori és mai megyeháza, a Rippl Rónai Múzeum, az Anker-ház, az Arany Oroszlán Patika mind-mind történelmi időkről mesél, és mellénk varázsolja kora hangulatát. Kísérőink magával ragadó előadása, szakmai elhivatottsága a résztvevőkre is átragadt.

Kaposvár után a Deseda-tó felé vetjük az irányt. Gumikerekű kisvonatunk

vígan robogott ki a városból az üdítő zöldbe.

A Deseda hazánk leghosszabb mesterséges tava, melyet a Deseda-patak felduzzasztásával alakítottak ki. Mintegy nyolc kilométer hosszú, szélessége 300-500 méter. Több Kaposvár környéki települést, településrészt – Somogyaszaló, Toponár – is érintő partján horgászaparadicsom, strand, hétvégi hobbi-kertek találhatók, a tavat kerékpárúton lehet körbekerekezni. 1994-ben Kaposvár közgyűlése Deseda és környéke néven védett területté nyilvánította az 1112 hektáros területet.

A toponári, azaz a keleti oldalon működő strand közelében épült a Fekete István Látogatóközpont, amely a tó és a somogyi vidék flóráját és faunáját mutatja be. Egyik fő látványeleme az épület teljes magasságát kitöltő tölgyfa, amelynek törzsén és lombkoronájában az erdők-mezők élővilága elevenedik meg. Másik különlegessége a Deseda jellegzetes halait bemutató hatalmas akvárium. A létesítmény teljes körűen akadálymentesített valamennyi célcsoport számára.

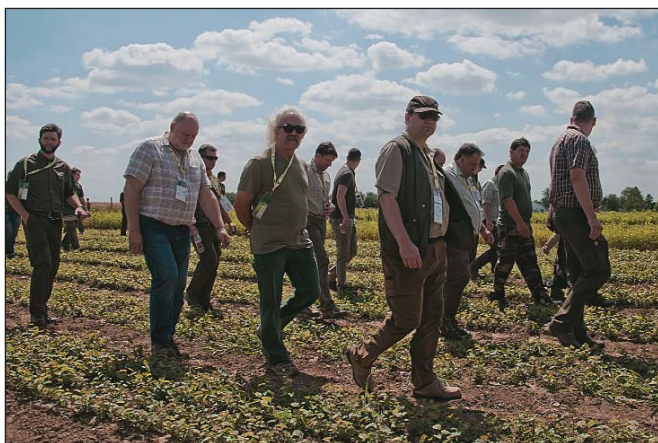
Az épület mellett csónakkikötő, játszótér is épült. A tavon napelemes, környezetbarát, kerékpárszállításra is alkalmas kis hajó működik, amely kellemes sétahajózást tesz lehetővé. A terület az új ökoturisztikai útvonalon járható körbe akár gyalogosan, akár kerékpárral.

A látogatóközpontban két csoportban vett részt a társaság egy rövid tárlatvezetéssel, illetve sétahajózáson.

Ezüton is szeretném megköszönni magam és munkatársaim nevében, hogy együtt lehettünk és talán olyan élményekhez segítettük a résztvevőket, melyekre később is szívesen emlékeznek vissza. Erdész üdvözléssel, a Barcsi Erdészet „csapata”.

Puskás Zoltán

Magánerdészet és a Bőszénfai Szarvasfarm

A vándorgyűlés 6. programjának első állomása a Kaposvár-Toponári telephellyel működő KAPOSPLANT Kft. csemetekertje volt. Hegyi János tulajdonos és ügyvezető szívélyes, minden kérdésre választ adó tolmácsolásában járhattuk végig a mintegy 8 hektáros birtokot. A körülbelül félórás terepi séta a csemeték nevelésének helyi kulisszatitkaiba engedett betekintést. A jelenleg több mint 60 különböző fásszáruval foglalkozó csemetekertben példás módon nevelik az utánpótlást – jórészt exportra. Bemutatták a gyommentesítést, a tápanyag- és vízutánpótlást, valamint az ezeket megvalósító infrastruktúrát is. A távolban, a hőségben délibábként hajlongó alakokból és Hegyi János elbeszéléséből azért érzékelhettük, hogy a magas fokú gépesítés ellenére az emberi munkaerő nem mellőzhető. A tűző nap elől fedett helyre vonulván a Mocz és Társa Magán-erdészet Kft. pálinkáinak kóstolója következett. A különféle Rinya-menti papramorgókat Mocz András színes tolmácsolásával fogyasztottuk. A pálinkához többféle „korcsolya” is tartozott, különböző friss pogácsakreációk.

A program második felvonásaként ellátogattunk a Zselic szívében, Bő-

szénfán található szarvasfarmra, a Kaposvári Egyetem Tájéközpontjába. A mintegy 1300 hektáron működő gazdaságban majd kétezer állat tartása, tenyésztése és kontrollált vadászata folyik. Első lépésben a már a kezdetektől folyó gímszarvas-kutatás eredményeiről tájékoztattak. A kétszintes – és egyébként kellemesen hűvös – egykori

magtárban egy mindenki számára áttekinthető kiállítás mutatta be az elvégzett és napjainkban is folyó munkákat. A gímszarvasok farmi körülmények közti tudatos szelekciójának eredményeit kézzelfoghatóan bizonyító hullajtott agancsszarak hosszú sorát nézhetük végig. Megtudhattuk, hogy milyen alapokból építkezik az állomány, mik-

voltak és mik jelenleg is a szelekciós elvek és ezek hogyan hatnak a gímszarvasbikák elsődleges értékmérő tulajdonságára – az agancsminőségre.

A bemutató végeztével csapatunk átballagott a tájéközpont főépületébe, ahol villásuzsonna várt minket a helyi termékekből. A Zselicvad márkanévű húskészítményeket a farm feldolgozóüzemében készítik. A jellemzően saját, illetve beszállított alapanyagokból készülő, termékek megkapták a Magyar Gasztro-nómiai Egyesület Aranyszalag minősítését is. A kellemes hangulatú étteremben szarvasból készült szalámit, kolbászt, illetve számarsonkába göngyölt tőrös falatokat kóstolhattunk primőru, üdítő és kávé kíséretében.

Folytatva a programot, fedett – traktor vonatta – pótkocsira szálltunk. Udvardy Tiinde idegenforgalmi referens csatlakozott hozzánk kalauznak, így haladtunk el a különféle vad- és használatok csapatai mellett. Kezdetben a Dávid szarvas és a dāmvas mellett vízbivaly-gulya övezte a horizontot, lovakkal is színesítve azt. Beljebb pöfögve a gazdaságba, egyre több számár – mit számár, számár ménes (!) – mellett haladtunk el és bár nem mondtuk ki, az előzőleg elfogyasztott sonkára gondolva együtt érzően időzött tekintetünk a sokszor jobb sorsra érdemes nagyfülűek fűvön hizlalt combjain...

Aztán szarvasok következtek. Azonos korú bikákat láthattunk egy-egy kertben, ám a túra leglátványosabb része a tenyészbikák felkeresése volt. Az agancsbemutató során szerzett információk és a mintegy tucatnyi koros bika tették teljessé a programot. A még barakában lévő, de valójában már a teljes agancsot megmutató bikák látványa kellemes zárófejezete volt a napnak. A központba visszapöfögve zárult a program, amely reményeink szerint kellemesen telt minden résztvevő számára.

Balog Tamás

Éjszakai program a Zselici Csillagparkban

megfigyelhették. A csillagászokollégák a távcsövekről és a látnivalókról tartottak rövid, rögtönzött előadásokat.

Miután a vendégek mindkét helyszínen végeztek, a program a planetáriumban folytatódott. Az 53 fős vetítőteremben először az aktuális égbolt főbb látnivalóit vették végig: a Tejutat és a csillagképeket. A jelenségek tudományos magyarázata mellett a hozzájuk kapcsolódó legendák is említésre kerültek – ahogy eleink értelmezték, amit láttak. Például a Tejúthoz nemcsak a Hadak útjának legendája kapcsolódik, hanem indián mesék a kukoricadarát lopó kutyáról, vagy Zeusz görög főisten balkézről született fiát szoptatni nem akaró Héráról. A bemutató után filmvetítés következett. Elsőként *Prof. Dr. Kolláth Zoltán*

Vendégeink a páratlan, fényszennyezéstől mentes éjszakai égboltot Magyarország első Csillagoségbolt-parkjának szívéből, az egyetlen, erdei környezetben működő csillagvizsgálóból láthatták.

A Zselici Tájvédelmi Körzet 2009-ben nyerte el a címet, amelyet a Nemzetközi Csillagoségbolt Szövetség (*International Dark-Sky Association*) adományoz a terület fényszennyezését elemző tanulmány értékelése után. A fényszennyezés mértéke, a környező települések éjszakai világításának hatása a Zselicben kellően alacsony ahhoz, hogy a Tejút valóban hömpölyög az erdőben sétálók feje felett. Annak érdekében, hogy a természet nappali és éjszakai értékeit minél szélesebb körben megismerhessék, a SEFAG Zrt. kezdeményezte a Zselici Csillagpark megvalósítását. A bemutató csillagvizsgáló, a kilátó és az öt erdei pihenőpont 669,2 millió forint támogatásból épült meg az Új Széchenyi Terv keretében.

A délután során körülbelül kétszázan láthatták a Napot a csillagvizsgáló nap-távcsövével, valamint a csillagos égbolt látványosságait és a fényszennyezésről szóló egésszkupolás filmet a planetáriumban. Az esti vendégeket két autóbusz szállította Kaposvárról a csillagvizsgálóhoz. A sötétedés után érkező körülbelül nyolcvan látogató kezdetben két helyszínen vehetett részt távcsöves bemutatón. A csillagvizsgáló melletti megfigyelőterazon 10 és 20 centiméter átmérőjű távcsövekkel a Holdat és a Szaturnuszt kémlelhették. Akkor már a Vénusz és a Jupiter a horizonthoz na-

gyon közel helyezkedett el. Telihold előtt pár nappal a halvány égitestek már nem igazán megfigyelhetők, azonban a Hold világos és sötét oldalát elválasztó képzületbeli vonal, a terminátor környékén a Hold krátereire élesen kirajzolódtak a távcsőbe tekintve. A Szaturnusz gyűrűrendszere is tisztán kivehető volt a másik távcsővel. Érdekes, hogy ugyan jó 400 évvel ezelőtt már *Galileo Galilei* is megfigyelte a bolygót az alig 4 centiméter átmérőjű lencsés távcsövével, a gyűrűrendszert nem látta, az számára a bolygó mellett két „fülnék” tűnt. A távcsőkupola 40 centiméter átmérőjű fő műszerével a bolygó mellett a „jó szeműek” annak 5 kísérőjét, holdját is felfedezhették. Később a Herkules csillagképben található, közel félmillió csillagból álló M13 gömbhalmazt is

fényszennyezésről szóló filmjét nézheték meg, majd egy tudományos ismeretterjesztő animációs film következett a Világegyetem, a Tejút és a Naprendszer fejlődéséről. Az utolsó vendégek jóval éjjel után indultak vissza a baráti találkozóra.

Előadók: **Dr. Mosoni László,**
dr. Maczó András

Segítők: **Ivánicsics Regina,**
Merczel Anna

Baráti találkozó a Kaposvári Egyetemen

A hagyományoknak megfelelően a Vándorgyűlés hivatalos programja a baráti találkozóval folytatódott, az alkalomhoz illeően elegánsan berendezett egyetemi Sportcsarnokban. Az elnöki és szervezői köszöntők után, a számos gasztronómiai különlegesség kóstolgatása közben, az erdész lélek sem maradt éhen. Igazai fénypontja volt az estének a SEFAG-os kollégák szívet és lábat megdobogtató néptánc bemutatója. És, hogy az erdő-erdész-művészet hármasa mennyire nem tájidegen fogalom egymástól, azt *Gazsó György* erdőmérnök-színművész és *Epres Attila* erdősztechnikus-színművész vers szavalatai is jól érzékeltették. A kulturális feltöltődés után pedig már a poharazgatásé, a beszélgetéseké, a kötetlenül vidám hangulaté volt a főszerep.

Ünnepi közgyűlés Kaposvároton

Az OEE 146. Vándorgyűlésének második napján, 2015. június 27-én került sor Egyesületünk ünnepi közgyűlésére, a Kaposvári Egyetem auditóriumában.

A közgyűlésen megjelent tagság és a meghívott vendégek, a vadászkürtök üdvözlő hangjai mellett, felállva köszöntötték az Egyesület hivatalos zászlajának, a vándorgyűlés vándorzászlajának és a közgyűlés elnökségének bevonulását, majd az ünnepi alkalom nyitányaként csendültek fel a nemzeti Himnusz közösen énekelt hangjai.

Lomniczi Gergely, az OEE főtitkára a pulpitushoz lépve üdvözölte az Országos Erdészeti Egyesület Vándorgyűlésének résztvevőit és vendégeit. Kiemelte, hogy idén immár 146. alkalommal gyűltünk össze, hogy a jelmondatunkba foglalt Szakértelem – Erkölcs – Összetartozás alapértékeinek jegyében találkozzunk kollégáinkkal, barátainkkal, és ünnepeljük kitüntetettjeinket. Bevezető szavai után köszöntötte a megjelenteket. Köztük külön is *Zambó Pétert*, az Országos Erdészeti Egyesület elnökét, *Győrffy Balázst*, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnökét, *Ugron Ákos Gábor*t, a Földművelésügyi Minisztérium helyettes államtitkárát, *Neszményi Zsolt*ot, Somogy megye kormány megbízottját, *Gelencsér Attilát*, a térség országgyűlési képviselőjét, *Szávai Ferencet*, a Kaposvári Egyetem rektorát, és *Tamás Sándort*, a Kovászna Megyei Tanács elnökét illetve *Barkóczy Istvánt*, a házigazda SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. vezérigazgatóját. Valamint *dr. Kosztka Miklóst*, az Egyesület Díj Bizottságának elnökét, *dr. Lakatos Ferencet*, az Erdőmérnöki Kar dékánját, *Csurgó Lajost*, az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület alelnökét. Ezen kívül a Földművelésügyi Minisztérium, a horvát társerdőgazdaságok, az erdészeti szakigazgatás, az erdészeti oktatás és kutatás, valamint az állami és magán erdészeti társaságok vezetőit, az erdészeti és a faipari szektort képviselő szervezeteket, Erdélyből és Felvidékről érkezett tagjainkat és kollégáinkat, az Év Erdésze Verseny résztvevőit, és az Egyesületünk tagságát.

Áder János köztársasági levélben köszöntötte a vándorgyűlés résztvevőit, a magyar erdészeket. Az ünnepi program folytatásában a levelét az OEE főtitkára olvasta fel.

„Tisztelt Vándorgyűlés! Hölgyeim és Uraim! Egy bölcs kínai mondás szerint: ha egy évre tervezel, ültess rizst, ha több évtizedre, ültess fát... Az idézet itt legtöbbször véget ér, pedig legalább ilyen fontos a folytatása is: ... és ha a következő nemzedékre tervezel, tanítsd az embereket! Az erdészek gondolkodásában a közép- és hosszú távú tervezés – ha úgy tetszik: az ültetés és a tanítás – együtt érvényesül. Nemcsak a fákat, az erdőket kell folyamatosan gondozni, hanem a köztudatban is meg kell erősíteni a természet tiszteletét. Az évtizedek óta tartó, az esőerdők fontosságát hangsúlyozó kampányok eredményeként ma már a kisiskolások is tudják, hogy az erdő a Föld tüdeje. Nélkülözhetetlen érték, nélküle az emberiségnek sincs jövője. *Kaán Károly*, a magyar erdőgazdálkodás történetének talán legnagyobb alakja, majd kilenc évtizeddel ezelőtt így kezdte a *Természetvédelem és természeti emlékek* című klasszikus művét: „Az ember kultúrájának anyagát kezdettől a természet erőforrásaiból merítette... Mégis, az emberi kultúra többé-kevésbé mindenütt és hosszú időközön át a természeti alkotások pusztulása nyomán keletkezett”. Mára eljutottunk a természet tűrőképességének határáig. Ha civilizációnkat a természet rovására, a természeti értékek pusztításával akarjuk fenntartani, akkor nincs jövőnk.

Önök pontosan tudják, hogy az erdő az emberiség első védvonala: megköti a szén-dioxidot, a talajt, raktározza a vizet, számtalan teremtménynek biztosít

változatos élőhelyet. Nélkülözhetetlen a levegő megtisztításában, a biodiverzitás fenntartásában, az árvizek és a talajerózió elleni védekezésben. A tavaly decemberi jégtörés kemény leckét adott az erdészeknek. Néhány óra alatt egy emberöltőnyi munka veszett oda. De a leszakadt ágak, a kidőlt fák dermesztő képe hozott valami szívmelengető felismerést is. Azt, hogy milyen sokan érzik át a veszteség súlyosságát. A legnehezebb órákban biztatást jelentett, ahogy megmozdult az erdőt szerető és tisztelő közössége. A meghirdetett segélyakció első napján több mint 40 ezren jelezték, hogy a bajba jutott erdő számíthat rájuk. Magánszemélyek, iskolák, civil szervezetek, cégek és vállalkozások ajánlották fel a munkájukat. Eközben a magyar erdészek már megfeszített erővel és példás szakszerűséggel dolgoztak a kármentésen, a még nagyobb baj elhárításán. A rehabilitáció munkája tart ma is, a katasztrófa néhány napja évekre való tennivalót hagyott maga után, amiről bizonyára sok szó esik most itt Kaposváron és más fórumokon is. A sokféle tanulság egyike: minden korábbinál nagyobb szükség van arra, hogy az erdészek a nyilvánosság előtt is beszéljenek a feladataikról, a kihívásokról, a megőrzendő értékekről. Csak így nevelhetnek megújuló erdőket és figyelmes, a környezetvédelemre érzékeny társadalmat. Ennek szellemében köszöntöm az Országos Erdészeti Egyesület 146. Vándorgyűlésének résztvevőit. Bízom benne, hogy az Önök nagy hagyományú tanácskozásainak

sorában a mostani találkozó is sok hasznos tudást ad a szűkebb és tágabb közösségnek.”

A köztársasági elnök levele után, *Ugron Ákos Gábor* helyettes államtitkár lépett a pulpitusra és olvasta fel *Fazekas Sándor* földművelésügyi miniszter levelében megfogalmazott köszöntő sorait.

Ugron Ákos Gábor, helyettes államtitkár

„Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ünnepi Közgyűlés! Tisztelettel köszöntöm az Országos Erdészeti Egyesület 146. Vándorgyűlésének résztvevőit! Köszöntöm az állami és magán erdőgazdálkodók képviselőit, az erdészeti igazgatásban, az oktatás-kutatás területén dolgozó szakembereket. Különös megbecsüléssel üdvözlöm az erdélyi és a felvidéki erdészeket. Köszöntöm a házigazdákat, a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. vezérigazgatóját és munkatársait, gratulálok a legrangosabb hazai ágazati eseménynek számító vándorgyűlés programjainak példás megszervezéséhez! *Értéktérmető erdőgazdálkodás* – hangzik a rendezvény mottója, amely jól összefoglalja és jelzi az ágazat fontos helyét a magyar mezőgazdaságban.

Az erdészek komoly természeti értékek felelős őrzői, gyarapítói. A világban az erdők léte szorosan összefügg az emberi civilizáció fenntarthatóságával. Hazánk történelmének viharos századai összefüggtek az erdőterület csökkenésével. Ez a folyamat öröndetesen megfordult, a mostani gyarapodó, erősödő ország folyamatosan növelni képes erdőterületét. A telepítési programra az új uniós költségvetési ciklusban ismét nagy hangsúlyt fektetünk. Az erdőgazdálkodás értéktérmető volta legjobban a magyar vidéken mutatkozik meg.

Kiemelt szerepe van az erdőgazdaságoknak a vidéki munkahelyteremtés te-

rületén, hiszen az ágazat közvetlenül már mintegy harmincötezer embert foglalkoztat. Ráadásul az elmaradott régiókban jelent sokszor egyetlen munkalehetőséget, ahol e nélkül csak az elvándorlás lenne az alternatíva. A kormány tudatosan erősíti ezt a lehetőséget, amikor az állami és magán erdőgazdálkodókat bekapcsolja a közfoglalkoztatási programba. Komoly lehetőségek látszanak a foglalkoztatás növelésére egy nagyobb léptékű erdőtelepítési program indítása kapcsán is. Közvetve ugyancsak a minél magasabb foglalkoztatási arányt szolgálja az erdészeti szakképzési rendszer megerősítése is. A Földművelésügyi Minisztérium megőrzi és továbbfejleszti az elmúlt időszakban átvett erdészeti oktatási intézmények évszázados nevelési, képzési hagyományait és lehetőséget nyújt számukra a 21. századnak megfelelő ismeretanyag átadására.

Az elmúlt években komoly értéktérmető munkát végeztek az erdőgazdaságok a turisztikai lehetőségek bővítése terén. Az erdő az egyik legtöbb látogatót vonzó turisztikai attrakció ma Magyarországon, évente több tízmillió látogatót regisztrálnak az erdőterületek kezelői. Az erdészek sokat tettek a Bejárható Magyarország Program sikeréért, 2013-tól kezdődően mintegy 7 milliárd forintból létesülnek erdei kiránduló- és pihenőhelyek, tanösvények, erdei kilátók. Az állami erdőgazdaságok csak az idei évben mintegy 3 milliárd forintot fordítanak a turisztikai létesítmények fejlesztésére, miből többek között 17 új kilátó, 4 új erdei iskola és több turisztaszállás épül.

A magyarság számára is fontos értékeket rejt az erdőgazdálkodás. Széles körű és eredményes összefogás bontakozott ki a hungarikumként számon tar-

tott akác és a belőle készülő akácméz védelme érdekében. De az erdőkhöz kapcsolódó nemzeti értéknek említhetjük az egyes térségek világhírű vadállományát, vagy az erdők mélyén megbúvó történelmi emlékeket, kolostor- és vármokokat, amelyek a nemzeti emlékezet egy-egy fontos szeletét jelentik.

Mindezek az értékek fontosak az ország, és annak lakói számára. Ezt a kiemelt odafigyelést erősíti, hogy az állami erdőgazdaságok tulajdonosi jogait tavaly óta ismét a Földművelésügyi Minisztérium gyakorolja. Így egy tárcán belül összeegyeztethetők a magán és az állami erdőgazdálkodók, sőt a természetvédelem érdekei.

Nem szabad megfeledkezni arról, hogy nem csak állami kézben vannak erdők Magyarországon, hanem több százezer honfitársunk gazdálkodik saját erdejében. Az ő munkájukat, megélhetésüket, gazdálkodásukat segíteni, támogatni kell, érdekeiket figyelembe kell venni a jogszabályalkotási és a támogatási politikában egyaránt. Ebben a munkában fontos partnere a Minisztériumnak a komoly történelmi múlttal, nagy ágazati súllyal rendelkező Országos Erdészeti Egyesület. Stratégia partnerség keretein belül számítunk az Egyesület ez irányú munkájára, kérjük véleményét.

Jövőre alapításának 150. évfordulóját ünnepli az Önök szervezete. Nagy büszkeség, hogy a magyar agrárium ilyen jelentős hagyományokkal rendelkező, a mai napig aktív közösséget tudhat magáénak. Külön öröm, hogy az Egyesület tevékenysége mai is Kárpát-medencei kitekintéssel zajlik. A jövőre tervezett erdélyi vándorgyűlésük, vagy az Egyesület egyik alapítójának, *Bedő Albertnek* megálmodott kálnoki emlék-

ház is a meglévő összetartozást fejezi ki. Biztatom Önöket, hogy haladjanak tovább ezen az úton!

A szintén másfél évszázados múltra visszatekintő újságuk, az Erdészeti Lapok híven beszámol a legutóbbi két kaposvári vándorgyűlésükről. Először 1960-ban fogadta e város az erdészek közösségét, amikor a kornak megfelelően az itt gazdálkodó társaság következő öt éves tervének megvitatása állt a programok középpontjában, azaz a termelés mindent megfellebbező szerepe volt hangsúlyos. Ezt követően 1993-ban gyűltek itt össze az erdészek, az állami erdőgazdaságok részvénytársasággá alakulásának idején, a polgári berendezkedés első éveiben. Visszatekintve jól érzékelhető a korok és az egyes korokban jellemző igények változása. Jelentse a mostani vándorgyűlés, mottójának megfelelően mindazon értékek szintézisét, melyeket a magyar erdők képviselnek, melyeket erdész elődeik híven szolgáltak, és amelyek változatossága adja e legösszetettebb életközösség és az azt kezelő szakma hosszú távú fennmaradásának biztosítékát.

Gratulálok a kitüntetést átvevőknek, akiknek munkája példát jelent a következő generációk számára. Kívánom mindannyiuknak, hogy hivatásuknak élve sokáig jó egészségben járják még a magyar erdőket!”

Fazekas Sándor miniszter köszöntője után *Zambó Péter* állt a szónoki emelvényre, hogy a következő szavakkal tartsa meg ünnepi beszédét.

„Tisztelt Vándorgyűlés, Kedves Vendégeink, Tisztelt Elnök Urak, Államtitkár Úr, Vezérigazgató Úr, Tisztelt Tagtársaim, Hölgyeim és Uraim! Tisztelettel köszöntöm Önöket a Kárpát-medence legnagyobb erdész találkozóján, az Országos Erdészeti Egyesület 146. Vándorgyűlésén!

Köszöntöm Önöket Kaposváron, az ország egyik legerdősültebb régiója, Somogy megye székhelyén!

1960 és 1993 után, a harmadik alkalommal ünnepelhetjük itt az erdészek összetartozását.

Köszönet illeti ezért kedves házigazdáinkat, különösen *Barkóczi István* urat, a SEFAG Zrt. vezérigazgatóját és munkatársait, *Szita Károly* urat, Kaposvár polgármesterét és a megyei jogú város vezetőit, *dr. Szávai Ferenc* professzor urat, a Kaposvári Egyetem rektorát. Mindannyiunk elismerését tolmácsolom programjaink előkészítőinek és szervezőinek!

Köszönöm Vendégeinknek, hogy meghívásunkat elfogadva, ünnepi köz-

gyűlésünket megtisztelték! Egyesületünk vándorgyűlése nemcsak a létszámában legnagyobb, hanem a legteljesebb erdészeti rendezvény is a Kárpát-medencében. A résztvevők között az erdészeti ágazat minden szereplője jelen van, kezdve a szakoktatás és kutatás képviselőitől, a hatóságok szakemberein keresztül az állami vagy a magán-erdőgazdálkodásban dolgozókig, vagy éppen az erdészeti gépeket forgalmazó vállalatokig. Engedjék meg, hogy e gazdag sokféleségből kiemelten köszöntsek néhány jelenlevőt!

Először is, köszöntöm a kitüntetetteket! Köszönjük ágazatunk boldogulásáért végzett áldozatos munkájukat, melyet az elismerést kiérdemelték. Köszöntöm a kitüntetettek hozzátartozóit, akik a jelen ünnepi alkalommal osztoznak a jól végzett munka örömeiben, a dolgozós hétköznapiakban pedig nélkülözhetetlen támogatást, háttérnyújtást az átlagon felüli teljesítményhez.

Zambó Péter elnök ünnepi beszédét tartja

Köszöntöm a határokon túlról, Erdélyből és a Felvidékről érkezett erdész kollégákat! Egyesületünk létrejöttékor az alapítókát összetartó egyik fontos momentum a magyar nyelv közössége volt. Nem feledjük ezt az örökséget, vagy ha úgy tetszik, feladatot. Ahogy az Egyesület a trianoni békediktátum után is segítette a nehéz helyzetbe kerülő kollégákat, úgy igyekszünk most minden támogatást megadni a magyar nyelvű szakemberek közötti kapcsolatok fenntartásához, a magyar szaknyelv, a magyar identitás megőrzéséhez.

Köszöntöm a nyugdíjas kollégákat, akik az egyes helyi csoportokból érkezve idén is velünk lehetnek. Mindannyiunk számára fontos az ő jelenlétük, hiszen a mai kor erdészei tőlük tanulták el a szakma fortélyait, az ő példájuk ne-

velt bennünket az erdők szeretetére. Egyesületünk tagságának harmadát a nyugdíjasok jelentik, ezért is kiemelt figyelmet fordítunk a megbecsülésükre.

Végezetül külön köszöntöm az erdészverseny résztvevőit, akik helyi közösségük legjobbjaiként vállalták a nyilvános megmérettetés nehézségeit. Idén is bizonyították, hogy az erdők szakszerű kezeléséhez hazánkban rendelkezésre áll a jól képzett, az erdők gondozására hivatásaként tekintő szakembergárda.

Elnökként ötödik alkalommal, a tavalyi választások után először állok a vándorgyűlés elé.

Ezúton köszönöm a tagság bizalmát, amivel egy újabb ciklusra bízott meg Egyesületünk vezetésével.

Itt, a legnagyobb szakmai nyilvánosság előtt köszönöm azon elnökségi tagok munkáját, akik az előző négy évben sokat tettek az Egyesület működésének átforgatásáért, de ebben a ciklusban más területen tevékenykednek tovább.

A most aktív vezetőségnek pedig köszönöm, hogy napjaink legdrágább kincséből, az idejükből áldoznak a szakmai közösségünket szolgáló munkára.

Öt évvel ezelőtt, mintegy elnöki programként, azt tűztem ki magunk elé, hogy olyan egyesületet teremtsünk, amelyben jó tagnak lenni. Hiszem, hogy sikeres időszakot tudhatunk magunk mögött, számos célt sikerült teljesíteni, és leraktuk a további fejlődés alapjait.

A jelen alkalommal nem szükséges az elmúlt időszakot részletesen értékelni, hiszen annak történéseit, eredményeit minden jelenlevő jól ismeri, mert – ahogy *Bedő Albert* írta 1874-es újévi köszöntőjében, az Erdészeti Lapokban – annak „*vagy munkása vagy tamuja vala*”.

Szeretném azonban kiemelni az egyes tagok egyesületi életben való akti-

vitásának erősödését, mint ami számomra egyértelműen azt mutatja, hogy sikerül jó közösséget formálnunk. Az elmúlt években a korábbinál több, mintegy 250 rendezvényt, eseményt szerveztek tagjaink az Egyesület keretein belül. Egyre több helyi csoport vág bele olyan nagyobb rendezvény szervezésébe, amely a nagyközönség számára is megmutatja erdeink és az erdészársadalom hagyományainak értékét. Gondoljunk a Zalaegerszegi Helyi Csoport erdei napjára a Göcsej Múzeumban, a Soproni Helyi Csoport részvételére a Tündér-napokon vagy az Egri Helyi Csoport részvételére az Érsekkertben rendezett családi napon.

gyűlés megszervezésére, az Erdők Hete nyitórendezvény fogadására önként jelentkeznek állami és magán erdőgazdaságok, esetenként több évre előre vállalva a szervezéssel járó feladatokat. Ezt mindannyiunk nevében köszönöm!

Gyarapszik a tagsági kedvezményt nyújtók köre is, és nem csak a szűkebb ágazaton belülről.

A napokban csatlakozott a kedvezményrendszerhez, és nyújt nagykereskedelmi áron vásárlási lehetőséget tagjainknak a legnagyobb magyar kerékpárgyártó vállalkozás. A következő évekre sem kell tehát, sőt nem szabad módosítani alapvető céljainkon. Fon-

nem a szigorodó jogszabályoknak megfelelően, anyagilag és tevékenységével is szerepet vállal az Egyesület működtetésében.

Legyünk büszkék erre az évfordulóra, legyünk büszkék erre az általunk formált és fenntartott szervezetre! Válgaljuk és mutassuk be értékeinket!

Múltunkra és hagyományainkra alapozva merjünk nagyot álmodni! Higgyünk abban, hogy megvalósulhat egy Erdész Idősothton, hogy a 150 éves jubileum alkalmából, 117 év után ismét lesz lehetőségünk a mai ország határain túl, Erdélyben is vándorgyűlést szervezni!

Bízunk abban, hogy rendeződhet székházunk kérdése! Higgyük el azt, hogy szakmai közösségünk sikere rajtunk, a mi hozzájárulásunkon, személyes cselekvéseinken múlik!

Jelentsen mindehhez alapot a 150 évnyi múlt, és adjanak bátorítást a közelmúlt eredményei.

Az idei év tavaszán, az Egyesület által szervezett kampányban, néhány nap alatt 45 ezer ember ajánlott fel hozzájárulást a jégkárt szenvedett erdők megsegítésére. Megvan, megszerezhető tehát a társadalmi támogatás, ha megkérdőjelezhetetlen értékek szolgálatáról van szó. Ezek az értékek köszönnek vissza az érdekképviselési munkánkban.

A szakmai jogszabályok megújításának igénye a történelmi időkben is időről időre felszínre került. Bedő Alberttől olvashatjuk az Erdészeti Lapok 1871. szeptemberi számának hasábjain: „*Ne vegye tőlünk senki türelmetlenségéből jövő és zaklató sürgetésnek azt, ha négy évi sikertelen várakozás alatt ismét fel-szólalunk a remény és csaknem kétségbeesés közt várt új erdőtörvény megalkotásáért.*”

Továbbra is érvényesnek tartjuk a miniszterelnök-helyettes úr felkérésére készített Erdészeti Stratégia alappilléreit. Ma is kiállunk az Egyesület koordinálásával elkészült, konszenzusos erdőtörvény-módosító javaslat mellett. A vadászati törvény megújítása során olyan javaslatokkal élünk, melyek összefüggéseikben veszik figyelembe az erdő- és vadgazdálkodás, valamint az agrárium érdekeit. Készek vagyunk szakmai háttérrel adni az erdőt érintő jogszabályalkotás minden területén.

Szoros kapcsolatban egyeztetünk a partner szervezeteinkkel. Közülük kormányzati vonalon a Földművelésügyi Minisztériumot és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarát, a társadalmi szervezetek közül a MEGOSZ-t, a FAGOSZ-t és az OMV-t szeretném kiemelni.

Nemcsak a rendezvények számában és minőségében, hanem a tagsági felajánlásokban is egyre inkább megnyilvánul az Egyesülethez tartozás ereje. Van, aki saját készítésű szótárát ajánlotta fel a tagsági kedvezményrendszer számára. Mások a Könyvtár gyűjteményét gyarapítják igen értékes szakmatörténeti adományokkal: könyvekkel, nyomtatványokkal, érmekkel. És itt nem is az egyes felajánlások forintban számolt értéke az érdekes, hanem az, hogy az adott ember időt, energiát szánt arra, hogy adományát eljuttassa hozzánk. Fontos számára az Egyesülettel való kapcsolat, és megbízik a szervezetben, mint ahol legjobb helyen lesz a számára is fontos könyv, érem vagy bármilyen más emlék.

Az egyesületi élet értékelésének közvetett bizonyítéka az is, hogy az utóbbi időben nem kell fáradtságos rábeszélésekkel keresni a nagyobb rendezvények szervező partnereit. Az Erdészeti Országos Találkozója, az Év Erdésze Verseny döntője vagy éppen a vándor-

tos, hogy a tagokért való, közösségi ott-hont jelentő egyesületet működtessünk, amely mindenben a magyar erdők érdekeit szolgálja. Ezt tartja szem előtt a stratégia, amit a következő négy évre alkottunk.

Ennek az időszaknak meghatározó eseménye, legfontosabb története lesz Egyesületünk alapításának jövőre esedékes, 150 éves jubileuma. Ilyen évfordulóra már a készülődés is ünnepélyes. Kevés civil szervezet tudhat a magának ilyen patinás múltat. E jubileum is mutatja, hogy az erdészek hosszú távon gondolkodnak, munkánk nem pillanatnyi, múlandó érdekeket, hanem hosszú távú értékeket szolgál.

És nemcsak az évforduló elismerésre méltó. Egyesületi létszámunk a legnagyobb, aktív tagsággal rendelkező civil szervezetek közé sorol bennünket. Ez a három és fél ezer ember ugyanis kötelezettségeket és tagdíjfizetést vállal azért, hogy közös céljaink megvalósuljanak. Nem egy ingyenes hírlevéllistára feliratkozva, tét nélkül válik taggá, ha-

Közös értékeink jegyében fűzzük ismét szorosabbra kapcsolatunkat a bányász és kohász közösségekkel. Nem feledjük és ápoljuk azt a selmecbányai hagyományt és szellemiséget, amit a világ is az egyetemes örökség részének ismer el. Készek vagyunk az eddigieknél is nagyobb támogatást adni a hagyományok megőrzéséhez, biztos hátteret nyújtani a szakmai mindennapjainkat máig tápláló diákélet fenntartásához.

Nem feledjük, hogy szakmánkat a fenntarthatóság évszázadokkal ezelőtt megfogalmazódó igénye hozta létre. Ez napjainkban minden korábrinál sürgetőbb és fontosabb, de egyelőre megoldatlan kérdés. Nem használhatjuk korlátlanul bolygónk erőforrásait, az emberiség nem nyújtózkodhat tovább, mint ameddig a takarója ér. Szeretnénk Egyesületünk erejét és tekintélyét ennek az üzenetnek a szolgálatába állítani.

Ezért csatlakozunk Áder János köztársasági elnök úr kezdeményezéséhez. Kérjük minden tagunkat, a magyar erdőkért és természeti környezetért felelősséget érző minden honfitársunkat, hogy az Élő Bolygónk honlapon keresztül, aláírásával járuljon hozzá a világ vezetőinek szóló figyelemfelhíváshoz. Mi, erdészek napi munkánk során érezzük a következő generációk érdekeit figyelembe vevő gazdálkodás felelősségét.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Fenti gondolatok jegyében vág neki az elnökség a következő éveknek, készül másfél évszázados jubileumunk megünneplésére. Adjon erőt ehhez mindannyiunknak az a támogatás, ami a mostani vándorgyűléssel kapcsolatos nagyfokú érdeklődésben, a rekordnak számító létszámban is megmutatkozik.

Köszönöm a házigazdának, hogy vállalták és kiválóan megoldották a rendezvény előkészítésével és megrendezésével járó valamennyi feladatot! És nem utolsósorban, köszönöm a résztvevőknek, hogy jelenlétükkel adják bizonyosságát annak, hogy ma, 2015-ben, Magyarországon és az egész Kárpát-medencében jó az Országos Erdészeti Egyesület tagjának lenni! Jó szerencsét! Üdv az erdésznek!

Az Egyesület elnökének ünnepi szavai után Györffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke köszöntötte a 146. Vándorgyűlés ünnepi közgyűlését, akinek néhány fontosabb gondolatát idézzük.

„Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Közgyűlés! Hölgyeim és Uraim! A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara több mint 12 ezer erdő- és vadgazdálkodó tagja van.

Györffy Balázs elnök, NAK

Nagyon fontos számunkra, hogy véleményük, javaslataik és elképzeléseik megjelenjenek a kamara mindennapi munkájában.

Nagy öröm számunkra, hogy az Országos Erdészeti Egyesület a kezdetek óta stratégiai partnere a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarának. Az Egyesület egyike volt annak a 12 szervezetnek, amelyek közös listát állítottak a 2013-as kamarai választásokra, és az első között volt, akikkel a kamara együttműködési megállapodást írt alá.

Az ágazatot érintő szakmai ügyekben azóta is folyamatosan egyeztetünk egymással, de együttműködésünk az Egyesülettel, illetve annak tagjaival más területeken is eredményes. Az Országos Erdészeti Egyesület munkájára, véleményére a jövőben is nagyban számítunk, hiszen komoly kihívások állnak előttünk. Miközben válaszokat kell találnunk a gazdasági fejlődés, a technológiai forradalom és az urbanizáció okozta problémákra, elemi érdekünk, hogy megőrizzük, sőt, lehetőség szerint bővítsük természeti erőforrásainkat. Ez nemzeti kincsünk, az erdőre különösen igaz.

A Nemzeti Erdőtelepítési Programban az szerepel, hogy a következő 25-35 év során az ország erdőülttségét 27 százalékra kell növelni, amely további mintegy 700 ezer hektár új erdő telepítését jelenti.

Ezen feladatok teljesítéséhez elengedhetetlenül szükséges a megfelelő jogi háttér biztosítása.

Most folyik a vadgazdálkodási törvény koncepciójának véleményezése. A jogszabály tervezete várhatóan ősszel kerül az Országgyűlés elé, és 2016. január 1-jétől léphet hatályba. Ezzel párhuzamosan azonban a kapcsolódó „zöld törvényeket”, az erdőtörvényt és természetvédelmi törvényt is módosítani kell. A múlt héten a Mezőgazdasági

Bizottság Erdészeti Albizottságában határozatban erősítettük meg, hogy szükség van az erdőtörvény megújítására.

Nagyon fontos feladat a magán-erdőgazdálkodás problémáinak a megoldása is, kiemelve ezek közül az erdészeti szakirányítás rendszerének felélesztését, támogatásának megoldását. Az erdőtörvény módosítását előkészítő munkacsoportban a kamara képviselője is részt vesz. A cél az, hogy az erdészeti-, a vadgazdálkodási és a természetvédelmi törvények újjáalkotásával a korábbi egyoldalúságok helyett az erdő, mint nemzetgazdasági érték, az eddigieknél jobban kiaknázzható legyen. E nélkül ugyanis nem képzelhető el a magyar erdőgazdálkodás további fejlődése, a vidéken élő lakosság megtartása, új munkahelyek teremtése, és az erdőkben rejlő gazdasági lehetőségek hatékony kihasználása, azaz az értékteremtő erdőgazdálkodás.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Úgy gondolom, méltó helyszíne a mai vándorgyűlésnek hazánk egyik legjelentősebb erdőgazdálkodója, a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. Mind az erdőgazdaságnak, mind pedig az Országos Erdészeti Egyesületnek eredményes munkát kívánok! Köszönöm, hogy megtiszteltek figyelmükkel!

A közgyűlés folytatásában dr. Neszmenyi Zolt, Somogy megye kormány megbízottja és Gelencsér Attila, a térség országgyűlési képviselője is köszöntő beszédben üdvözölte a megjelenteket.

Majd a közgyűlésen elhangzó ünnepi beszédek folytatásaként, már a vándorgyűlést szervezők nevében, Barkóczi István, a SEFAG Zrt. vezérigazgatója fogalmazta meg gondolatait.

„Tisztelt Ünnepi Közgyűlés! Az Országos Erdészeti Egyesület 146. Vándorgyűlését rendező SEFAG Zrt. nevében őszinte tisztelettel és erdészbarátsággal köszöntöm Önöket. Bízom abban, hogy a tegnapi programjaink látványos ízelítőt adtak munkánkról, szakmai iránti elkötelezettségünkről és fejlődésünkről, de lehetőséget arra is, hogy megyénk, városunk fejlesztéseiből, az itt élőkről és kultúrájukról benyomást szerezhessenek.

Somogy erdeinek felét kezeli a SEFAG Zrt. A magánszektorral rendkívül jó a kapcsolatunk – ezért tartottuk fontosnak, hogy a programjainkba magán-erdős vonatkozások is legyenek. A megye híres a nagyvadállományáról is. Célt volt, hogy a Kaposvári Egyetem bőszenfai szarvasfarmján a zárttéri vadtartás élenjáró kutatásaiból az odaláto-

gatók lássanak és tapasztaljanak. Remélem, hogy az esti rendezvényünkön is jól érezték magukat és jutott idő a látottak megbeszélésére és a barátkozásra is. Ha kisebb sérülésekkel is, de remélem mindenki túlélte az éjszakai karaoke okozta megpróbáltatásokat.

Komolyra fordítva a szót, engedjék meg, hogy megosszak néhány gondolatot Önökkel: A vándorgyűlés megrendezése mindig komoly feladatot és egyben lehetőséget is jelent a rendező házigazdának. Lehetőség arra, hogy az itt dolgozók számot adjanak szakmaiságukról, kreativitásukról, szakma iránti elkötelezettségükről, hagyománytiszteltükről és szervezőkészségükről.

A vándorgyűlés vizsga a szakma és önmagunk előtt. Ezért is készültünk nagy izgalommal erre a rendezvényre.

Barkóczi István vezérigazgató, SEFAG Zrt.

A 146 év során soha nem volt ennyi jelentkező. Több mint 800 fő regisztrált, melyből a rendezvény helyi adottságai miatt csak 700 főnek tudtunk helyet biztosítani. A jelentkezők számának rekordja pozitív visszajelzés mind az Országos Erdészeti Egyesület vezetésének, mind a rendező számára. Azt jelzi, hogy az Egyesület vezetése jól végzi a munkáját – jól képviseli szakmánkat és van mozgósító ereje. Kiemelkedő szerepe van ebben a PR-tevékenységnek – közismerté téve az erdészek mindennapi munkáját, problémáit. Ennek köszönhetően mára szereplői lettek az erdészek a jó értelemben vett közbeszédnek.

Cégünknek a sok jelentkező azt a pozitív visszajelzést adja, hogy a 22 állami erdőgazdaság ugyan más adottságokkal rendelkezik és más módon oldja meg a feladatait, de egyben a mi „másságunk” is érdeklődésre tart számot. Nyugtáztuk, hogy a vendéglátó munkája a szakma érdeklődését megragadta.

A SEFAG Zrt., a 146. Vándorgyűlés jelmondatának az „Értéktérítő erdő-

gazdálkodást” választotta – ez a jelmondat nemcsak Somogyra, hanem az egész Magyar erdőgazdálkodásra érvényes. Engedjék meg, hogy ennek az értéktérítésnek a saját értelmezését kifejtsem:

1993-ban született meg a döntés arról, hogy az erdőgazdaságok Rt.-ként kell, hogy működjenek. Ezt követően kialakult egy költséghatékony rendszer, ami sokféle érdeket kellett, hogy figyelembe vegyen a működése során. Példaként említem a teljesség igénye nélkül: a természetvédelmet; a Natura 2000 korlátozásait, az erdőörvény korlátozásait; a közjóléti fejlesztések fokozott igényét, a közmunkaprogram elvárásait; a foglalkoztatási állami elvárásokat. És mindezt az állami létből fakadó korlátok mellett. Különös egybeesés az, hogy az utolsó kaposvári vándorgyűlés 1993-ban volt. Így a SEFAG Zrt. 93-tól történt fejlődése az állami erdőgazdálkodás fejlődésének egyfajta mintáját adja, ezt igazán azok láthatják, akik 1993-ban résztvevői voltak a vándorgyűlésünknek, remélem közülük sokan vannak jelen.

Az erdőgazdasági Rt.-k megalapításuktól eredményesen és önfenntartó módon tették a dolgukat. Nettó befizetők a költségvetésbe – csak a SEFAG Zrt. 700-800 millió Ft-tal évente. Az erdőtervek révén valamennyi vállalat „bővített újratermelést” végzett, végez, hiszen nőtt az őshonosság, csökkentek a sarjállományok – ugyan az állam naturáliában tartja csak nyilván – nő nemcsak az élőfakészlet, hanem annak értéke is.

2010-től a kormány kifejezett elvárása volt, hogy az erdőgazdaságok fokozottan tegyék lehetővé az erdők látogathatóságát és a közjó érdekében minél több fejlesztést hajtsanak végre. Jelentem megtették! Bár a közjót szolgálják ezek a létesítmények, a Zrt.-k saját költségen tartják fenn a részben pályázati, részben saját tőkéből megvalósult létesítményeket. Üzemeltetünk látogatóközpontokat, szálláshelyeket, erdei iskolákat, arborétumokat, parkerdőket, turistautakat, vadaskerteket és erdei vasutakat.

Az állam felismerte, hogy ez a kis szakma különleges értéket képvisel politikai értelemben, ugyanis ott tudunk foglalkoztatni, ahol rajtunk kívül szinte csak az önkormányzatok pl.: az aprófalvas térségekben, hegyvidékeken és ahol az erdő az egyetlen munkajövedelem lehetőség. Fontosnak tartom kiemelni, hogy azokat tudjuk foglalkoztatni, akiket mások nem, így például az alulképzetteket.

A közmunkában az erdőgazdaságok a legszervezettebb foglalkoztatottak. Ha a

vállalkozóink által alkalmazott embereket is beszámítjuk, az önkormányzatok után Somogyban a SEFAG Zrt. a legnagyobb munkáltató, úgy gondolom ez több megyében is így van.

Az erdőgazdaságok aktívan részt vesznek a kutatás-fejlesztési projektekből, valamint az oktatásban. De az értékeink között az egyik legfontosabb az a morális és szakmai rend, szervezethez és az összetartás, ami ezt a szakmát jellemzi.

Tisztelt Kollégák, Kedves Barátaink! Szakmánk értéktérítése kapcsán a fentieket gondoltam kiemelni a teljesség igénye nélkül. Legyünk büszkéek arra, amit létrehozunk, legyünk büszkéek arra, hogy erdészek vagyunk!

Jelentős fejlődési folyamatot tudhatunk magunk mögött, de újabb mérőföldkő áll szakmánk előtt. Meg kell újítani az erdészeti jogi szabályozást, mindezt kellő körültekintéssel, oly módon, hogy hosszú távon, kiszámíthatóan jelentősen biztos megélhetést az erdőgazdálkodóknak – szektortól függetlenül, és adjon megnyugtató megoldást a klímaváltozás okozta többlet feladatok. Úgy gondolom ehhez a feladathoz soha nem tapasztalt erőre érezhetünk a szakma mögött. Az Országos Erdészeti Egyesület, a FAGOSZ, a MEGOSZ mellett a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és Földművelési Minisztérium támogatását is élvezhetjük, ami kellő politikai háttérrel biztosítja a törvény módosításához. Minden adott egy gazdálkodóbarát, kevésbé bürokratikus és túlszabályozott törvény elfogadtatására, ami az állami erdőgazdasági igényeket is kielégíti. Bízom abban, hogy a folyamatban a reális „Zöldek” támogatását is élvezni fogjuk.

Engedjék meg, hogy zárszóként a köszönetem fejezzem ki annak a szervező, lebonyolító gárdának, akik időt és energiát nem sajnálva dolgoztak azon, hogy a rendezvény valóban feleltethetetlen élményt nyújtson a résztvevőknek! Külön köszönet illeti a feladatokat összefogó kollégáimat, kiemelten Máté János vezérigazgató-helyettes urat, Klenovics Anikó turisztikai és közjóléti osztályvezetőt és Spingár Péter erdőgazdálkodási osztályvezetőt, Pintér Ottó és Horváth Mibály erdészeti igazgatókat! Köszönetem fejezem ki Merczel István műszaki osztályvezetőnek az építő javaslatokért és kreatív munkájáért! Köszönöm megismerő figyelmüket! Jó szerencsét! Üdv az erdészeknek!”

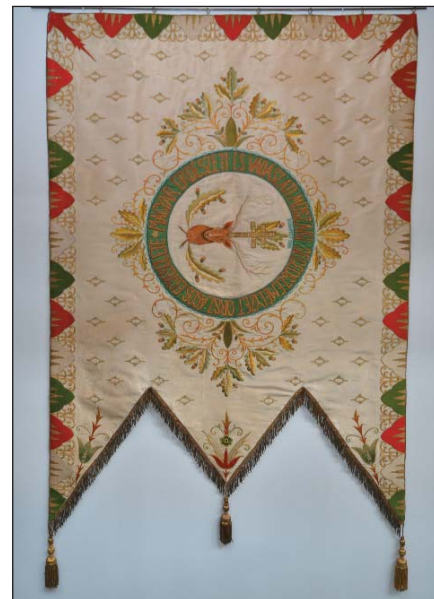
A vezérigazgatói beszéd után az egyesületi összetartozás erős jelképeként, a hagyományok szerint, a klopacska kopogó hangjai mellett emléke-

zett meg a közgyűlés a tavalyi vándorgyűlés óta elhunyt tagtársakra, *dr. Sárvari János*, a könyvtár őre segítségével.

„Mielőtt elhunyt kollégáinkról szólnánk, engedjék meg, hogy a Tisztelt Vándorgyűlés emlékezetébe idézzem nagy elődeinket. Hiszen Somogyország nemcsak három vándorgyűlést, de három nagyszerű elnököt is adott az Országos Erdészeti Egyesületnek: *báró Tallián Béla* 1912-től 1921-ig, őt követően *gróf Széchenyi Bertalan* 1922-től 1925-ig, majd *dr. Haracsi Lajos* 1948 és 50, valamint 1951-52 között volt Egyesületünk nagyra becsült elnöke. Ma rájuk is gondolunk az utódok tisztelgésével.

Tisztelt Vándorgyűlés! Fájdalommal és nehéz szívvel emlékezünk meg a 2014. évi soproni vándorgyűlés óta elhunyt tagtársainkról és kollégáinkról.

edész, Jubász J. Tibor erdőmérnök, *Jubász László* kerületvezető erdész, *Kanyó László* erdésztechnikus, *Dr. Kassay (Farkas) László Pál* erdőmérnök, *Kászoni Zoltán* ichtiológus, haltenyésztő, *Katona László* erdész, *Kerégyártó Béla* erdőmérnök, *Kiss Attila* erdésztechnikus, *Kollwenz Péter* erdőmérnök, *Kopasz Tibor* erdőmérnök, *Kovács István* erdésztechnikus, *Kozák Imre* erdőmérnök, *Kutbi Szabolcs* erdésztechnikus, *Lencsés Imre* erdőmérnök, *Liebel Erzsébet* erdőmérnök, *Mészáros Imre* erdőmérnök, *Dr. Molnár Sándor* faiparimérnök, *Nagy György* erdész, *Nagy Zoltán* vízgazdálkodási üzemmérnök, építőmérnök, *Obermayer György* erdőmérnök-tanár, *Pandula Zoltán* erdőmérnök, *Papp Zoltán* erdőmérnök, *Péczka Sándor* erdész, *Pénzváltó Gé-*

A megemlékezést követő szünet után a vadászkiáltások hangjai hívták újra egybe a tagságot. Lomniczi Gergely, az OEE főtitkára felvezetőjében bemutatta a közelmúltban, a Vértesi Erdő Zrt. és magán adományozók támogatásával, művészi színvonalúan restaurált MEVME történelmi egyesületi zászlót, melyet a Wagner Károly Könyvtárban őriz az Egyesület. Egyben megköszönte *dr. Sárhegyi Zoltán*, *Bukri Julianna*, *Fodermayer Vilmos*, *Király Pál*, *Rakonczay Zoltán*, *Schweighardt Ottó*, *Tollner György*, *Végvári Jenő* és *Inokai Balázs* önzetlen segítségét, mellyel elősegítették a nagy értékű relikvia méltó megőrzését.

Egyesületünk életében és tevékenységei között az arra érdemes tagok kitüntetése kiemelt ünnepnek számít. Öröm az elismerést átvevőnek, és öröm az adományozó közösségnek. Az egyéni életutak és teljesítmények elismerése kifejezi az egész közösség összetartozását, és növeli megbecsültségét.

Dr. Kosztka Miklós, a Díj Bizottság elnöke röviden ismertette a bizottság ez évi munkáját és a meghozott döntések körülményeit. Ezt követően a főtitkár felkérte Zambó Péter elnököt, *Andrésiné dr. Ambus Ildikó*, *Kiss László*, valamint *Mocz András* alelnököket a kitüntetések átadására.

Ádám András erdésztechnikus, *Dr. Barcsay László Károly* erdőmérnök, *Dr. Bánky József* erdőmérnök, *Bednárík József* erdésztechnikus, *Bősze Aladár* erdőmérnök, *Czágásch József* erdőmérnök, *Csorba István* egyéb közép fokú végzettségű, *Dr. Danszky István* erdőmérnök, *id. Dolgos József* erdésztechnikus, *Dr. Dózsa József* erdőmérnök-tanár, *Ecsegi László* erdőmérnök, *Fajszai Ferenc* erdésztechnikus, *Farkas Ferenc* erdésztechnikus, *Hász Béla* erdésztechnikus, *Holczmann István* erdésztechnikus, *Homlok Tamás* erdésztechnikus, *Hubai Gruber Miklós* erdőmérnök, *Jakab Ottó* erdésztechnikus, *Dr. Járasi Lőrinc* Bedő Albert-díjas erdőmérnök, *Jerny Tibor* természetrajz-kémia tanár, kutató, *Jubász Imre* er-

záné erdőmérnök, *Petercsák János* egyéb közép fok, *Reményfy Lászlóné Zsigmond Katalin* Bedő Albert-díjas erdőmérnök, *Sajti Gábor* erdésztechnikus, *Stoflicz Ferenc* erdész, *Szamosi Jánosné* egyéb felsőfokú végzettségű, *Szente László Kaán Károly*-díjas erdőmérnök-tanár, *Szeremley Szabolcs* erdőmérnök, *id. Szi Benedek József* erdésztechnikus, *Szűcs József* erdésztechnikus, *id. Takács Zoltán* erdőmérnök, *Tóth Imre* erdőmérnök, *Tóth Kálmán* erdőmérnök, *Dr. Tőkei Lajos* jogász, mérlegképes könyvelő, *Tuboly Zoltán* ifj. erdésztechnikus, *Dr. Vancsura Rudolf* Kaán Károly-díjas erdőmérnök, *Varga Gyula* erdész, *ifj. Varga Tibor* erdész, *Veszeli István* erdőmérnök, *Wilfing Györgyné* egyéb felsőfokú végzettségű.

Az Országos Erdészeti Egyesület
2015-ben **ÖRÖKÖS TAGSÁGI DÍSZ-
OKLEVÉL** kitüntetést adományoz

Prof. dr. Gencsi László
okleveles erdőmérnöknek,
egyetemi tanárnak

Prof. dr. Gencsi László az erdőmér-
nökképzés, azon belül a növénytani és
dendrológiai oktatás emblematisz-
mus alakja. 1949-től a Soproni Egyetem ok-
tatója, a Növénytani Tanszék vezetője,
egyetemi tanár. Jegyzeteivel az erdősz-
technikus-képzésre is nagy hatással
volt, így az ágazati képzés több szeg-
mensét is alakította munkájával.

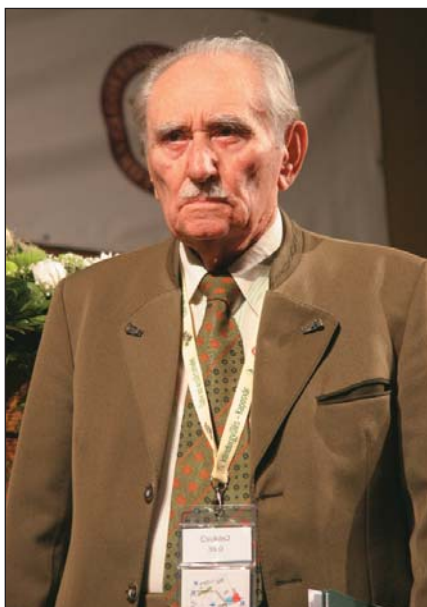
1949-ben válótált a soproni Erdőmér-
nöki Karon, ahol ezt követően nyugdí-
jas koráig dolgozott. Majdnem fél év-
századon át erdőszgenerációkat okta-
tott a Nyugat-magyarországi Egyetem
(és jogelődjei) Növénytani Tanszékén.

A vezetői feladatokat a tanszéken és
a Botanikus Kertben megbízottként két
alkalommal adjunktus korában, majd
1975-től a nyugdíjba vonulásig látta el,
és eközben néhány évig a Termőhelyis-
merettani Tanszéket is vezette.

Oktatói tevékenységét *Fehér Dániel*
professzornál kezdte el, aki igen jó ér-
zékel mérte fel beosztottainak képessé-
geit, irányultságát és munkabírását. Így
két kollégáját a kutatásaihoz osztotta be,
őt pedig az oktatási terület művelésével
bízta meg. Feladata volt az oktatás szer-
vezése, az oktatási anyag elméleti és
gyakorlati részének jegyzetekben való
megjelenítése, ami az ötvenes években
már követelmény volt. Ennek eredmé-
nyeképpen már az első másfél évtized-
ben írt vagy szerkesztett több jegyzetet,
egy részüket később újabb kiadásokban
készítette el. Tankönyvet már 1950-ben
készített az erdőszeti technikum számá-
ra. Majd később a saját tárgyaiból Erdő-
szeti növénytan címen, s végül Dendro-
lógia címen *Vancsura Rudolffal* közö-
sen látott napvilágot könyve.

Az oktatásban mindig fontosnak tar-
totta, hogy a gyakorlati eszközök fárad-
ságos előkészítésével, illetve a felülete-
sen nem látszó, de a természetben rejlő
logikai összefüggések feltárásával segít-
se a tananyag megértését. Talán ezért
nem volt véletlen, hogy a Felsőoktatási
Minisztérium 1953-ban az akkor alapí-
tott rangos kitüntetésben csak két fiatal
oktatót részesített a soproni intézetből,
Adamovich Lászlót és őt.

Fontos volt számára a más tantár-
gyakkal való szoros kapcsolat, ezért be-
osztottként és vezetőként is tevékeny
megvalósítója volt a társtanszékekkel

rendezett országjáró gyakorlatoknak.
Ez irányú fáradozást már a végzés előtt
elkezdte, mivel *Kurdi István* kollégájá-
val Az Alföldfásítási Szakkör keretében
tanulmányutat szervezett, ahová pro-
fesszorokat és neves szakembereket is
meghívhattak.

Az erdőszeti tantárgyakon belül az
élettan és az anatómia lett az elmélyül-
tebb szakmai témája, és ez képezte ku-
tatómunkájának és publikációs tevé-
kenységének tárgyát is. Ebből is adó-
dott, hogy a Faipari Mérnöki Kar meg-
alakulásával reá hárult az a feladat is,
hogy a növénytani, illetve anatómiai tan-
anyagot kidolgozza, és jó ideig oktassa.
Ehhez megírta a Faipari növénytan cí-
mű jegyzetet, majd fahatározókat készí-
tett.

Az oktatás és kutatás művelése során
is megnyilvánult benne a közösségi, il-
letve szociális érzékenység. A szakszer-
vezet oktatási felelőse volt, amikor az

oktatás színvonalának növelése érde-
kében pedagógiai előadássorozatot, a
laboránsok részére pedig államilag mi-
nősített képzést szervezett és vezetett.
Ez utóbbi a laboránsok anyagi javadal-
mazását is emelte. Később titkárként és
elnökként a munkatársai szociális hely-
zetének javításához, tevékeny részt vál-
lalt az orvosi rendelő, a fogorvosi ren-
delő, a zánkai és a keszthelyi üdülő lét-
rejöttében, és más lehetőségek megte-
remtésében.

A tanszéken a laboratórium, a szem-
léltetés és a gyűjtemények fejlesztése
mellett, a botanikus kert üvegházának
és kezelő épületének a felépítése is
gondja volt, amit sok nehézség leküz-
désével sikerült is megvalósítani.

Kutatási tevékenysége az erdeifenyő
törzs- és koronafejlődésére, a korona
asszimilációs és légzési tevékenységére
terjed ki, valamint az anatómiai és a szí-
lársági jellemzők közötti összefüggé-
seket kutatta. Ezeket folyamatosan pu-
blikálta, és a hazai, illetve külföldi ren-
dezvényeken ismertette. Ehhez kapcsó-
lódott az a tevékenysége is, hogy az
egyetem tudományos közleményeit
hosszú ideig szerkesztette. Emellett
rendszeresen publikált az Erdészeti La-
pokban, nemcsak szakkikkeket, hanem
egy-egy témához kapcsolódó szemé-
lyes hangvételű írásokat is.

Munkája során számos szakmai bi-
zottságban és bíráló közösségben kép-
viselte az egyetemet. Hosszú ideig volt
tagja az Országos Szaktanácsadási Bi-
zottságnak, és sokáig irányította a felvé-
teli előkészítő tanfolyamokat.

Nagy családból származott, ember-
tisztelétét édesapjától, emberszeretetét
édesanyjától örökölte. Folyamatos ta-
nulásával, lenyűgöző tudásával rövid
idő alatt kitűnt évfolyamtársai közül.
Hűséges és kitartó munka jellemezte,
amit elkezdett, azt mindig véghezvitte.
Mai napig visszajár az egyetemre, a volt
tanszékre, ahol nagy szeretettel fogad-
ják. Tanszékvezetőként beosztottjait
mindig munkatársnak tekintette.

Munkásságát számos kitüntetéssel is-
merték el, a legjelentősebbek közé tar-
tozik a 2004-ben adományozott Magyar
Köztársasági Bronz Érdemkereszt, és a
90. születési évforduló alkalmából át-
vett Életfa Emlékplakett Arany Fokozá-
ta elismerés.

Szakmaszeretettel, emberségével,
a kollégákhoz való viszonyulásával
örökérvényű példát mutat Egyesüle-
tünk mindhárom alapértéke, a Szakér-
telem – Erkölc – Összetartozás terüle-
tén.

Bedő Albert- emlékérmét kapott

BARKÓCZI ISTVÁN
okleveles erdőmérnök

Húsz évig volt az OEE Kaposvári Helyi Csoportján belül a szántódi kistérségi közösség irányítója. Egy cikluson át a helyi csoport elnöke és több cikluson át máig küldöttje. 1999 óta, a cég vezérigazgatójaként az egyesületi tevékenységet segítette és támogatta. Vezetése alatt megélénkült az egyesületi tagok szakmai és társadalmi aktivitása: természetfotó-pályázatokat, fakitermelő-versenyeket, er-

dész-vadász bálokat szerveztek. A szakmai napok rendszeressé váltak. Tovább építette az egyesületi és szakmai kapcsolatokat a horvát és osztrák kollégákkal.

A Vadgazdálkodási Szakosztály aktív tagja, a vadászat, vadgazdálkodás és vadászati infrastruktúra elkötelezett fejlesztője. Kezdeményezte, felkarolta és összefogta a sarangolt választékok biomassza-célú felhasználását a Dél-Dunántúlon. Az ökoturisztikai centrumok és a közjóléti létesítmények fejlesztésével az erdőt járó, ismerő és szerető közönség kapcsolatát erősítette az erdőgazdálkodás és vadászat területén. Munkatársaival együtt oktatással, vizsgáztatással, gyakorlati oktatási terület biztosításával támogatja az erdészeti oktatás minden szintjét.

Társadalmi szerepvállalása és kommunikációs tevékenysége rendszeres és folyamatos. Az Erdőmesterek című kilencrészes filmsorozat elkészítésével nemcsak a társaságot, de a szakmát is népszerűsítette a széles közönség előtt.

Szakmai, közösségi, egyesületi munkát támogató tevékenysége alapján közmegebecsülésnek örvend.

DUDÁS PÁL
okleveles erdőmérnök

Három cikluson át, 1994–2010 között volt a Bajai Helyi Csoport titkára. Ez alatt szakmai tanulmányutakat szervezett hazai és szomszédos országbeli erdészeti vállalatokhoz, gazdaságokhoz. Fontos szerepe volt a horvátországi társ-erdőgazdasággal kialakított jó szakmai és baráti kapcsolat kiépítésében, fenntartásában, ápolásában. Kiemelkedő munkát végzett a 2002. évben Baján megrendezett egyesületi vándorgyűlés szervezésében és lebonyolításában.

Az ártéri és homokhátsági erdőgazdálkodás teljes spektrumát ismerve erdészetvezetőként irányítja a Gemenc Zrt. Hajósi Erdészetét. Komoly eredményeket ért el a különböző szakmai érdekcsoportok, az állami és a magán-erdőgazdálkodás, erdészek, természetvédők, vadászok kapcsolatának javításában.

A szegedi Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskola gyakorlati képzésének segítője évtizedek óta. Oktatói munkásságát a gyakorlatiasság jellemzi, amit diákjai nagyra értékelnek. Számos tudományos diákköri dolgozatot és diplomatervet készítő hallgató munkáját segítette. Több elméleti és gyakorlati vadgazdálkodási téma kutatásában vett részt. Fő kutatási területe a gímszarvas táplálkozásbiológiája és migrációja. A Nyugat-magyarországi Egyetemen együttműködve igen értékes munkát végzett a foglytenyésztés ismeretanyagának kialakításában.

Közösségformáló ereje, gyakorlati erdőgazdálkodásban, oktatásban, kutatásban végzett tevékenysége miatt köztisztelőben áll.

EMMERLING GÁBOR
okleveles erdőmérnök

Munkaviszonya kezdetétől az OEE Székesfehérvári Helyi Csoport meghatározó tagja. Lelkiismeretes munkájával számos nagy létszámú szakmai rendezvény szervezője, mint például a VADEX Mezőföldi Zrt. által a 2000. évben rendezett vándorgyűlés, vagy az egyetemi csoportok tanulmányútjai. 1994–2002 között két cikluson át volt a helyi csoport titkára. Ez alatt sok érdeklődőt vonzó rendezvényeket szervezett. Működtette az erdészeti kerekasztalt, amelynek keretében végiglátogatva a különböző adottságú erdésze-

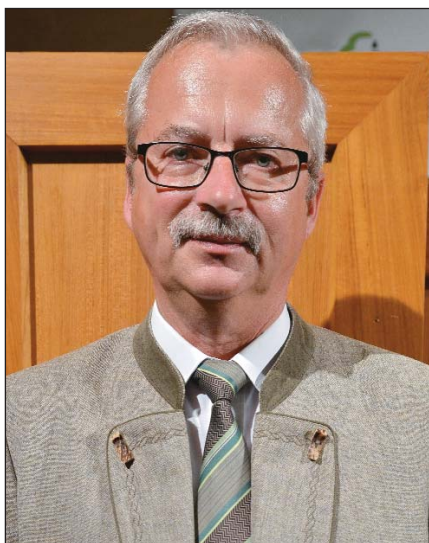
teket, a kollégák szakmai tapasztalatokat cserélhettek. Társ egyesületi csoportoknak és szakosztályoknak is érdekes tanulmányutakat szervezett. Az OEE Fakereskedelmi Szakosztályának tagja.

Kiemelkedő és eredményes szakmai tevékenységét a VADEX Mezőföldi Zrt.-nél és jogelődjénél fejtette ki. Előbb műszaki vezető, majd erdészetvezető, később az erdőművelés és a fahasználat irányítója, ma a cég gazdasági vezérigazgató-helyettese. Minden beosztásában nagy munkabírással és innovációs készséggel oldotta meg a feladatait. Aktív közreműködésével készült a Pákozd-Sukorói Arborétum és erdei iskola, a Gaja-völgyi Tájécentrum. Egész szakmai pályafutása során a különböző érdekcsoportok közötti összhang megteremtése, az erdőgazdálkodás társadalmi megbecsülésének növelése motiválta tevékenységét. Sokoldalú felkészültségével a szakma és az egyesület céljai érdekében tevékenykedik.

Kaán Károly- emlékérmét kapott

HALÁPI NÁNDOR
okl. erdőmérnök, mérnök tanár

Középiskolai tanulmányait jelenlegi munkahelyén, a Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskolában végezte. Az Erdőmérnöki Kar elvégzését és az erdőmérnöki diploma megszerzését követően a DEFAG Ásotthalmi Erdészeténél kezdte meg a szakmai munkáját. 1982-ben az iskola vezetése megkereste és tanári állást ajánlott részére. Azóta, 33 éve – a most már – Kiss Ferenc Erdészeti Szakképző Iskola a mun-

kahelye. 1997-től napjainkig folyamatosan az iskola első számú vezetője. Szakmai és pedagógiai tapasztalataira alapozva többször felkérték lektorálási feladatokra. Lektorálta az erdőszektechnikus, valamint az erdőszeti szakmunkás szakképesítés szakmai és vizsgáztatási követelményeit, az erdőszektechnikus tankönyvek közül az erdőművelés, erdővédelem és erdőszeti növénytan, az erdőszeti szakmunkás tankönyvek közül az erdőszeti és vadgazdálkodási alapismeretek véleményezésében vállalt szerepet.

Az általa vezetett iskolai csapatmunka eredményeként az utóbbi 6 évben szege-di tanulók nyerték az Országos Szakmai Tanulmányi Versenyt, valamint az Ifjú Vadászok Országos Vetélkedőjét. Szeged Megyei Jogú Város ezt a tevékenységét ismerte el a Szeged Ifjú Tehetségért 2013-as kitüntetésével. A Csongrád megyei Helyi Csoportnak 2002-től elnöke, öt cikluson keresztül, és jelenleg is a helyi csoport küldöttje. Több év óta elnökségi tagja az Alföldi Erdőkért Egyesület vezetőségének. Az Országos Erdészeti Egyesület Oktatási Bizottságának 1996 óta tagja.

Prof. Dr. HORVÁTH BÉLA
okl. gépészmérnök, mérnök tanár

1975-től dolgozik a Nyugat-magyarországi Egyetem (a továbbiakban: NymE), illetve jogelődei Erdőmérnöki Karán. 1984-ben az erdőszeti műszaki szakterülethez kötődően szerzett kandidátusi minősítést, és lett 1996-ban habilitált doktor. 1985-től az Erdőmérnöki Kar tanszékvezetője, 1999–2014-ig intézetigazgatója, 1990-től két cikluson keresztül dékánhelyettese is. Szervezője és egyben a vezetője az Erdőmérnöki Kar csíkszeredai távoktatási tagozatának. 2003–2005-ig szakvezetője a kar Környezetmérnöki Szakának. Irányításával készült el a Környezetmérnöki BSc Szak alapítási és indítási dokumentuma. Vezetője a Roth Gyula Erdészeti és Vadgazdálkodási Tudományok Doktori Iskola Erdészeti műszaki ismeretek című PhD alprogramjának. 2003-ban szerkesztésében jelent meg az Erdészeti gépek című szak- és tankönyv. 2014-től megbízottként vezeti a NymE szombathelyi Természettudományi és Műszaki Karának Műszaki Intézetét, és szervezi a karon 2015 őszén induló gépészmérnök képzést. 1975-től tagja az Egyesület Soproni Helyi Csoportjának, 1978-tól az OEE Gépesítési Szakosztályának. Az OEE Gépesítési Szakosztályának titkára, majd elnöke. Tagja továbbá a Magyar Tudományos Akadémia Agrár- és Bioműszaki Tudományos Bizottságának, a Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Akadémiai Bizottsága Erdészeti Szakbizottságának, 2002–2010-ig tagja Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzatának, 2002–2006 között elnöke az Önkormányzat Oktatási-, Sport- és Ifjúsági Bizottságának.

TÓTH GÁBOR
okleveles erdőmérnök

1992-től az Ipolyvidéki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság Berceli Erdészetének gyakornoka, majd műszaki vezetője. 1996 nyarán a Romhányi Erdészet vezetőjének nevezték ki, a nevéhez fűződik az erdőgazdaság romhányi vadászterületének kialakítása. 1998 ősztől napjainkig az Ipoly Erdő Zrt. gazdasági, majd a gazdasági és termelési vezérigazgató-helyettesi munkakörét tölti be. Személyes teljesítménye a társaság szakmai munkát is szolgáló tervezési és kontrolling folyamatának a kialakítása, bevezetése. Az általa megalkotott, jól

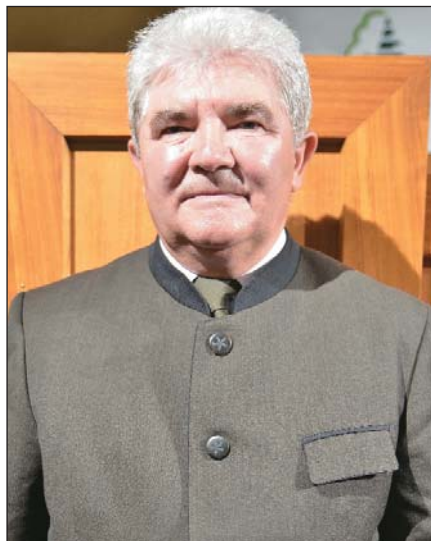

tervezhető és erősen ösztönző hatású érdekeltségi rendszer működtetése az egyik kulcsa annak, hogy a társaság alacsony erdőjáradék mellett is elismert szinten teljesít. A közjóléti és turisztikai infrastruktúra gyarapodásának nélkülözhetetlen külső forrásaként belépő uniós támogatások pályázatainak sikerre vitelében meghatározó szerepet vállal. A vállalkozói munkák előző évi összehangolt versenyeztetésével nagy előrelépést tett a tervezhetőségben, a logisztikai lépések feladatcsomagokba rendezésével újszerű tartalékokat tárt fel a hatékonyságban. Elkötelezetten és eredményesen dolgozik együtt az erdővel összefüggő idegenforgalomban érdekelt szereplőkkel, érdekcsoportokkal, civil szervezetekkel. 2014-ben a Balassagyarmatért Emlékérmét vehette át. Az Egyesületnek 1994 óta tagja, eddig két cikluson át vett részt a Választási Bizottság munkájában. Egy évtizede elnöke az Erdészcsillag Alapítvány felügyelőbizottságának. Fontos szerepe volt a 2009. évi, selmeci vándorgyűlés megvalósításában.

Decrett József- emlékérmét kapott

KOVÁCS SÁNDOR
erdésztechnikus

A soproni Roth Gyula Erdészeti Technikum elvégzése óta a Bakonyerdő Zrt.-nél, illetve jogelődeinél dolgozik különféle beosztásokban. Legnagyobb sikereit a vadászati és az erdőművelési ágazatokban érte el. Kerületvezető vadászként a vadállomány életfeltételeinek javítását, a vadföldgazdálkodásban rejlő lehetőségek kiaknázását, az erdei és mezőgazdasági vadkárok csökkentését, az eredmé-

nyes bérvadásztatáshoz szükséges feltételek megteremtését tűzte ki célul, amelyet 15 éves tevékenysége során sikeresen megvalósított. Erdőművelési műszaki vezetőként legfontosabb feladatának tekintette az azonális dombvidéki bükösök felújítását, amelyben a természeti folyamatokra alapozott, de a folyamatos emberi beavatkozásokat sem nélkülöző eljárásokat alakított ki. Az erdőművelési, erdőápolási feladatok közben fontos és kísérletező szerepet szánt a vegyszeres technológiák alkalmazásának. Sikereket ért el az erdősítéshez szükséges cseméték termesztésében, külön technológiát dolgozott ki a mesterséges makkvetések munkaműveletére, ezek bemutatására szervezett szakmai bemutatók házigazdája is. Jelenleg a Pápai Erdészet erdőgondnokaként az erdőgazdálkodás valamennyi tevékenységének tervezését és irányítását végzi a nagyon változatos termőhelyű, sok természeti kártól szenvedő saját területén.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek 1972 óta tagja, szabadidejéből szívesen áldoz segítség jellegű önkéntes munkára.

MIHÁLY LÁSZLÓ
erdésztechnikus

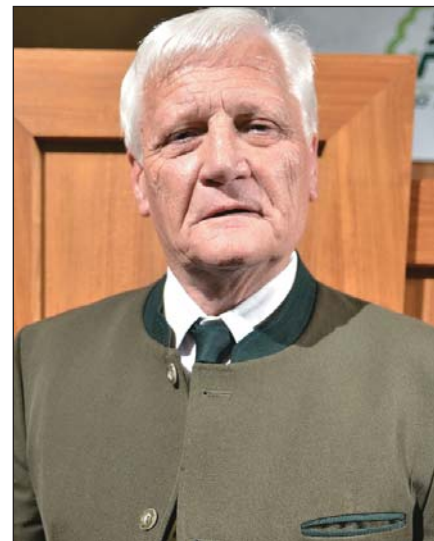

Pályáját 1974-ben a Berzencei Erdészetnél kezdte, 1975-óta tagja Egyesületünknek. Kerületvezetőként a Dráva-mente értékes kocsányos tölgy állományaiban végzett komplex erdőgazdálkodási munkákat. A jelentős természeti és gazdasági értéket képviselő, elődeink munkáját dícsérő erdőkben a maximális értékkihozatalra törekedve megteremtette a tartamos erdőgazdálkodáshoz szükséges feltételeket. Jó szervező képességére alapozva 1983-tól szállításvetetői feladatokat látott el, 1990–2001-ig műszaki erdész beosztásban, kiváló műszaki és logisztikai érzékét kamatoztatta. Nevéhez köthető a szállítói sorban állás gyakorlati megoldásának kivitelezése, a feltáró hálózat fejlesztése és karbantartása. 2001 óta kerületvezető erdészként az 1000 hektáros Berek kerületet irányítja. Az alapvető gazdálkodási feladatok mellett széles körű erdészeti tevékenységet végez, ami erdőtelepítésekben, faanyag-felvásárlásban testesül meg. Széles látókörű, innovatív, fogékony az új megoldásokra. 2006-ban a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. a Somogyi Erdőkért Aranygyűrűvel jutalmazta munkásságát. Jelentős szerepet vállal a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésében. Anyanyelvi szintű horvát nyelvtudása és jó kapcsolatteremtő képessége egyik motorja annak, hogy a horvát és a magyar erdészeti szakemberek között szoros szakmai és baráti kapcsolat alakult ki. A természet, az erdő iránti elkötelezettség meghatározó szerepet tölt be életében, ezt továbbadta erdőpedagógiai szakmérnök lányának is, aki jelenleg a Sziágyi Erdei Iskola tevékenységét koordinálja. Munkájával, szakmai elkötelezettségével kivívta környezete, kollégái elismerését határon innen és túl.

PLESTYÁK KÁROLY
erdésztechnikus

Az Egyesület munkájában 1956-óta vesz részt. Erdészgyakornoki munkáját az Esztergomi Erdőgazdaság Dorogi Erdészeténél 1958. január 1-jén kezdte, ahol örökre elkötelezte magát az erdőművelési szakterület mellett. Gyakornoki ideje letelte után kerületvezető erdészként dolgozott a Bajnai, majd a Piliscsabai Erdészetnél. A Pilisi Parkerdőgazdaság megalakulásakor 1969-ben erdőművelési műszaki vezetőnek nevezték ki, ebben a munkakörben dolgozott 2002-ig.

Első Bedő-díjasaink egyike, *Dévényi Antal* erdőmérnök mellett műszaki veze-

tőként irányította az 1930-ban megkezdett kopárfásítási feladatokat. A meredek pilisi dolomit oldalak kézi talaj-előkészítése, padkázása, ültetése, a fiatal fenyvesek ápolása rengeteg kétkezi munkást igényelt egy olyan térségben, ahol az ipar és a bányák munkáselszívó hatása óriási volt. Embersége, emberszeretete, a kétkezi munkások nagyfokú becsülése mégis mindig megteremtette a szükséges munkaerőt. Az erdészet hazai gyakorlatában egyedülállóan, a dolomit-kopárfásításra alkalmazták és tették sikeressé a fenyőmagvetéses technológiát. A létrehozott erdők tanulmányutak bemutató területévé váltak, amelyek egy része 1993-ban leégett. E területeken a kopárfásítást a pusztá dolomitig leégett erdőben újra meg kellett ismételni. Ennek az áldozatos munkának köszönhetően léphetett tovább az erdészet a fenyőállományok fokozatos lombos állománnyá alakításához, hiszen a fenyő védelmében mindenütt kezdenek megjelenni a lombos fafajok. Országosan elismert személye híd a mai és az 50-60 évvel ezelőtti gyakorlat között.

Az emlékéremmel kitüntetettek nevében *Emmerling Gábor, Prof. Dr. Horváth Béla és Mibály László* mondott köszönetet.

Az Országos Erdészeti Egyesület ELISMERŐ OKLEVÉL kitüntetését kapta 2015-ben:

Bakay László erdőmérnök, a Balassagyarmati Helyi Csoport tagja, aki felvidéki származású szakemberként rendkívül sokat tett a szlovák-magyar szakmai és emberi kapcsolatok kiépítéséért és fejlesztéséért, a határon átnyúló együttműködés sikeréért.

Dr. Boda Zoltán erdőmérnök, a Visegrádi Helyi Csoport tagja, budapesti erdészvezető, aki a főváros környékén a lakosság által leglátogatottabb erdőterületen áll helyt a szakmai, közjóléti feladatok végrehajtásában és a lakosság, civil szervezetek tájékoztatásában és meggyőzésében.

Dezső Vilmos vadász-vadtenyésztő mester, a Szombathelyi Helyi Csoport tagja, a szentpéterfai vadászterület szakmai irányítója, kiemelkedő vadászati szervező szakember, kiváló egyesületi és közösségi személy.

Gál Imréné erdőmérnök, a Békés megyei Helyi Csoport tagja, elismert békési természetvédelmi-tájérendező szakember, a természeti értékek avatott népszerűsítője, a selmeci szellem lelkes ápolója.

Kádár Attila erdőmérnök, az Erdélyi Helyi Csoport alapító tagja, egy

székelyudvarhelyi magánerdészet meghatározó szakembere, a természetszerű erdőgazdálkodás és az egyesületi rendezvények lelkiismeretes, elkötelezett személyisége.

Kálmán Miklós erdőmérnök, a Visegrádi Helyi Csoport tagja, pilisi műszaki osztályvezető, fejlesztések felelőse és tanulmányok szerzője, az egyesületi életben helyi szinten és szakosztályokban vezető tisztséget betöltő, elhivatott személy.

Lasancz János erdésztechnikus, a Csongrád megyei Helyi Csoport tagja, az Ásotthalom környéki erdők területvezető erdésze, a kedvezőtlen adottságú homokterületeken végzett erdőnevelés eredményes szakembere.

Lázár Tamás erdőmérnök, a Baranya megyei Helyi Csoport tagja, ormánsági erdőgondnok, a többcélú erdőgazdálkodás, a színvonalas és eredményes erdőművelés elkötelezett szakembere, segítőkész kolléga.

Mester Gézané képesített könyvelő, nyugdíjas egyesületi titkárságvezető, aki a titkárságon végzett csaknem negyed évszázados megbízható, lelkiismeretes munkájával biztosította az egyesület eredményes működésének hátterét.

Ó. Szabó Mihály erdész, a Balassagyarmati Helyi Csoport tagja, alsópetényi területvezető erdész, igazi tő melletti szakember, az erdő- és vadgazdálkodás helyi egyensúlyának fenntartója, közösségteremtő munkavállalói érdekképviselő.

Palkovics Zoltán erdésztechnikus, a Pápai Helyi Csoport tagja, a Rezi környéki erdőterületek területvezető erdésze, kiszáradással sújtott és többcélú erdőgazdálkodással érintett erdők lelkiismeretes szakembere.

Szalai Károly erdésztechnikus, a Kaposvári Helyi Csoport tagja, a Deseda melletti erdőterületek területvezető erdésze, a város környéki parkerdő és arborétum kialakításának elkötelezett közreműködője, aktív érdekképviselői vezető.

Tihanyi Gyula erdőmérnök, a Nagykanizsai Helyi Csoport tagja, nyugdíjas személyügyi vezető, a zalai állami erdőgazdálkodó eredményes közgazdasági és informatikai munkatársa, a helyi egyesületi élet elismert vezetője és fontos országos egyesületi tisztségeket betöltő személy.

Tölgyfa Gábor erdőmérnök, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Helyi Csoport tagja, nyíregyházi erdészeti igazgató, az akácfaanyag-hasznosítás és közjóléti fejlesztések elkötelezett, elismert szakembere.

Túri Zsuzsanna erdőmérnök, a Debreceni Helyi Csoport tagja, erdőtervezési szakterületen a térinformatika, térképészet szakavatott művelője, szakmai és egyesületi programok lelkes szervezője és közreműködője.

Veres Sándor erdésztechnikus, az Egri Helyi Csoport tagja, egerbaktai területvezető erdész, alapos és lelkiismeretes erdőnevelő, szakmai programok szervezője, lelkes érdekképviselői és közösségi személy.

Elismerő oklevéllel díjazottak 2015-ben

Az Év Erdésze verseny országos döntőjének résztvevői 2015-ben

A közgyűlés folytatásában, immáron hagyományosan, az Év Erdésze Verseny díjátadására került sor. A szakértelem egyesületünk alapértékei közé tartozik. Ez a szakértelem méretet meg az Év Erdésze Versenyen, melynek VIII. országos döntője 2015-ben ismét a Vándorgyűléssel együtt, azt közvetlenül megelőzően zajlott a SEFAG Zrt. szervezésében és az egyesületi partnerek támogatásával.

A díjakat *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó* technikus alelnök, és *Spingár Péter* a szervező erdőgazdaság, a SEFAG Zrt. erdőgazdálkodási osztályvezetője, a verseny fő szervezője adta át. Az egyes versenyszámok első helyezettjei oklevelet és az Andreas Stihl Kft., illetve a Grube Kft. tárgyjutalmát kapták.

Az összetett szakmai írásbeli feladat-sor megoldásában *Palák János Imre*, a Budapesti Erdőgazdaság Zrt. erdésze bizonyult a legjobbnak. A felismerés versenyszám győztese *Gallai Richárd*, a Kaszói Erdőgazdaság Zrt. erdésze. Az erdőfelújítás leírása, valamint a koronglövészet versenyszám győztese *iff. Somogyi József*, a Bakonyerdő Erdészeti és Faipari Zrt. erdésze. Az állományleírás versenyszám győztese *Piri Norbert*, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. erdésze. A

famagasság- és fatérfigatbecslés versenyszám győztese *Nagy Richárd*, az Egererdő Erdészeti Zrt. erdésze. Az élőfakészlet meghatározása körlepösszeg mérésével versenyszám győztese *Kovács Péter*, az Ipoly Erdő Zrt. erdésze. A gyérítés-jelölés versenyszám győztese *Jakabfi Ferenc*, a Zalaerdő Erdészeti Zrt. erdésze.

Az Év Erdésze 2015-ben Tóth Péter

A szárlásjelölés versenyszám győztese *Kolozsi Géza László*, a Pilisi Parkerdő Zrt. erdésze. A választékolás versenyszám győztese *Varga László*, az Északerdő Erdőgazdasági Zrt. erdésze.

A rönkszámbavétel versenyszám győztese *Pápa Zoltán*, a Mecsekerdő Zrt. erdésze.

A sarangszámbavétel, a golyós lövészet, valamint a távolságbecslés és trófeaminősítés versenyszámok győztese *Péter Krisztián*, a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. erdésze.

Az egyes szakmai versenyszámok nyertesei után az összetett verseny dobogós helyezést elért erdészeit szőlítot-ták a színpadra.

A harmadik díj a túrafelszerelések specialistája, a Mountex Kft. felajánlásából 150 000 Ft értékű Fjáll Raven és HanWag vásárlási utalvány volt. Az Év Erdésze Verseny harmadik helyezettje: **Varga László**, az Északerdő Erdőgazdasági Zrt. erdésze.

A második díj az erdészeti és vadászati termékeket forgalmazó Grube Kft. felajánlásából 175 000 Ft értékű vásárlási utalvány volt. A nyereményt átadta *Szaniszló Gábor*, a Grube Kft. ügyvezető igazgatója. Az Év Erdésze Verseny má-

sodik helyezette: **Péter Krisztián**, a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. erdésze.

Az első díj pedig az Andreas STIHL Kft. felajánlásából STIHL és VIKING termékekre vonatkozó 250 000 Ft értékű vásárlási utalvány volt, melyet **Bakon Gábor** ügyvezető igazgató adott át. Az Év Erdésze Verseny első helyezette: **Tóth Péter**, a Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. erdésze.

Az erdésztechnikusok munkája erdőgazdálkodásunk gerincét alkotja. Az ehhez szükséges megfelelő képzettség fontosságát hangsúlyozva a tavalyi vándorgyűlésen a Szombathelyi Erdőgazdasági Zrt. hagyományteremtő szándékkal különdíjat ajánlott fel az első helyezettnek. A kezdeményezést folytatva, a SEFAG Zrt. az első és a második helyezett versenyző részére egyenként 50-50 000 Ft értékű különdíjat adományozott. Három erdélyi versenyző is indult az idei versenyen, közülük a legjobb a SEFAG Zrt. 100 000 Ft-os utalványát kapta. Az első helyezett a Gyulaj Zrt. pénzjutalommal és üdülési lehetőséggel jutalmazta.

Hagyomány, hogy a verseny győztese a következő versenyig megőrzi az Év Erdésze Vándorszerleget. A hagyományos serleg mellett az idei évtől egy igazi szakmai különlegességet is átvehet a győztes. A CGP Instruments új fejlesztését, egy fából készült digitális átlaló prototípusát ajánlotta fel az Év Erdésze Verseny vándor szimbólumának. A szakmánk jelképének is mondható eszközét **Petrovics Péter**, a CGP Instruments Kft. ügyvezető igazgatója adta át.

Az Erdészeti Tudományos Intézet a mezőgazdasági miniszter által 1970-ben alapított Vadas Jenő-emlékplakettal ismeri el azon szakembereket, kollégákat tevékenységét, akik sokat tettek a hazai erdészeti kutatás fejlesztéséért. Vadas Jenő szakmai tevékenysége és örököseinek szellemi útmutatásai méltóvá tették őt arra, hogy a nevével fémjelzett emlékéremmel olyan szakembereket tüntessenek ki, akik kiemelkedően sok segítséget nyújtanak az erdészeti tudományos tevékenységhez, a kutatási eredmények gyakorlatba történő bevezetéséhez, elismertségének növeléséhez.

A díjat a közgyűlés nyilvánossága előtt **dr. Borovics Attila**, a NAIK Erdészeti Tudományos Intézet intézetvezető igazgatója adta át.

A 2015. évi vándorgyűlés alkalmából az Erdészeti Tudományos Intézet Vadas Jenő-emlékérem kitüntetéssel ismerte el **dr. Sárvári János** erdőmérnöknek, a MEGOSZ ügyvezető elnökének azt a sokéves munkáját, amellyel a gyakorlat

Dr. Sárvári János, Dr. Borovics Attila

oldaláról támogatta az intézet kutatási tevékenységét.

„Dr. Sárvári János a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Szövetségének ügyvezető elnökeként meghatározó szerepet vállalt abban, hogy a magán-erdőgazdálkodókat érintő gazdálkodási és szervezeti problémákat tudományos igénnyel feltárjuk, a magán-erdőgazdálkodás legfontosabb kihívásaira megoldásokat keressünk, új fejlesztési és innovációs utakat nyissunk. A nem működő magán-erdők megszólításában, az osztatlan közös tulajdon felszámolására tett első lépések elindításában, a birtok-elaprózódás megállításához szükséges lépések megalapozásában, az ültetvényes

gazdálkodás jogi kereteinek és versenyképes támogatási feltételeinek megteremtésében kiemelkedő érdemei vannak a díjazottnak, így a közreműködésével létrejött tudományos együttműködések és első eredmények esélyt adnak arra, hogy sikeres jövőt építsünk a magán-erdőgazdálkodás területén is. Köszönjük elkötelezett munkáját és mindenkori együttműködését” – fejezte be a méltatást az intézet igazgatója.

Az Országos Erdészeti Egyesület Közgyűlésének díjátadási része ezzel zárult. A program utolsó pontjaként, a 146. Vándorgyűlés sikeres befejeztével, **Barkóczi István** és **Spingár Péter** felköttették a kaposvári emlékszalagot az Egyesület vándorzászlajára, majd átadták a 2016. évi tervezett erdélyi Vándorgyűlés házigazdájának, **Tamás Sándornak**, **Kovács Sándornak** az Erdélyi Helyi Csoport elnökének és **Kisgyörgy Sándornak** a Sepsiköröspatak polgármesterének.

Az ünnepi közgyűlés végén, a 146. OEE Vándorgyűlés zárásaként a résztvevők elénekelték az erdészhimnusz.

Jó szerencsét! Üdv az erdésznek!

Az OEE 146. Vándorgyűlés eseményeit bemutató lapszám szerkesztésében és az eseményeken készült fényképek fotózásában közreműködtek: **Klenovics Anikó**, **Szűj Mónika**, **Békési János**, **Detrich Miklós**, **Ihárosi Péter**, **Spingár Péter**, **Zétényi Zoltán** és a **SEFAG Zrt.** munkatársai.

A résztvevők névsora

Abért Rita, Ábrahám Gábor, Ábrahám István, Ács Norbert, Ács Péter, Ádám Dénes, Ágoston Gyula, Almádi István, Almási István, Andorka Bernát, Andorka István-Andor, András Zsolt, André Béla, André Zoltán, André Pál, André-siné Dr. Ambrus Ildikó, Antli István, Appl Gábor, Arató János,

Babos Imre id., Bácsi Benjamin, Badari Tibor, Bagaméry Gáspár, Bagdán Levente, Bagdi Judit, Bajdik Péter, Bajnai Csaba, Bajner Attila, Bajzáth Éva, Bakay László, Bakó Csaba, Bakon Gábor, Balázs László, Bálega Zsolt, Bálint Sándor, Balog Tamás, Balogh Kömpöc Róbert, Balogh László, Bán Gábor, Bárány Lajos, Baranya Csaba, Baranyai Istvánné, Baráth András, Dr. Bárány Gábor, Bárdos Bence, Barkóczi István, Barna Péter, Dr. Bartha Dénes, Barton Zsolt, Bátty Dániel, Bencze László, Benei Béla, Benei Zsolt, Benke Jenő, Berecki Gábor, Berényi Attila, Berényi Gyula, Berta Tamás, Bidló András, Bilig Zsolt, Bircher Gyula, Bischof Norbert, Dr. Bitay Márton Örs, Bitó Irén, Bitter Adrienn Márta, Boa Tamás, Bocz Csaba, Dr. Boda Zoltán, Bódi György, Bodor György, Bogdán József, Boglári Zoltán, Bognár Gábor, Bognár Gáborné, Bognár Tibor, Bolgár Róbert, Bóna József, Borka Róbert, Borka Viktor, Boros Bianka Diana, Dr. Borovics Attila, Borsó Zoltán, Bózsó Gyula, Bőr Attila, Braunitzer Richárd, Buday Péter, Bugán József, Bunevác Győző, Buzsáki Gábor, Buzsákiné Szilágyi Anikó,

Czémán Imre, Czili Kármén,

Csala Flórián, Csapó József, Császár György, Csejkné Kissimon Mária, Cserép János, Csernus Zsolt, Csiha Imre, Csikós András, Csikós Béla, Csoknyai József, Csonka Tibor, Csontos Dömötör, Csordás Nagy László, Csordás Nagy Lászlóné, Csordás Roland, Csurgó Lajos,

Dalvári Vince Gábor, Dánfy László Andor, Dankó Miklós, Darvas Tamás, Demjén Béla, Dénes Károly, Dezső Vilmos, Dobó Béla, Dobó István, Dobos Ildikó, Dolnegó József, Domján Marcell, Domokos Gergely, Doncsecz Károly, Donkó Károly, Döme László, Dömötör Petra, Dudás Pál, Dudás Péter, Dudás Szabolcs, Dudásné Gram Ágnes,

Emmerling Gábor, Emmerlingné Köhler Marietta, Erdősi Gyula, Esztó Kinga,

Farkas Csaba, Fazekas József, Fazekas Tamás, ifj. Fehér Ferenc, Fehér István, Fehér Norbert, Fehér Sándor, Fehér Tamás, Feketéné Pechtol Éva, Fenesi László, Ferenczi Tamás, Fetzter Zoltán, Fiáth Géza, Fiáth Gézané, Ficzer Mónika, Filák Attila, Fodor Gábor, Fodor Mihály, Földes Péter, Freller Mónika, Fritsch Ottó, Dr. Führer Ernő, Fülöp András, Fülöp Tamás, Fűr Tamás, Füredi László, Fűrné Kinsztler Anita, Fűsi Balázs, Füstös Sándor,

Gaál György Antal, dr. Gaál Györgyné Botár Andrea, Gaest Gergely, Gál Imréné, Gál Károly, Gál László, Gál Sándor, Galamb Gábor, Galambos István, Gallai Richárd, Gáspár László, Geiszt Ferenc, Gelencsér Attila, Gelle Gábor, Dr. Gencsi László, Gencsi Zoltán, Gergác Páter, Gergál Sándor, Gergely Édua, Gerner Gábor, Gerner László, Gombai Gábor, Gombási Károly, Gordán Gábor, Göbölös Péter, Göde Tamás, Gödörházi Gábor, Gósi István, Grédics Szilárd, Greguss László Géza, Greiner József,

Ferenc, Horváth Gábor, Horváth István, Horváth István, Horváth József, Horváth József, Horváth László, Horváth László, Horváth Mihály, Dr. Horváthné Novák Mária, Horváth Péter Brúnó, Horváth Róbert, Horváth Szilárd, Horváth Tibor, Horváth Zoltán, Horváth Zoltán, Horváth Zsolt, Hován István Iván, Hőbör Árpád, Hutóczki László,

Iberpaker Gábor, Ihárosi Péter, Illés Gábor, Illés Péter, István Imre, Iványi Ákos,

Jagicza Attila, Jakabfi Ferenc, Jámor László, Janács Gergely, Janik Gergely, Jánosi Mária, Javós Zoltán, Józwiak Bernard, Juhász János, Juhász Lajos, Juhász Lenke, Juhász Pál, Dr. Jung László,

Kaczvinszki Tamás, Kádár Attila, Kaitz Zoltán, Káldi Lajos, Káldy József, Kálmán Miklós, Kámpel József, Kandi József, Karácsony László, Kárász Attila, Karba János, Kardos Bendegúz, Kárpáti

Gróf András, Gróf Jácint, Gulyás Andreea, Gulyás Gábor, Gulyás Lilla, Gulyás Péter, Guzsán Zsolt,

Gyergyák Lajos, Gyurcsik Attila,

Haidinger György, Hajdú András, Halápi Nándor István, Halápiné Kemény Zsuzsanna, Halász Tibor, Hancz Zoltán, Haraszi Gyula, Hári József, Hátz Csaba, Házi Ferenc, Hefler László, Hegedűs Andrea, Hegyi János, Heim Márton, dr. Hercegfalviné Demeter Erzsébet, Hidas Tibor, Hinkó Miklós, Hermann Antal, Hoffmann Pál, Holdampf Gyula, Homoki Mihály, Honti Zsolt, Horváth András, Horváth Attila, Horváth Barnabás, Horváth Béla dr. prof., Horváth Csaba, Horváth Ernő, Horváth Ernő, Horváth

Béla, Dr. Kárpáti László, Dr. Kárpátné Ugron Anikó, Kelemen Csaba, Kelemen Géza, Keresztes György, Kertész Kálmán, Keszi László, Király Attila, Király István, Király István, Kisgyörgy Sándor, Kis-prumik Ágnes, Kiss Béla, Kiss László, Kiss Levente, Kiss Tibor, Kisteleki Péter, Klenovics Anikó, Kluber Norbert (versenyző), Koczka Zoltán, Kocsis Gábor, Kocsis János, Kocsis László, Kocsis Mihály, Kocsis Tamás, Koleszár István, Kollár Gábor, Kolozsi Géza László, Kolozsvári Ákos, Komáromi Ferenc, Kontara László, Kónya Tamás, Koren Bence, Kóródi Sándor, Dr. Kosztka Miklós, Kovács András, Kovács Árpád, Kovács Endre, Kovács Ferenc, Kovács Gábor, Kovács József, Kovács László, Kovács Márton, Kovács Péter, Kovács Róbert,

Kovács Sándor, Kozák Gábor, Kozma Béláné Erzsike, Kozma Csaba, Kökény Gergely, Kökény István Károly, Köveskúti Zoltán, Krausz Vivien, Kreiner Roland, Kriskó András, Krójer Antal, Krokner József, Kulcsárné Roth Matthaea, Kulicity Attila, Kun Margit, Kuslics István, Kutas Lajos, Kürti István,

Ladányi Roland, Lakatos Ferenc, Laki Balázs, Laki László, Lasancz János, László Diána, László Péter, Lázár Tamás, Liptai Gábor, Lomniczi Gergely, Lovász Ágnes, Lugosi Jenő, Lugossy Zoltán, Lukács István, Luzsi József,

Magyar József, Magyar Zoltán, Major László, Majoros Gábor, Majoros Richárd, Majoros Zsolt, Makra Zsuzsanna, Malgay Gyöngyi, Malgay Viktor, Marcsisin Tamás, Marth József, Márton Csaba, Márton Elemér, Martonosi Dániel, Máté Béla, Máté János, Meditz Andrea, Menoni Imre, Merczel István, Merkei Gábor, Mester Gézané, Mészáros György, Mészáros Zoltán, Mészely Attila, Mézes Gergely, Mihály László, Mihály Lászlóné, Mikó Zoltán, Mocz András, Mocz Bálint, Mocz Boldizsár Ádám, Moczné Szabó Erika, Mogyorósi Zsolt, Molnár József, Molnár László, Molnár Tamás, Molnár Tibor, Monostori Miklós, dr. Mózes Csaba, Mőcsényi Miklós,

Nádas József, Nagy András, Nagy Attila, Nagy Csaba, Nagy Enikő, Nagy Igor, Nagy József, Nagy Lajos, Nagy László, Nagy Mátyás, Dr. Nagy Péter Zsolt, Nagy Richárd, Nagy Zoltán, Nagy Zsolt, Nagy Zsolt, Nánási Zsolt, Naszladi Géza, Nataša Rap, Németh Zoltán, Nemes Zoltán, Németh Béla, Németh Bence, Németh Imre, Németh József, Németh Sándor, Németh Sándor, Németh Tamás, Némethi Kálmán, dr. Neszményi Zsolt, Niszler József, Dr. Nógrádi György,

Nyúl Károly,

Ó Szabó Mihály, Ocsovai Zoltán, Olmosi Marianna, Orbán Tibor, Orbán Tibor, Ormos Balázs, Oroszi Sándor,

Őz Zoltán,

Pacsesz Attila, Pádár Gábor, Pál Lajos, Palaczki Gábor, Palák János Imre, Palánki Gábor, Palaticzky István, Pálhalmi János, Pálkás Ákos, Palkovics Zoltán, Pálmai István, Panyor Diána, Pap László, Pápa Zoltán, Pápai Gábor, Pápay Sándor, Páris István, Partos Kálmán ifj, Peller Csaba, Peszlen Roland József, Péter Krisztián, Dr. Pethő József, Petrik János,

Pintér Eszter, Pintér István, Pintér László, Pintér Ottó, Pintér Ottó, Piri Norbert, Plestyák Károly, Pocsai György, Pongrácz József, Popovics Mihály, Porkoláb Gábor, Pósan Zoltán, Puskás Lajos, Puskás Zoltán, Puss László, Pusztai Virág,

Rácz Károly, Rádi József, Rakovics Andree, Rakovics János, Reményfy Rita, Restás Gábor, Ripszám István, Rohonczy Adorján, Roma Árpád, Romhányi Emese, Rosta Gyula, Rosta Katalin, Ruborits Tamás, Ruppert Róbert, Ruzsics Balázs,

Sabján Gábor, Sajgó Ferenc, Sándor Zsolt, Dr. Sárhegyi Zoltán, Sári Zsolt, Dr. Sárvári János, Schiberna Endre, Schmidt Péter, Schmotzer András, Schmotzer Andrásné, Schmuck Melinda, Scholtz Péter, Schweighoffer Ottó, Sebestyén János, Selyem József, Dr. Semjén Zsolt, Sere Ferenc, Sereg Róbert, Dr. Seregi János, Seres Ferenc, Seresné Gyenes Tünde, Sillingger András, Simon Dávid, Simon György, Simon Norbert, Simon Sándor, Sipos József, Sipos László, Sipos Sándor, Dr. Solyomos Rezső, Somay Gergely, ifj. Somogyi József, Soós Norbert, Sovány Mihály, Spiegel Endre, Dr. Spingár Ferenc, Spingár Péter, Stáncz László, Štastný Gyula, Stelcz Norbert, Stíft László, Stubán Zoltán, ifj. Suhaj István, Sulyok Ferenc, Sütő Péter, Sütő Szabolcs, Svéda Gergely,

Szabó Ádám, Szabó András, Szabó Balázs, Szabó Endre, Szabó Ferenc, Szabó Gábor, Szabó Gergely László, Szabó József, Szabó László, Szabó Norbert, Szabó Péter, Szabó Szabolcs, Szabó Tibor József, Szakács Sándor, Szakácsi Béla, Szalacsi Árpád, Szalai Csaba, Szalai Gábor, Szalai Károly, Szamonek Zoltán, Szani Zsolt, Szarvas Ákos, Szász Mihály, Dr. Szávai Ferenc, Szedlák Tibor Gyula, Szegedi László, Szekán György, Székely Ró-

bert, Szekrényes Tamás, Dr. Szélesy Miklós, Szentesi Levente, Dr. Szép Tibor, Szi Benedek Sándor, Szi-Benedek József, Szigetközi Márton, Szily Attila, Szirmai Ernő, Szita Károly, Szokolovszki Géza, Szőke Péter, Szőlősi Attila (kísérő), Szőnyi János, Szuromi Károly, Szűcs Imre, Szűcsné Fias Mónika, Szűcs Attila,

Tajnai Róbert, Takács József, Takács Károly, Takács Péter, Tamás Márta, Tamás Sándor, Tamba Miklós, Tárca Csaba, Tarjáni Antal, Dr. Tarján Lászlóné, Tasi Lilla, Tátrai Gábor, Tihanyi Gyula, Tinku Imre, Tischler Diána, Dr. Tornay-László Petra, Tóth Ádám, Tóth Ferenc, Tóth Gábor, Tóth János, Tóth Károly, Tóth Lajos, Tóth Patrícia, Tóth Péter, Tóth Zoltán, Tóth Zoltán, Tóthné Horváth Melinda, Tölgyfa Gábor, Török Gábor, Török Imre, Dr. Tövisfalvi Éva, Tőzsér András, Túri István, Túri Zsuzsanna,

Udvardi Annamária, Ugron Ákos Gábor, Urbán Pál,

Vajdáné Molnár Andrea, Varga Attila, Varga Attila, Varga Csaba, Varga Gyula, Varga Gyula, Varga Karola, Varga László, Varga László, Varga Péter, Varga Zoltán, Várhegyi Zsolt, Vaski László, Vaskó Ferenc, Vaspöri Ferenc, Vaspöri Lajos, Vaszari József, Vereczkey Márton, Veres Sándor, Veres Sándorné Bukta Margit, Vezse Péter, Vezsenyi Imre, Vilmányi Márton, Vincze Ferenc, Virág Ferenc, Virág István, Virágh Pál, Vissi Géza, Vízhányó László,

Wisnovszky Károly,

Zábráczki Zoltánné, Zambó Péter, Zarka György, Zétényi Zoltán,

Zsibók András, Zsoldos Csaba, Zsuppán Ernő.

Az Év Erdésze Verseny 2015

Az Országos Erdészeti Egyesület a tavalyihoz hasonlóan idén is a vándorgyűléshez kapcsolódva szervezte meg az Év Erdésze Verseny döntőjét, ezúttal SEFAG Zrt.-vel karöltve. A verseny előkészítésébe és lebonyolításába a szervezők bevonták az erdészeti felső- és középfokú oktatási intézmények oktatóit, az erdészeti hatóság szakembereit, és a nyugállományú, nagy szaktekintéllyel rendelkező kollégákat is.

Az ország valamennyi vidékéről, s az idén először Székelyföldről is érkezett nevezés (igaz versenyen kívül) a megmérettetésre. 2015. június 24-én a vándorgyűlésnek is otthont adó Kaposvári Egyetemen, a regisztráció, a szálláshelyek elfoglalása, majd a finom ebéd után 14 órakor a megnyitóval vette kezdetét a rendezvény.

Lomniczi Gergely, az OEE főtitkára, Andrésiné dr. Ambrus Ildikó, az OEE alelnöke, Barkóczi István, a SEFAG Zrt. vezérigazgatója és Márványi Csaba, a Somogy Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztályának vezetője köszöntötte a versenyzőket, a bírókat, kísérőket és a megjelenteket.

Méltatták a 2002 óta megrendezésre kerülő, a középfokú végzettségű erdész szakemberek versenyének jelentőségét. Kiemelték azt is, hogy az erdészeti részvénytársaságoknak és az OEE hat területi régiójának köszönhetően számos előválogató verseny zajlott le, amelyekről a legjobban szereplő erdésztechnikusok juthattak el a kaposvári döntőbe. Ezt követően Spingár Péter, az OEE Kaposvári Helyi Csoportjának elnöke, a verseny szervezője ismertette a technikai részleteket.

A megnyitót követően a versenyzők és kísérőik a SEFAG Zrt. Tókaji Lőterére utaztak, ahol a golyós és sörétes lövészeti versenyszámokkal vette kezdetét a verseny. A lövészettel egy időben a versenybírók a másnapi versenyszámok helyszíneit és az etalonokat készítették elő, rendezték be.

Visszatérve az egyetemre, a kiadós vacsora után jó hangulatú beszélgetésre, barátkozásra volt lehetőség a kollégium társalgójában.

Csütörtök reggel a versenybíróknak korán kellett kelni, hiszen a reggeli után 7 órakor már indultak a terepi verseny állomáshelyeire. A versenyzőket – a kihúzott rajtszámok függ-

vényében – két csoportra osztották. Az első csoport a terepi a második az elméleti és felismerési versenyszámokkal kezdett. Az elméleti versenyszámokra (az összetett szakmai írásbeli és a felismerés) az egyetem előadótermeiben került sor.

A terepi verseny a SEFAG Zrt. Kaposvári Erdészetének területén, a Vörösalma Vadászaház mint ideiglenes versenyközpont környékén kijelölt 4,5 kilométeres tájékozódási pályán zajlott. Ott kellett felkeresni a versenyzőknek az egyes versenyhelyszíneket a kézbe kapott erdészeti térkép alapján. Az erdőterületen való tájékozódás mellett számot kellett adniuk az erdőfelújítások szakszerű leírása, a szálas erdő állomány-leírása, az egyes fák magasságának és fatérfogatának becslése, az élőfakészlet körlepesség mérésével történő meghatározása, a gyérítésjelölés, a szállalásjelölés, a szálla-választékolás, a rönk- és sarangszámbavétel, valamint a trófeaminősítés és távolságbecslés terén szerzett tudásukról is. A mintaterü-

Az Év Erdésze Verseny megnyitója a Kaposvári Egyetemen

letek, a feladatok komoly szakmai kihívást jelentettek a résztvevőknek.

Amíg a versenyzők a feladatuk teljesítésével foglalkoztak, a kísérők, a sajtó munkatársai, az érdeklődők a szarvasfarm által biztosított hintókkal járhatták be a verseny helyszíneit, és az íjászatot, légpuskalövészetet is választhatták az izgalmak levezetésére.

A vadászaház mellett berendezett versenyközpontban, folyamatosan közölték az eredményeket és a versenyt támogató szervezetek megjelenésére is lehetőség volt. Ebéd után a két versenyzői csoport helyet cserélt és hasonló rendben zajlott a délutáni program is.

Bár a hivatalos eredményhirdetésre és díjátadásra a vándorgyűlés ünnepi közgyűlésén került sor, a versenyfeladatok feldolgozását követően már ismertették az eredményeket.

A végső helyezések ismeretében már izgalomtól mentesen, fesztelenül ízlelhetők meg a vendégek a felszolgált zselici ételkülönlegességeket. A vacsora után a hordógyártás oldaláról megközelítve hangsúlyozta ki az erdészek szakmai munkájának fontosságát Hajdú László, a Trust Hungary üzemvezetője. Az este hangulatát Ruppert Ignác borkóstolója tette még teljesebbé. A bormustrát követő rétes tálak mellett az éjszakába húzódóan beszélgethettek és szakmázhattak a rendezvény résztvevői. Az Év Erdésze Versenyről mind a versenyzők, mind a bírók, mind pedig a kilátogatók elismerően nyilatkoztak.

Spingár Péter

Fotók: **Detrich Miklós, Nagy László**

Beszélgetés Tóth Péterrel, az év erdészével

Idén Tóth Péter, a Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. kerületvezető erdésze és vadásza nyerte meg az egyre rangosabb szakmai elismerésnek számító év erdésze címet. Vele beszélgettem a szakmáról, a felkészülésről, a versenyről.

– Először is gratulálok a kiváló eredményhez és a győzelemhez! Szerinted van jelentősége, hogy idén egy olyan állami erdőgazdaság munkatársa győzött, amelynek ágazati profiljában kifejezetten bangsúlyosan szerepel a vadgazdálkodás és a vadászat?

– Természetesen igen. Először is remélem, hogy a többi erdész-vadász kollégának jóleső érzést okoztam. Nem éreztem és nem érzem, hogy emiatt a kettősség miatt lenéztek volna minket szakmai berkekben, sőt! Vadászként a munkánk során több emberrel találkozunk. Ezen ismerősök, vadászbarátok számára jelenthet valami újat, hogy nem csak vadászként igyekszem a legjobban teljesíteni.

– Milyen belső indíttatás és életút vezetett el a bivatásos erdész-vadász szakemberré válásig?

– Édesapám, Tóth Lajos erdész-technikus volt, 1966-ban végzett Sopronban, erdész-vadászként dolgozott a Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. jogelődje, a Gyulaj Erdő- és Vadgazdaság Hőgyészi Erdészeténél, édesanyám vadászházi gondnokként ugyanitt, Annafürdőn. Ezen a gyönyörű helyen éltem 30 évig. Az általános iskolát Dombóváron végeztem zenei tagozaton, zongorázni tanultam. Édesapám pályaválasztáskor két intézmény közül engedett dönteni: a soproni erdésztechnikum vagy a pécsi zene-művészeti középiskola. Én természetesen Sopront választottam. 1993-ban technikus lettem, majd beosztott erdészként dolgoztam a Hőgyészi Erdészetnél. 1995-ben édesapám halála után az ő kerületét vehettem át. 2000-ben nősültem, feleségem, Klári védőnő, 3 fiunk Bence, Áron és Hunor.

– Milyen feladatokat kell a mindennapi szakmai életed során megoldanod? Milyen kihívásoknak kell megfelelned? Mutasd be kérlek a jelenlegi feladatköröd, munkahelyed!

– Mindig érdekelték a kihívások, minden újdonsággal szívesen foglalkoztam. Annafürdőn az erdei iskola, a pihenőtő és a vadaspark kialakításának és működtetésének tevékeny részese voltam. A tölgy plantázs kivitelezését, az oltógallyak „lelövésétől” a teodolitos kitűzésen át a csemeték elültetéséig én vezettem. Az erdészetnél a tölgy első természetes felújítását én kezdeményeztem. Jelenleg a Gyulaj Zrt. Hőgyészi Erdészet Cseffői kerületének vagyok az erdész-vadásza. A 2 700 hektáros vadászkerületemen belül 1 000 hektár állami erdőért felelek. A tölgytől a feketefenyőn át az akácig szinte mindegyikkel találkozhatunk, de főként cseres állományokkal dolgozom. Az erdészetünkönél különös jelentősége van a vadászatnak, melynek meghatározója a szeptemberi szarvasbőgés és a téli társasvadászat. Kerületemben 12-15 gímika kerül elejtésre, ez az erdészet bika terítékének 35%-a. Az élővadbefogásból is kiveszem részem, mert évente mintegy 120-150 vaddisznóval járulok hozzá a kertjeink működéséhez. A társasvadászatokon hajtásirányítóként, majd másnap kutyáimmal utánkeresőként veszek részt.

– Térjünk át a versenyre! A helyi válogató után eldőlt, hogy Te képviseled majd az erdőgazdaságot az országos döntőben. Hogyan készülél fel a megméretetésre? Hogyan segítettek a kollégák az eredményes szereplésben?

– Immár harmadszor jutottam az Év Erdésze Verseny országos döntőjébe, így már volt tapasztalatom a megméretéssel kapcsolatban. Tudtam, hogy melyek azok a versenyszámok, amelyekkel többet kell foglalkoznom. A selejtező megnyerése után Gál László ágazatvezető és Horváth Csaba műszaki vezető kollégáimmal összeállítottuk és beszereztük a felkészülési anyagot, néhány feladatrészt Pordán Péter körzeti erdőfelügyelővel is egyeztettem. Ettől kezdve csak rajtam múlt mind. A verseny előtti este arra gondoltam, hogy felkészültem, mindent megtettem.

– Mesélj kérlek magáról az országos döntőről! Melyik volt számodra a legnehezebb feladat? Mikor kezdted úgy érezni, hogy akár a dobogó legfelső fokára is esélyed van?

– A felkészülést segítő két kollégám kísért el a versenyre. Útközben alakítottuk ki a stratégiánkat: nem fontos minden versenyszámot megnyerni, csupán arra kell törekedni, hogy minden feladatrésznél az élmezőnyben végezzek. Ehhez tartottam is magam, egy számot sem nyertem meg! A mezőnyt feltérképezve, a megnyitón megkopott a magabiztosságom, néhány ismerős arc, ellenfélként visszajáró „öreg rókák”. Remegett a gatyaszár!

Dél előtt a terepi versenyszámok, délután az elméleti feladatok vártak rám. A 4. állomáson a rönkszámbavételnél vétettem egy komolyabb hibát, ami a figyelmetlenségemből adódott. Akkor úgy éreztem, hogy elúszott a verseny. Szerencsémre alacsony pontszámú feladat volt.

Legnehezebb próbatételnek a számlálásijelölést gondolom, főleg azért, mert a mezőny jó részének hosszú távú tapasztalata nem lehet. A verseny félidejében, az ebédnél egy monitornon sorra jelentek meg a részeredmények. Én babonából a közelébe sem mentem az eredményjelzőnek, sőt a kísérőimet is megkértem, hogy ne tájékoztassanak. Így kijelenthetem, hogy este 7 körül teljesen váratlanul ért Horváth Csaba kollégám kézfogása, amikor visszaérkezett az asztalunkhoz és ennyit mondott: „Gratulálok, nyertél!” Mire én „Melyik versenyszámot?” „Az EGÉSZET” érkezett a válasz. Akkor kezdtem elhinni, mikor sorra érkeztek a versenyzőtársak gratulálni. Jó érzés volt, leírhatatlan!

– Milyen érzés volt átvenni az év erdészének járó kupát? Mit jelent számodra ez a cím, aminek egy évig Te vagy a birtokosa?

– Az eredményhirdetésekor két dolog járt a fejemben. Az egyik, hogy Édesapám, ha ezt megérhette volna, most biztosan büszke lenne rám! A másik pedig az otthon rám váró családom, akik szintén segítettek és bíztak bennem. Küzdöttem a könnyeimmel, nem hiszem, hogy a köszönömön kívül mást is tudtam volna mondani. Rendkívül büszke vagyok az év erdésze címre, ezt már senki nem veheti el tőlem. Kívánom, hogy ezt az érzést mindenki tapasztalja meg!

Szöveg és kép: Nagy László

Átfogó Natura 2000 vizsgálatok a Bükkben

Szolnyik Csaba – természetvédelmi referens, NÉBIH Erdészeti Igazgatóság

A biológiai sokféleség megőrzésének évtizedében a Natura 2000 erdei élőhelyek és az ezekhez kötődő állat- és növényfajok védelmében Magyarország jelentős kötelezettségeket vállalt, az elmúlt időszakban pedig komoly lépéseket tett azok megvalósítása érdekében.

Nagy előrelépésnek tekinthető az EU élőhelyvédelmi irányelvben foglalt rendelkezések átültetése a hazai jogrendbe, illetve a nem védett Natura 2000 erdők üzemtervi előírásainak felülvizsgálata, a Natura 2000 szempontok érvényesítése. A Natura 2000 hálózat védelmét fokozza az erdőgazdálkodásra telepített hatásvizsgálati kötelezettség is. Mindezen törekvéseken felül az Európai Unió további elvárásokat is támaszthat, amelyeknek szintén meg kell felelnünk. 2012-ben, magyar állampolgári panaszra, 70 hektár védett Natura 2000 erdőt érintően indult európai uniós vizsgálat a Bükkben, amelynek következményeként 50 ezer hektár erdőre Natura 2000 elővizsgálati dokumentációt kellett összeállítani.

Az EU élőhelyvédelmi irányelve (43/92/EGK) és annak hazai jogszabályokba átültetett szabályozása értelmében a Natura 2000 területeken csak olyan tevékenység folytatható, amely összhangban áll a Natura 2000 terület kijelölésének céljaival, azaz nem veszélyeztet azoknak az élőhelyeknek és fajoknak a fennmaradását, amelyeknek a védelmében a területet bevonták az ökológiai hálózatba.

Emellett a Natura 2000 területekre vonatkozó szabályozás egyértelműsíti, hogy nem elegendő a közösségi szempontból védelemre jelölt élőhelyek és fajok megőrzése érdekében tett védelmi intézkedések meghatározása és azok betartása, szükség van a tervezett tevékenység Natura 2000 területre kivetített, átfogó hatásvizsgálatára is. Ennek értelmében a Natura 2000 területen folytatni kívánt tevékenységeket engedélyezésük előtt vizsgálat alá kell vonni és a veszélyeztető tényezők számbavételét követően mérlegelni kell, hogy a védelemhez szükséges minden intézkedést meghatároztak-e, annak érdekében, hogy ha a tevékenység végrehajtásra kerül, az nem fogja veszélyeztetni

1. ábra. A magyarországi Natura 2000 erdők területe (hektár) összesen és területtípus bontásban

a Natura 2000 terület értékeit és a hálózat területi egységét (1. ábra).

Ezt a szigorú védelmi rendszert (jogszabályok – hatásvizsgálat – korlátozás) többek között az országos ismeretséget szerző Hernádvölgyi és Sajóládi-erdő – Girinci-Nagyerdő – Csaholc Garbolc Natura 2000 területekhez kötődő kötelezettségzegési eljárások következményeként a Natura 2000 erdőkben folytatott erdőgazdálkodásra is kiterjesztették.

Magyarország vállalta, hogy a 2011. évi erdőtervezési ütemtervtől kezdődően minden körzeti erdőtervet alávet az Európai Bizottság elvárásait is magába foglaló Natura 2000 hatásvizsgálatnak, erdők esetében az ún. elővizsgálatnak. A vizsgálat a körzeti erdőtervek készítése során, közvetlenül a részletszintű tárgyalásokat követően, de még a zárótárgyalások előtt valósul meg, amely kötött szerkezeti és kötelező tartalmi felépítésű dokumentációban is rögzítésre kerül. Az EU környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló 2003/4/EK irányelve alapján az elővizsgálati dokumentációk nyilvános dokumentumnak minősülnek, elérhetők a NÉBIH honlapján a körzeti erdőtervezés fül alatt.

Az elővizsgálatok lefolytatása és a dokumentációk összeállítása tehát a körzeti erdőtervet készítő erdőrendező feladata. Ezáltal a közösségi szempontból fontosnak tartott Natura 2000 erdők védelmét Magyarország elsősorban az állami feladatként elvégzett körzeti erdőtervezési, majd az erre épülő erdészeti hatósági ellenőrzési és felügyeleti rendszerrel valósítja meg.

Az ütemezett vizsgálatok bevezetése mellett a Natura 2000 szempontok érvé-

nyesítése érdekében tett nagy előrelépésnek tekinthetjük a nem védett Natura 2000 erdők üzemterveinek 2010-es felülvizsgálatát is. Azt az erdőtervény rendelte el. Hatálya érthető módon nem terjedt ki a védett Natura 2000 erdőkre, hiszen a védett természeti területen történő gazdálkodás során a természetvédelmi szempontok (így a Natura 2000 értékek védelmét is célzó intézkedések) érvényesítését már az ökológiai hálózatba jelöléstől függetlenül, akár évtizedekre visszamenőleg is jogszabályok sokasága szavatolta.

A felsorolt, a Natura 2000 hálózat védelme érdekében tett erőfeszítések ellenére, az Európai Bizottság 2012 októberében vizsgálatot indított a Bükki Nemzeti Park területéhez is tartozó Natura 2000 erdőkben. A közel négy évtizede országos védelem alatt álló erdőterületet érintő vizsgálatot, amely nem mellesleg, a korábbi évek gyakorlatának megfelelően magyar állampolgári feljelentésre indult, ún. EU Pilot eljárás (nem kötelezettségzegési eljárás, hanem ezek számának csökkentésére irányuló, megelőző, „tájékoztató” eljárás) keretében indította az Európai Bizottság. A magyar panaszos állítása szerint a Bükk Natura 2000 erdőterületein 2011-ben és 2012-ben olyan erdőgazdálkodási tevékenység folyt, amely sérti az EU élőhelyvédelmi irányelvben foglalt kötelezettségeket.

Természetesen a bizottsági ügy elindításának hazai közigazgatási hatósági eljárási előzményei is voltak. A panaszos „nagy kiterjedésű” fakivágást észlelt a Miskolc közigazgatási területén fekvő, az Északerdő Zrt. Lillafüredi Erdészeti Igazgatóságának gazdálkodása

alá eső erdőrészekben, amelyről több hatóságnak (mind az erdészeti, mind a természetvédelmi, mind a rendőrség) bejelentést tett. A panasszal érintett erdő összterülete megközelítőleg 70 hektár, ebből a ténylegesen fakitermeléssel érintett terület 42 hektár, összesen 16 hektár erdőfelújítási kötelezettséggel. Az erdőgazdálkodó az egykori Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Természeti Erőforrások Főosztálya által jóváhagyott erdőterve alapján gazdálkodik, amihez a korábbi Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Természet- és Környezetmegőrzési Szakállamtitkársága is egyetértését adta.

A panaszos bejelentését befogadó és így az ügyben eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága a panasszal tett helyszíni bejárásokat követően megállapította, hogy a fakitermeléseket a környezeti erdőterv szerint hajtották végre. A fakitermelési módok, és a véghasználati területek térbeli és időbeli alkalmazása pedig a hatályos jogszabályoknak megfelelően történt. Az erdőgazdálkodó tehát a szakmai előírásoknak megfelelően, a természeti értékek védelmére vonatkozó korlátozásokat is betartva, károkozás és a Natura 2000 célok veszélyeztetése nélkül végezte el a szóban forgó fakitermeléseket.

Mindemellett az erdészeti hatóság valamennyi tervezett erdőgazdálkodási munkáról szóló bejelentést megküldte az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségnek. Az erdőterv módosítására irányuló eljárásokban pedig a természetvédelmi hatóság szakhatóságként részt vett és vizsgálta a természet védelmére vonatkozó nemzeti és közösségi jognak való megfelelést.

Fontos tény, hogy jogszabálysértést a későbbiek során sem állapított meg egyik hatóság sem!

Ezt követően a panaszos az Európai Bizottsághoz fordult. Az Európai Bizottság a bejelentő állításának tisztázására részletes tájékoztatást kért a magyar hatóságoktól a Bükk Natura 2000 területén elvégzett és tervezett erdőgazdálkodási tevékenységekről. Az ügy hatálya így már nem csak a bejelentésben panasszal érintett erdőrészekre, hanem a bejelentett erdőrészek Natura 2000 területeinek teljes, mintegy 50 ezer hektáros területére terjedt ki. Az ügy kimenetelét előrevetítette, hogy az Európai Bizottság a rendelkezésre álló információk és a magyar tájékoztatás

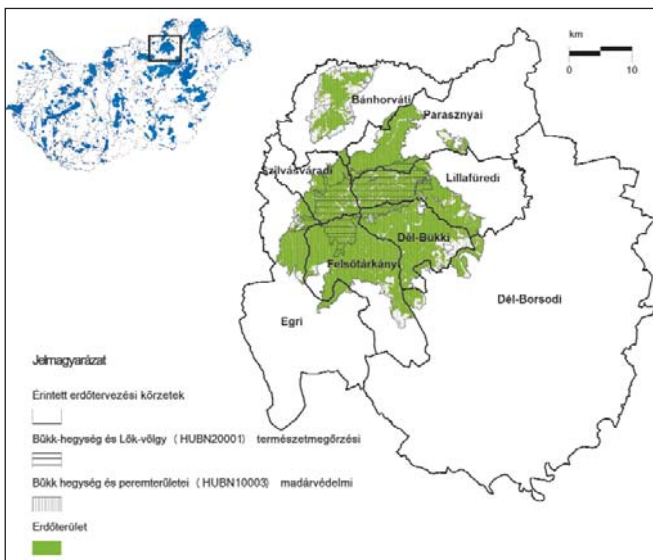
alapján már a Pilot ügy kezdeti szakaszában azt állapította meg, hogy a bejelentésben meghatározott Natura 2000 erdőkben szakszerű erdőgazdálkodás folyik. Viszont azt is megállapította, hogy a Bükk Natura 2000 erdeiben az erdőgazdálkodást megalapozó előírásokat a magyar hatóságok nem vonták az új

nemzeti szabályok szerinti vizsgálat alá, ennek elsősorban kapacitáshiányra visszavezethető okai voltak, ezért készülnek a vizsgálati anyagok a már említett ütemezéssel, amit korábban az Európai Bizottság tudomásul vett és elfogadott. Az Európai Bizottság ezért „kérte”, hogy Magyarország pótolja a környezeti erdőtervek készítése során alkalmazott elővizsgálat elvégzését és a még hiányzó dokumentációk összeállítását (tudniillik a Bánhorvati és a Szilvásvárad körzetekre már készült új típusú vizsgálat).

Magyarország az EU Pilot eljárás mihamarabbi lezárását tűzte ki célul, ezért vállalta, hogy a Bükk Natura 2000 területein található erdők erdőtervi előírásait átfogó vizsgálatnak veti alá, és 2014 végéig, erdőtervezési körzetenként összeállítja a Natura 2000 elővizsgálati dokumentációkat (2. ábra).

A feladat végrehajtásában két megyei erdészeti igazgatóságnak is együtt kellett működni, mivel a Bükk területe a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei, illetve a Heves Megyei Kormányhivatal (akkor még) Erdészeti Igazgatóságok illetékességi területén oszlik meg. Az Európai Bizottsággal történő kapcsolattartást, illetve a koordinációs feladatokat az FM Erdészeti és Vadgazdálkodási Főosztálya, valamint a NÉBIH Erdészeti Igazgatóság látta el.

Az elővizsgálatok lefolytatása során kiderült, hogy nem elegendő csak az érvényben lévő, még nem végrehajtott lehetőségek hatásait görcső alá venni, és az elvárt dokumentációkat összeállítani, további védelmi intézkedéseket is meg kellett állapítani. Erre elsősorban azért volt szükség, mert az eljárásba kiemelt partnerként bevont Bükk Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) számos, ez idáig

2. ábra. A magyarországi Natura 2000 erdők területe területi-pusonként (hektár)

nem ismert természeti értékekre vonatkozó adatot is átadott az erdészeti hatóságnak. A módosítások a leggyakrabban a denevérfajok populációinak megőrzése érdekében tett védelmi korlátozások beépítésére, jellemzően holtfák, böhöncök és odvas fák, valamint hagyásfacsoportok visszahagyásának előírására vonatkoznak. Ez a törekvés összhangban áll az EU fajvédelmi stratégiájával, hiszen a jövőben, elsősorban a Natura 2000 hálózat lehetőségien keresztül a közösség nagyobb hangsúlyt kíván fektetni a denevérfajok védelmére.

A nehézségek ellenére sikerült a soron kívüli vizsgálatokat (az alapfeladat végrehajtásához meghatározott létszámmal) a kitűzött határidőre befejezni, így decemberben már a feladat teljesítéséről tájékoztathatta Magyarország az Európai Bizottságot.

Az elkészült Natura 2000 elővizsgálati dokumentációk alapján igazolást nyert, hogy az erdőtervi előírások nem veszélyeztetik a Natura 2000 területek jelölő élőhelyeinek és fajainak fennmaradását, kedvezőtlen hatás pedig nem várható.

Az Európai Bizottság, látva az ügyben tett gyors és hatékony magyar intézkedést, elfogadta az összeállított Natura 2000 elővizsgálati dokumentációkat és 2015 márciusában lezárta a Pilot ügyet. Bár a feladat elvégzése – annak váratlansága, volumene és sürgőssége miatt – nagy erőfeszítést követelt az egyébként is leterhelt hatóságtól, a most elvégzett vizsgálatok, valamint az átadott természetvédelmi adatok rendelkezésre állása nagyban fogja segíteni a Bükk környezeti erdőterveinek elkészítését a következő években. 🌿

Jogászok az erdőben

Kártérítési jogi konferencia a Mecsekerdőnél

Az állami tulajdonú erdőgazdaságok részvételével immár negyedik alkalommal rendeztek jogi konferenciát, a szervező és házigazda feladatait ezúttal a Mecsekerdő Zrt. vállalta magára.

Az erdőgazdálkodásban és a vadgazdálkodásban alkalmazandó speciális jogterületekkel kapcsolatos, mindennapokban felmerülő jogesetek sok olyan kérdést felvetnek, amelyekre csak a gyakorlat szakemberei tudnak megfelelő válaszokat adni. Ez indította arra 2013-ban a Pílii Parkerdő Zrt.-t, hogy hagyományteremtő szándékkal megrendezze az első erdőgazdasági jogi konferenciát az állami tulajdonú erdőgazdaságok, illetve egyéb meghívottak részére. A jó példát azóta többen is átvették, és hasonlóan a többi szakterületen tapasztalható évtizedes együttműködéshez, immár a jog kapcsán is hagyománnyá válik az állami erdőgazdaságok munkatársai közötti közös gondolkodás.

2015. május 6-án a Mecsekerdő Zrt. adott otthont *Az erdő- és vadgazdálkodó kártérítési felelősségének változásai az új Ptk. szabályozásában – a bíró szemével* címmel a Kövestető Vendégházban megtartott jogi konferenciának.

Az előadókat és a meghívott vendégeket Keszti László, a Mecsekerdő Zrt. vezérigazgatója köszöntötte. Ezt követően dr. Sárhegyi Zoltán ügyvéd (Sárhegyi Ügyvédi Iroda) nyitotta meg a rendezvényt. Bevezetőjében elmondta, hogy örömeire szolgál az állami erdőgazdaságok együttműködési készsége a jogi konferenciák kapcsán, és reményét

fejezte ki, hogy ez a jövőben is megmarad. Leszögezte, hogy fontosnak tartja az erdő- és vadgazdálkodás során felmerülő speciális jogi kérdések közös megvitatását, egységes jogi álláspont kialakítását és képviselétét, mivel ez tudja megfelelően alakítani a joggyakorlatot a gazdálkodók és a bíróságok oldalán is.

A konferencia moderátora dr. Makai Lajos, a Pécsi Ítélőtábla elnöke volt, aki gyakorló bíróként és vadászként értékes és lényeglátó észrevételeivel, az előadások közötti átkötéseivel és összefoglalójával tette zökkenőmentessé a konferenciát, és az azt követő élénk szakmai tanácskozást.

A rendezvényen jeles meghívott előadók és hozzászólók ismertették szakmai véleményüket az erdőgazdálkodókat és vadgazdálkodókat egyaránt érintő kártérítési jogesetekkel kapcsolat-

sította a vadászható állat által okozott károkról szóló 75/A. §-t.

Dr. Lábady Tamás címzetes egyetemi tanár, a Pécsi Ítélőtábla nyugalmazott elnöke a vad és gépjármű ütközésével kapcsolatos kártérítési jogról fejtette ki nézeteit. Nagy ívű előadásában sok értékes gondolatot fogalmazott meg a korábbi bírósági joggyakorlat ismertetésétől a tavaly hatályba lépett Ptk.-ban megfogalmazott, a vadászható állat által okozott károkért való felelősség szabályainak értelmezéséig. A vadbiológiai kutatási eredmények alapján Lábady professzor kifejtette, hogy a vadászatra jogosult felelőssége az általa kezelt vadállomány mozgásának nyomon követése, szükség esetén pedig a közutak mentén a megfelelő figyelmeztető és sebességkorlátozó tábla kihelyezésének kezdeményezése a közútkezelőnél. Ez a vadászatra jogosult ellenőrzési körébe tartozó kérdéskör. A Vtv. legfrissebb módosítása tekintetében ugyanakkor utalt a „lex specialis derogat legi generali” és a „lex posterior derogat legi priori” ősi jogelveire. A vadászatra jogosult felelősségének megítélése kérdésében tehát a jogalkotó által megalkotott speciális szabály elsőbbséget élvez az általános szabállyal szemben, jelen esetben a Vtv. a Ptk.-val szemben. Emellett mindig azt a jogszabályt kell hangsúlyosabban figyelembe venni, amit a jogalkotó később alkotott meg, tehát a módosított Vtv. új rendelkezései.

ban, különös tekintettel az új polgári törvénykönyv rendelkezéseire. Emellett mind az előadók, mind a hozzászólók kitértek a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (Vtv.) legújabb módosítására, amely 2015. május 5. napjától módo-

Dr. Döme Attila, a Pécsi Ítéltábla tanácselnöke erdőgazdálkodókat érintő, közutakkal kapcsolatos kártérítési jogeseteket elemzett közzétett bírósági ítéletek alapján. Bár a régióban az elmúlt években nem tekinthető számottevőnek az ilyen káresetek száma, országosan több olyan ítélet található a bírósági gyakorlatban, amelyek a fák kidőlése, ágletörése miatti károkozások kapcsán születtek. Az ilyen károkkért való felelősség kérdésében a bíróságnak többnyire abban

kellett állást foglalnia, hogy annak az ingatlannak a tulajdonosa, vagyongekezelője, amelyen a fa áll, milyen körülmények között felelős vagy nem felelős a károkozásokért. Különös nyomatékkl hívta fel a figyelmet a bíróságra, hogy a felelősség alóli mentesülést az új Ptk. némileg eltérő szóhasználatl, de tartalmában a régi Ptk.-hoz hasonlóan szabályozza. A károkozó kimentéséhez annak bizonyítása szükséges, hogy őt nem terheli mulasztás a fákon és egyéb növényzeten való, jogszabály alapján előírt gondozási munkák elvégzése körében. Az új Ptk. szabályozásának pozitívumaként fogalmazta meg továbbá, hogy a 6:521. § alapján a károkozó magatartása nyomán bekövetkezett károk vonatkozásában az oksági láncolat megszakítható, tehát még abban az esetben is véges a károkozó felelőssége, ha a kimentése nem volt sikeres.

A bírósági joggyakorlat bírói szemmel történő ismertetését követően dr. Pekár Anita, a Mecsekerdő Zrt. jogtanácsosa az erdőgazdálkodó szemszögből mutatott be néhány jogesetet a fák közötti károkozásával kapcsolatban. A jogesetek kapcsán leszögezte, hogy nem egységes annak bírósági megítélése, hogy a szakrendeletekben előírt, az út menti ingatlanok tulajdonosait a közút melletti fák és egyéb növényzet gondozására kötelező rendelkezés kapcsán mi minősül a tulajdonos elvárható, gondos magatartásának. Sajnálatos módon, a bíróság az erdőgazdálkodási szempontokat (az erdőgazdálkodás tervszerűségét, a különböző beavatkozások ütemezését, hatósági kontrollját, esetlegesen a korlátozások szerepét) nem értékelte a Mecsekerdőnél előfordult peres ügyekben, holott ezek lényegesen befolyásolják az erdőgazdálkodó mozgásterét. Végezetül az előadó utalt arra,

A szerző előadás közben

hogy a felelősség alóli mentesülés az új Ptk.-ban lényegileg nem változott, ezért a gondos erdőgazdálkodáson kívül nagy jelentősége van annak is, hogy a közutak mentén az állomány fokozott ellenőrzése dokumentált, bizonyított legyen.

A konferencia felkért hozzászólói között elsőként az Országos Magyar Vadászkamara Somogy Megyei Területi Szervezetének elnöke, dr. Boda Pál gyakorló ügyvédként és vadászként fogalmazta meg gondolatait elsősorban a vad és gépjármű ütközésének jogi megítélésével kapcsolatban. Utalt arra, hogy a Vtv. frissen hatályba lépett módosítása szükséges volt, ugyanakkor nem teljesen számolta fel az új Ptk. által bevezetett, a vadászható állat által okozott károkkért való felelősségre vonatkozó rendelkezések értelmezési problémáit.

Dr. Jánoska Ferenc egyetemi docens, a Nyugat-magyarországi Egyetem Vadgazdálkodási és Gerinces Állattani Intézetének munkatársa szintén a vad és gépjármű ütközésekhez szölt hozzá, statisztikai összehasonlító adatokkal szolgáltva más európai országok gyakorlatából. Leszögezte, hogy a vad és gépjármű ütközések nem kerülhetők el teljes egészében, ugyanakkor a tudomány és a gyakorlat által igazolt, megfelelő védekezési módszereket (prizma, texasi kapuk, megfelelő műszaki megoldású vadkerítések az autópályák mentén) alkalmazni kell az esetszám csökkentése érdekében. Hozzáfűzte ugyanakkor, hogy a kérdés teljes rendezéséhez szükséges lenne a felelősségi rendszer gyökeres átalakítása is, mivel a magyarországgal szemben az európai gyakorlatban a vadászatra jogosultak nem felelősek a vad és gépjármű ütközések során felmerült károkkért, az azzal kapcsolatos kárigényeket a CASCO-biztosítás rendezi.

Az erdőgazdálkodás, a közutakra dőlő fák és a kártérítés összefonódását dr. Ilosvai Zsolt, a Pilisi Parkerdő Zrt. jogtanácsosa is hangsúlyozta, és drámai képekkel illusztrált hozzászólásában a tavaly decemberben történt rendkívüli jegesedést és annak hatásait mutatta be a Pilisi Parkerdő Zrt. területén. Az országosan mintegy 50 ezer hektár erdőt érintő jegesedés többek között a Vértes, a Pilis, a Börzsöny és a Mátra területein következett be, jelentős

anyagi kárt okozva. A kárfelszámolás és az erdőállományok felújításának kötelezettsége mellett a Pilisi Parkerdő Zrt.-nek harmadik személyek vagyonában okozott károk miatti igényekkel is számolnia kellett, jóllehet, valamennyi ügy a vis maior fogalmi körébe volt vonható.

Az előadásokat és a felkért hozzászólásokat követően a meghívott vendégek is elmondhatták észrevételeiket a felmerült témákban. A felszólalások jó része a vad és gépjármű ütközésekkel kapcsolatos, a napokban hatályba lépett Vtv.-módosításhoz kapcsolódott, amely a résztvevők szerint a korábbi rendhez való visszatérés következtében rendezni látszik az új Ptk. hatályba lépése után kialakult helyzetet. Többen jelezték ugyanakkor, hogy az új Ptk.-nak a vadászható állat által okozott károkkért való felelősségre vonatkozó szabályai nem adnak adekvát választ a területi vadkárokokra.

A tanácskozás bezárása után a résztvevők félhásztal mellett, jó hangulatú ebéden folytatták az élénk eszmecserét. A vendégek egybehangzó véleménye alapján a színvonalas konferencia kiváló lehetőséget teremtett a különböző szakterületekről érkező jogász és nem jogász szakemberek együttgondolkodására és jövőbeli együttműködésére. A konferencia formális és informális véleménycserére is alkalmat nyújtott, amelyet a résztvevők saját szakterületükön kamatoztathatnak a továbbiakban.

A rendezvénnel kapcsolatos elismerő visszajelzések alapján leszögezhető, hogy az állami erdőgazdaságok közötti együttműködést a jog területén is érdemes és szükséges fenntartani.

dr. Pekár Anita

jogtanácsos, Mecsekerdő Zrt.

Fotók: **Kocsis Tamás**

Egyeztetés a helyettes államtitkárral

A korábban megkezdett tárgyalások folytatásaként 2015. június 24-én Luzzi József, Támba Miklós és dr. Sárvári János, a MEGOSZ képviselőjében Ugron Ákos Gábor helyettes államtitkárhoz látogattak el. A jó hangulatú, előremutató megbeszélés főként három témakörre összpontosult.

A magánerdős erdészeti szakirányítás ügye mindinkább központi témává válik, hiszen az egyik legfontosabb eszköze a magánerdőkben az elmúlt időszakban megfigyelhető kedvezőten változások visszafordításának. Az asztal körül ülők egyetértettek abban, hogy a korábban jól működő országos hálózat támogatásának visszaállításával, a jogosult erdészeti szakszemélyzetről szóló rendelet kismértékű aktualizálásával és újbóli megnyitásával gyorsan és látványosan lehetne kedvező eredményeket elérni a magánerdős szektorban, különösen a nem működő magánerdők és a felújítási hátralékok csökkentése terén. Ennek érdekében közös erőfeszítéseket kell tenni az ehhez szükséges mintegy 1 milliárd forint éves támogatási keret megszerzé-

séért. Az újraindítandó rendszer differenciáltan támogathatná a működő, a korábban nem működő, de a szakirányító által gazdálkodásba vont erdőket és a vidékfejlesztési jogcímek pályázását, megvalósítását kiemelten is segítő erdészeti üzemvezetési irodákat. Ugron Ákos Gábor kifejtette, hogy a szakirányítási szolgáltatásnak olyan feltételrendszernek kell megfelelnie, amely szavatolja a tulajdonos érdekeit, rögzíti a szakirányító felelősségét, és a szakirányítótól elvárja a támogatási lehetőségek ismeretét, az igénybevételekhez való segítségnyújtását. Mindezek ismeretében, hosszú távon szakirányítási irodarendszer működését tartaná hatékonyabbnak.

Ehhez kapcsolódóan Ugron Ákos Gábor felvetette egy olyan nemzeti költségvetésből származó, mintegy 5 milliárd forintos területalapú támogatási keret megnyitásának kezdeményezését, ami a magánerdők immateriális, természetvédelmi szolgáltatásait ellentételeznék szintén területalapú támogatási formában. Egy ilyen alap a magánerdőkben az ellentételezési korlátozásokkal kapcsolatos problémák jelentős részét orvosolni tudná.

Az erdőtörvény módosításával kapcsolatban a résztvevők leszögezték, hogy e téren öröndetes elmozdulás figyelhető meg. Az ezzel kapcsolatos szakmai munkák összehangolásával megbízottak rövidesen megkapják az erre vonatkozó minisztériumi felkérést és a vezetésükkel július végére, augusztus elejére kell összeállítani a módosító javaslatot, hogy szeptemberben előterjeszhető és vitára bocsátható módosítás készüljön belőle.

A Vidékfejlesztési Program erdészeti pályázataival kapcsolatban a MEGOSZ képviselői kérték, hogy az egyes intézkedések pályázatait előkészítő operatív csoportokban az erdőgazdálkodók kapják meg a tárcától a maximális támogatást, hogy a gazdálkodók számára vonzó, teljesíthető pályázatok jöjjenek létre. Így elkerülhetnénk azt a nem kívánt helyzetet, hogy a jelen uniós költségvetési időszak végén is erdészeti támogatási kereteket kelljen átadnunk más ágazatoknak. Az erdészetre rendelkezésre álló vidékfejlesztési támogatások maradéktalan lehívása a cél.

Dr. Sárvári János
MEGOSZ

FARMIFOREST
Finland

BIOMASSZA M.O. KFT. Kiskunhalas, Paprika Antal u. 26.
+36-30-475-9145 • info@farmiforest.hu • www.farmiforest.hu

V. Németh Zsolt államtitkárnál jártak a magánerdőösök

A háromfős MEGOSZ delegációt 2015. június 25-én fogadta V. Németh Zsolt környezetügyért, agrárfejlesztésért és hungarikumokért felelős államtitkár. A megbeszélésen részt vett Érdiné dr. Szekeres Rozália főosztályvezető és Parragh Dénes András szakmai tanácsadó a minisztériumból.

Az államtitkár köszöntötte a megjelenőket, jelezve, hogy időszerű volt a szakmai kapcsolatfelvétel a természetvédelem minisztériumi irányítása és a magyar magánerdő-tulajdonosok, gazdálkodók képviselői között.

Luzsi József, a MEGOSZ elnöke felvázolta a magánerdők jelenlegi helyzetét és annak okait. Elmondta, hogy mintegy 181 ezer hektár magánerdő a Natura 2000 hálózat része, ahol a helyzet viszonylag rendezett az uniós támogatások belépésével. Ez már kevésbé mondható el a mintegy 68 ezer hektár védett természeti területen található magánerdő esetében. A természetvédelem és a magánerdő közötti legfontosabb megoldandó témákat a következőkben foglalta össze:

- Erdők szerkezet-átalakítása, az erőltetett fajajcsere, például a nemesnyár állományok szürkényár-ra történő lecserélése.
- Tér- és időbeli korlátozások indokoltsága és azok ellentételezésének hiánya.
- Védett fajok kérdése (védett fajok fészkenek környezetében meglévő természetvédelmi előírások oldása).
- Véghasználati területkorlátozások, főként nem őshonos és ültetvényeszerű erdőkben.

Külön említést tett a Vidékfejlesztési Program keretében remélhetőleg gyorsan felfutó és a természetszerű erdőket tehermentesítő iparifa-ültetvények fejlesztésének közösen támogatandó kérdéséről, illetve az erdőtörvény gazdálkodóbarát, polgári alapon nyugvó módosításának szükségességéről.

V. Németh Zsolt örült a találkozásnak, a nyitottság híve, azt javasolja, hogy menjünk el a részletekig. Felhívta a figyelmet arra, hogy az együttgondolkodás során nincs értelme szembemeni az uniós előírásokkal. Elmondta,

hogy magánerdő-tulajdonosként is tisztában van ennek a szektornak a legfontosabb problémáival, mint a birtokelapározódás, vagy a tulajdonosi kör elöregedése.

Felvázolta, hogy véleménye szerint milyen területeken tud a hivatalos természetvédelem lépéseket tenni a gazdálkodók felé. A teendőket így foglalta össze:

- A klímaváltozásból adódó gyorsan módosuló termőhelyi viszonyoknak megfelelő fafajpolitika közös kialakítása, ha a tudomány egyértelmű bizonyítékokkal szolgál ezekre a változásokra.

- Az időbeli korlátozásoknál a fahasználati korlátok oldását nem tervezik, de a már kitermelt faanyag optimális körülmények között történő, a talajt és az ökoszisztémát legkevésbé károsító kiszállítása érdekében tudnak és terveznek is engedményeket tenni.
- A védett fajok károkozása esetében az adott faj gyérítése, ha „közérdekből” rendelik el, akkor ennek hatálya nyilvánvalóan mind az állami, mind a magánterületekre kötelezően kiterjed.

Magánerdős tapasztalataival kapcsolatban elmondta, hogy az elaprózottságot tartja az egyik legkomolyabb gondnak, és meglátása szerint nem szükséges feltétlenül a 100%-os tulajdonosi egyetértés – hiszen az zömmel kivitelezhetetlen –, hogy az adott erdőterületet működésbe vonják. Az sem tartható, hogy valaki kisebbségi tulajdonosként akadályozza a magánerdőkben a jogszzerű gazdálkodást.

A kárpótlás történetéhez pedig hozzátartozik, hogy aki részt vett ebben a

folyamatban, az általában több területhez, erdőhöz jutott, mint amennyit szüleik, nagyszüleik elvettek.

Tudomásul kell venni azt is, hogy az új közös agrárpolitika mind zöldebbé válik és ezt a folyamatot a társadalom egyre szélesebb köre támogatja.

Meg kell vizsgálni annak a lehetőségét is, hogy az állami és a magánerdők között milyen szabályozási különbségeket lehet tenni a természetvédelmi előírásokban.

Végezetül kifejtette, hogy a fennálló problémákat teljes részletességgel szükséges kitárgyalni és megtalálni azok megoldását.

Támbs Miklós egyetértett a részletekbe menő szabályozás fontosságával. Röviden felvázolta az erdészeti szakirányítás történetét és az ezzel kapcsolatos támogatások megszűnésének hatását a jelenlegi magánerdős krízishelyzetre. A védett területen lévő magánerdők természetvédelmi korlátozásaival kapcsolatos problémák leegyszerűsített és általános megoldását az állami és magánterületek értékarányos cseréjében látja, amelynek

során a védett magánerdők tulajdonosai hasonló értékű, elsődleges gazdasági rendeltetésű erdőterületekhez juthatnának.

Luzsi József hozzátette, hogy ugyan csak közelebb vinne a problémák többségének megoldásához, ha a „tényleges kár” fogalmát kiterjesztenénk a kieső jövedelmek körével. Elmondta azt is, hogy kérjük a természetvédelem segítségét abban, hogy a jelenlegi uniós ciklus vidékfejlesztési pályázatai egyszerű és teljesíthető természetvédelmi intézkedéseket tartalmazzanak, hogy az erdőszetpre rendelkezésre álló kereteket hatékonyan használhassuk fel.

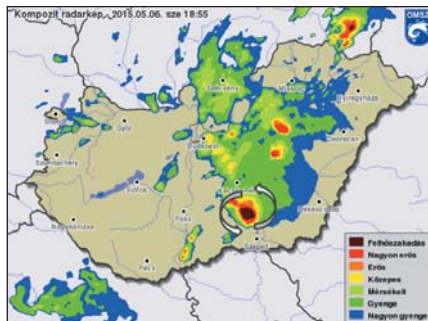
V. Németh Zsolt államtitkár úr jelezte, hogy szerinte magánerdők vonatkozásában a felvetett problémák elsődlegesen nem a természetvédelemmel kapcsolatosak, de az államtitkárság szívesen részt vesz a szakértő szintű egyeztetésen is. Majd megköszönte a hasznos és a megegyezés irányába mutató beszélgetést.

Dr. Sárvári János
MEGOSZ

Viharkár az Alföldön

Egy terepbejárás tanulságai

2015. május 6-án érkező hidegfront előtt megfelelő légköri feltételek jöttek létre az ún. szupercellás zivatarok kialakulásához. Aznap este az Alföldön egyszerre három vihar is született, melyek közül messze a legerősebb a Dél-Alföldön — a Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas vonaltól délkeleti irányba — végigszárguldozott volt.

Az alföldi szupercellás vihar radarfelvételén (Forrás: OMSZ)

A heves zivatar tevékenység után gyors kárfelmérés vette kezdetét, amelynek előzetes becslései szerint a térségben mintegy 30-50 000 m³ károsodott fatömeg kitermelése vált szükségessé, illetve a viharkárból eredő újraerdősítés nagysága elérheti a mintegy 300 hektárt is.

Az állami erdőgazdaságok közül nagyobb mértékben a DALERD Zrt. által kezelt erdőket érték károk, míg a KEFAG Zrt. erdei kisebb mértékben károsodtak.

A magánerdő-tulajdonosok közül a legnagyobb mértékben a Kiskunmajsa környéki erdőben gazdálkodó Boróka Kft. szenvedte meg a május eleji vihar pusztítását. Az ügyvezető igazgató *Sipos Ferdinánd* hívására, *dr. Sárvári János* a MEGOSZ ügyvezető elnökével indultunk el helyszíni terepbejárásra.

A Boróka Kft. 1991-ben alakult, fő tevékenységei az erdőgazdálkodás, az erdészeti szolgáltatás és az erdészeti szakirányítás. Az erdőgazdálkodásnak jelentős része az alapító család tulajdonában lévő erdőben folyik. Az erdőgazdálkodással érintett terület kb. 1500 hektár, míg a szakirányítással érintett terület hozzávetőlegesen szintén ugyanekkora kiterjedésű. Az elmúlt 25 évben ugyan sikerült kialakítani a gazdálkodáshoz szükséges fizikai és szellemi erőforrásokat, de a régióban egyre jobban kezdti éreztetni hatását a klímaváltozás, amely

új, eddig nem ismert szakmai kihívásokat jelent a térség gazdálkodói számára (csapadék megoszlás aránytalanságok, rendkívüli enyhe teli időszakok, heves viharok).

Terepjáróra ülve elsőként egy 30 hektáros szürke nyáras erdőterületre mentünk ki, majd több megállót közbeiktatva követtük végig a vihar vonulásának pusztító útját. Ahhoz képest, hogy egyetlen intenzív mezociklonális zivatar károsítását figyelhetjük meg, a kár mértéke, erőssége első látásra is döbbenetes volt.

A szürke nyárasban dominószerűen egymásra borult fák, kifordult gyökértányérok, csonkolt törzsek káosza mindenütt. Jól látható, hogy az állományon belül a fiatalabb akácok lábán maradtak, egy-egy sávban még meg is fogták a vihar erejét. A jobb minőségű talajokon, ahol a gyökérzet jobban tudott kapaszkodni, inkább csonkolásos törések fordulnak elő, míg a homokosabb, lazább talajokon tömbös dölések keletkeztek.

– Más dolog egy ilyen kártételt légi felvételen megnézni és egészen más dolog annak a közepébe belemenni – kommentálja a látottakat Sipos Ferdinánd. Majd folytatja: – Így látszik igazán, hogy mit jelentett a térség erdeinek éle-

tében a vihar. Hogy a kár most 15 000 vagy 20 000 m³ fatömeget érint, szinte mindegy. A lényeg, hogy gazdálkodói szempontból nagy a probléma. Gyakorlatilag majdnem a teljes favagyronunk fekszik, hiszen a lábán maradt fiatalosokból még nincsen fakészlet. 100%-os kár 80-100 hektár erdőterületet érint és legalább 50 hektárnyi még az eseti kár – foglalja össze.

Haladunk tovább a homokos földutakon. Itt-ott tanyák tűnnek elő, melyeket úgy kellett kivágni a rájuk dőlt nyárfák alól. Érdekes, hogy az erdei fenyesek, bár a vihar végigszárguldozott rajtuk, kevésbé károsodtak, itt-ott csoportos dölések tapasztalhatók. A gyenge növekedésű, kiritkult fekete fenyesekben pedig szinte semmi kár nem keletkezett. Különösen szembetűnő ez, ahol a két állománytípus közvetlenül szomszédos egymással.

A terepbejárás végén adódik a kérdés: – Hogyan tudjátok majd eladni a piacon megjelent nagy mennyiségű faanyagot?

Az ügyvezető igazgató fanyarul elmosolyodik: – A kereskedők már a dölések után néhány nappal kikalkulálták, hogy kb. 20 000 m³ fekszik. Azt is pontosan tudják, hogy ezt a régió felvásárlói és feldolgozó kapacitása nem fogja győzni. Úgy gondolkodnak, hogy kifelé úgy se tudom eladni, így állítólag már a vihar után egy héttel visszaarázták az átvételi árakat. Már csak emiatt is majd olyanak akarom eladni, aki egyben megveszi az egész károsodott fatömeget és fel is dolgozza.

Tanulságos volt – a decemberi közep-hegységi jégtörések után – a viharkárt szenvedett alföldi erdőket végigjárni. Főleg abból a szemszögből nézve, hogy egyetlen nagy erejű zivatar milyen mértékben változtatja meg egyik napról a másikra egy magánerdő gazdálkodó hosszú távú terveit, az általa kezelt erdők jövőjét. S koránt sem biztos, hogy a klímaváltozás szaporodó kockázatait és jelentkező kárait – ebben az esetben is – egyedül neki kellene viselnie...

Szöveg és kép: **Nagy László**

50 éves a NAIK ERTI Ökonómiai Osztálya

Idén ünnepli fennállásának 50 éves jubileumát a NAIK ERTI Ökonómiai Osztálya, amelyre egy rendezvénnel emlékeztek az NAIK ERTI Soproni Kísérleti Állomásán.

A megjelenteket *Ugron Ákos Gábor* helyettes államtitkár és *dr. Borovics Attila*, a NAIK ERTI igazgatója köszöntötte. Kiemelték, hogy az erdészeti ágazat előtt álló kihívások – és közöttük is különösen a klímaváltozás – szükségessé teszik a kutatás hozzájárulását az erdészetpolitikai döntések előkészítéséhez, és ezekhez nélkülözhetetlen a gazdasági következmények vizsgálata is.

A Soproni Kísérleti Állomás megújult kertjében az ünnepség keretében – *dr. Schiberna Endre* osztályvezető szavai szerint – az erdész hagyományoknak megfelelően faoszlopot állítottak a múlt tiszteletére, és fát ültettek a jövőbe vetett bizalom jeleként.

Az emlékoszlopot az ország különböző erdőgazdálkodóitól kapott fából készítették. A zempléni tölgy, a nyírségi akác, a bakonyi kőris, a somogyi hárs, a zalai bükk, és a soproni hegyről származó cseresznye megmunkálásában nagy segítséget nyújtott a Simonyi Károly Műszaki, Faanyagtudományi és Művészeti Kar.

Az avatószalagok felkötésében részt vettek: *dr. Jenes Barnabás* (NAIK), *Szépe Ferenc* (FM), *dr. Borovics Attila* (NAIK ERTI), *Ugron Ákos Gábor* (FM), *Barkóczi István* (SEFAG Zrt.), *Luzsi József* (MEGOSZ, Ártéri Ebt.), *Sárvári János* (MEGOSZ) és *Támbo Miklós* (Nap-

kori Erdőgazdák Zrt). Az osztály egykori és jelenlegi osztályvezetői emlékoszorút helyeztek el.

A NAIK ERTI Püspökladányi Állomása által létrehozott akácoltvány három különböző fajtából: rózsaszín akácból, spirál akácból és egylevelű akácból áll. A szervezők szándéka szerint az akác fafaj a közelmúltbeli viták tükrében a jövő erdészeit is emlékeztetni fogja a döntéseikhez kapcsolódó hosszú távú felelősségre. Az oltvány összetétele pedig azt szimbolizálja, hogy a kutatók

számára semmi sem lehet elég furcsa, vagy szokatlan ahhoz, hogy a vizsgáló-dástól eltántorítsa őket.

A faültetésben az Ökonómiai Osztály kutatási és civil partner-szervezeteinek képviselői vettek részt. Prof. Dr. Lakatos Ferenc (NYME EMK), dr. Rédei Károly (MTA ETB), Sódar Pál (AEE), Mőcsényi Miklós (FAGOSZ), Zambó Péter (OEE).

Az Ökonómiai Osztály egy kisebb konferencia keretében mutatta be az elmúlt öt évtizedet és a jelenleg folyó kutatásokat.

Dr. Illyés Benjamin korábbi osztályvezető (1975–1995) előadásában az alapításról, és a szocialista időszak alatti és a rendszerváltáshoz kapcsolódó kutatásokról beszélt. Kiemelte *Farkas Vilmos* (lásd: EL 2015. május), *Márkus László* és saját munkásságának főbb állomásait, és az osztály szerteágazó kutatási tevékenységét, valamint nemzetközi kapcsolatait.

Dr. Marosi György korábbi osztályvezető az 1995–2013 közötti időszak eseményeit elevenítette fel, bemutatva a rendszerváltást követő időszak számos nehézsége ellenére elért eredményeket.

Dr. Schiberna Endre az időszaki kutatások bemutatása előtt emlékeztetett, hogy az elmúlt időszak eseményei alapján nem szabad magától értetődőnek tekinteni, hogy az erdészeti ökonómiai kutatások intézményesült keretek között folyhatnak, annak indokoltságát eredményes és az ágazat számára hasznos kutatásokkal kell alátámasztani. Emellett méltatta a korábbi vezetőket, *dr. Fülbrer Ernő*, *dr. Borovics Attila* főigazgatókat, és *dr. Illyés Benjamin* és *dr. Marosi György*

Balról: Dr. Illyés Benjamin, Dr. Schiberna Endre és Dr. Marosi György

Balról: Prof. Dr. Lakatos Ferenc, Mőcsényi Miklós, Dr. Rédei Károly, Sódar Pál és Zambó Péter

osztályvezetők munkáját, amelynek köszönhetően az Ökonómiai Osztály működőképes maradt.

A jelenlegi kutatók közül *Nagy Imre* a természetvédelmi érdekből előírt fajcserés erdőfelújítások pénzügyi hatásairól (részleteiben lásd: EL 2015. március és április) tartott előadást. A kutatás tanulságaként elmondta, hogy a természetvédelmi érdekből előírt korlátozások esetében a döntéshozóknak tudatában kell lenniük, hogy az egyébként súlyos pénzügyi következmények szinte azonnal és biztosan bekövetkeznek, miközben a remélt természetvédelmi eredmények bizonytalanok.

Juhász István az erdőművelés és a fahasználat foglalkoztatási potenciáljának becslését mutatta be. A számítások eredményeként megállapította, hogy az erdőgazdálkodás ezen alaptevékenységei sok esetben az ország éppen azon területein kínálják a legnagyobb mértékű munkalehetőséget, ahol a munkanélküliségi ráta a legmagasabb, és ezzel az erdőgazdálkodás a vidékfejlesztés hasznos része lehet.

Mertl Tamás fiatal kutató a magánerdők tulajdoni szerkezetével kapcsolatban mutatott be részleteket a legújabb, jelenleg is folyó kutatásokból. Az országos reprezentatív elemzés eredményeként megállapította, hogy a magánerdőkkel kapcsolatos számos korábbi el-

képzelés tévesnek bizonyult, ezért a célirányos beavatkozások megtervezésekor a tényszerű elemzéseket mindenképpen figyelembe kell venni.

Szalai Áron fiatal kutató a vadgazdálkodás pénzügyi teljesítményének elemzésével bemutatta, hogy az ágazat legfontosabb eseményei a pénzügyi adatokon is nyomot hagytak. A gímszarvas-gazdálkodás részletes vizsgálata alapján kiderült, hogy a korábbi időszakokhoz képest a kiemelkedően jó trófeák pénzügyi jelentősége egyre csökken, aggasztó jelet vetítve előre a gímállomány értékvesztéséről.

**Juhász István,
Schiberna Endre**

Erdészeti sajtódíjra vár javaslatokat a NÉBIH és az Országos Erdészeti Egyesület

Az idei évben is átadják a „Kétmilliomodik hektár magyar erdő” emlékérmét. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) Erdészeti Igazgatósága és az Országos Erdészeti Egyesület által 2008-ban alapított emlékéremmel a sajtó azon képviselőinek teljesítményét ismerik el, akik munkájuk során kiemelten foglalkoznak a magyar erdőkkel. A díjra 2015. szeptember 15-ig várják a jelöléseket a szervezők.

Az emlékérem odaítélésének főbb szabályai:

- ❖ Az emlékérem kizárólag egyéni teljesítmény elismerésére szolgál.
- ❖ Évente egy darab emlékérem adományozható.
- ❖ Az emlékéremhez pénzdíj nem kapcsolódik.
- ❖ Az emlékérmét az írott és elektronikus sajtó azon munkatársai, újságírók kaphatják, akik munkájuk során huzamosan és aktívan részt vettek a magyar erdőkkel, a magyar erdőgazdálkodással kapcsolatos kommunikációban, legyen az a médiában megjelenő híradás, szakmai tartalmú műsor szerkesztése, tényfeltáró újságírás, erdész szakemberek kommunikációs oktatása.
- ❖ Az elismerés alapja lehet életút, vagy egyedi kiemelkedő teljesítmény.

A díjazottakra jogi és magánszemélyek egyaránt tehetnek javaslatot, melyeket 2015. szeptember 15-ig lehet beküldeni kizárólag írásos formában a *NÉBIH Erdészeti Igazgatósága* (1370 Budapest, Pf.: 345.), vagy az *Országos Erdészeti Egyesület* (1021 Budapest, Budakeszi út 91.) részére. A határidőn túl érkező ajánlások nem érvényesek, így azokat a két alapító szervezetnek nem áll módjában elfogadni.

A javaslatnak tartalmaznia kell:

- ❖ a javasolt személy részletes életútját, kiemelten azokat a tevékenységeit, amelyek indokolják az emlékérem adományozását, valamint
- ❖ a javasolt személy főbb adatait (adatlap letölthető a www.oee.hu és a www.nebih.gov.hu honlapokról).

Az emlékérmeket várhatóan a 2015. évi „Erdők hete” rendezvénysorozaton adják majd át.

Wisnovszky Károly
NÉBIH Erdészeti Igazgatóság
Igazgató

Zambó Péter
Országos Erdészeti Egyesület
elnök

Erdészeti szakképzésünk helye Európában

„Csak ne megint egy erdészversenyos cikk” ... „nemrég már volt valami ilyesmi” — jött a válasz egy helyi újságtól. Ezért most a stabil készség szintű szakmai tudásról és a munkakultúráról fogok írni, amit pontszám, helyezés és szakmai elismerés is bizonyít.

Folyamatosan mérjük oktatási színvonalunkat, hazai és európai mércék alapján is. Bizonyítanunk kell munkánk eredményét, az oktatás létjogosultságát, nyomon követni a tanulók fejlődését és mindezt megfelelő formában dokumentálni is. Ezekre kifejezetten alkalmas mutató az a néhány tanulmányi verseny, amelyekre az erdészeti szakma iránt érdeklődő tanulók, főként a technikusjelöltjeink várnak minden évben. A szakiskolák által gyártott statisztikákat papíron nehéz „megversenyeztetni”, de az intézmények hírnevét erősítő elméleti és gyakorlati szakmai eredmények tükrözik az iskola szakmai és technikai hátterét is.

A beiskolázási és fenntartási nehézségekkel, az új belépők gyenge tanulmányi átlagaival, felzárkóztatással küzdve, és a pedagógusok elé állított újabb kihívások miatt a szakmai műhelyek tanítványai érdeklődési körükben és tudásukban eltávolodtak egymástól. Az anyagi támogatás általános hiánya és a tanulók folyamatos leterheltsége mellett nem könnyű felkészülni a tanulmányi versenyekre, és a versenyzők motiváltságát a felkészülés során végig megtartani. Tehát számos oka van annak, hogy nehéz olyan motivált, érdeklődő és netán idegen nyelvet is beszélő tanulókból verseny csapatot összeverbuálni, akikkel megjelenhetünk a színvonalas hazai vagy nemzetközi versenyen.

Meggyőződéssel állíthatjuk, hogy a hazai erdészeti szakképzés világszínvonalú; de erről csak nemzetközi szinten, nemzetközileg elismert szabályok alapján lehet megbizonyosodni. Egy ilyen porond a 2001 óta évente megrendezett Erdészstanulók Szakmai Európa-bajnoksága (European Championship of Forestry Skills), amelyet a IALC Fakitermelő Világbajnokság szabályai alapján rendeznek meg az erdészeti közép-fokú szakképzésben részt vevő diákok számára. Az EUROPEA (Nemzetközi Agrárszakképzési Szervezet) irányításával és támogatásával olyan lehetőséget teremtettek a tanulók és az iskolák számára, amely a tapasztalatszerzés, a

kapcsolatteremtés és a fejlődés mellett az egészséges megmérettetésre is kiváló alkalmat ad.

Az erdészeti elméleti tudás és a gyakorlati készségek felmérését – az IALC szabályai mellett – a közösen elfogadott versenyszabályzat és a felkészülést segítő tudásanyag szolgálja. Ezt a részt vevő országok közös munkájával folyamatosan karbantartják, és időszerűsítik, hiszen az Európa-bajnokságot minden évben más ország iskolája rendezi.

A 2014-es versenyt Dél-Tirol hegyei közt, az ideit Észtország síkján tartották a terepnek és az éghajlati viszonyoknak megfelelően változatos helyszíneken. Az Eb válogató versenyét – amelyre második alkalommal is a dr. Szepesi László Erdészeti Gépész Emlékverseny szolgált – ismét a soproni NymE Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskola csapata nyerte meg. Az olaszországi versenyre még igen kevés nemzetközi versenytapasztalattal

Szalai Dániel döntés közben

A „rothos” magyar csapat Észtországban

Felső sor: Szabó György, Szabó Bence, dr. Takács Viktor, Barasits Péter

Alsó sor: Gubicza Gábor, Szalai Dániel, Szekeres Nóra, Viserálek Martin

érkeztünk, annak ellenére, hogy mindig szerepelt magyar csapat is az európai versenyen. A Dél-Tirolban fogadó baráti légkör és a megmérettetést megelőző intenzív felkészülés – a támogatóinknak köszönhetően –, a verseny történelme során megszerzett legtöbb pontot eredményezte a „rothos” magyar csapatnak. Egyedül a szimulátoros fadöntés tréfálta meg a versenyzőinket, de az is kiderült, hogy szerelés verseny-számban csapatunk nyújtotta a legkiégységűsúlyozottabb teljesítményt.

Tavaly tavasszal a dél-tirol Burgeisban hatalmas tapasztalatra, sok barátra, új szakmai kapcsolatokra tettünk szert. Ez mind erős tartalékokat és hatalmas lendületet adott a következő őszi nemzeti kvalifikációra, amit ismét megnyerve jutottunk ki a májusban Észtországban megrendezett ECFS Európa-bajnokságra is.

A piliscsabai válogatóra való felkészülés mellett az első félévben rendezett szakmai versenyeken, köztük az OSZTV-n való kimagasló szereplés is hozzájárult a sikerhez. Láttuk a felnőtt válogatott világbajnoki sikereit Svájcban, támogatóink segítségével a lehető legjobb eszközökkel és profi körülmények között edzőtáborozhattunk.

A felkészülés meghozta a várt eredményt. Az elvárás a korábbinál maga-

Viserálek Martin megkezdte a gallyazást

sabb pontszám és a minél előkelőbb helyezés volt. A *Gubicza Gábor*, *Szabó Bence*, *Szalai Dániel* és *Viserálek Martin* végzős erdésztechnikusokból álló magyar csapat *Szabó György* szakmai vezetésével az erdészeti szakmai számokban 4., összetettben 5. helyezést ért el.

A technikai versenyszámokban a „balszerencsés” sorsolásnak – a gallyazástól eltekintve minden versenyszámot csapatunk nyitott meg – köszönhetően hátrébb végeztünk, összetett 7. helyen. A sikeres gallyazás (Szabó Bence 6. helye) időeredményére, a büntetőpontok nélküli döntési feladatokra, illetve a felmerülő gondok sikeres megoldására, azonban teljes szívvel lehetünk büszkék.

Ahogy a Magyar Fakitermelő Válogatott, úgy iskolánk csapata is a 4-5 fős él-

Kombinált darabolás, Szabó Bence munka közben

boly mögött foglalt helyet a nemzetközi „ranglistán”. Az idei versenyen a legfőbb elismerést az hozta, hogy felzárkóztunk az osztrák, német, olasz, szlovén és észti csapatok mögé, amelyek állandó hátréssel rendszeresen a dobogón vagy a környékén végeznek. A versenyt megelőző előkészítés során is kiderült, hogy a szervezők és a főbírák is adnak a véleményünkre, hamar „beoptuk magunkat” a verseny szervezését végző nemzetközi testület szívébe. Ennek köszönhetően már most erősödött a szakmai, kollegiális kapcsolat az osztrák, a szlovén és az erdélyi partnerekkel.

Az Európa-bajnokságra való felkészülés a csapatnak, az őket felkészítő tanároknak, a nemzeti válogatott szervező iskolának, a szakmai irányításnak és

tanuló számára. 2016-ban Hollandia rendezi az Eb-t. Fontos lenne hogy a döntéshozók személyes tapasztalatot szerezzenek a versenyről, a körülményekről. Támogatás nélkül nehéz, sőt lehetetlen egy hazai iskolának kellő színvonalon megrendezni a nemzetközi versenyt.

Jól jönne a bíraskodás szempontjából is, hiszen a magyar erdész-tanár kollégákat fel lehetne készíteni a nemzetközi szabályok szerinti bíraskodásra. Ezt követően megindulhatna az egységesítés a hazai tanulmányi versenyek szabályozásában is. Amiben nagyon jók vagyunk, az a munkavédelmi szabályok (EBSZ) betartása, de be kell ismerni, hogy a tapasztaltak alapján ezt sem sajátítják el diákjaink a készség szintjén.

Gubicza Gábor a szerelésre összpontosít

a szponzoroknak egyaránt nagy kihívás. Külön köszönet az agrárkamarának és a NAKVI-nak, hogy a piliscsabai válogatóverseny mellé állt, a két nagy láncfűrészgyártó cég magyar képviselőinek, a magyar fakitermelő válogatott tagjainak, és *Kántor Jánosnak*, továbbá mindenkinek, aki hozzásegítette a csapatot a sikeres versenyzéshez.

A feladatnak nincs vége. Mondhatnánk azt is, hogy bizonyos szempontból most kezdődik a java. A csapatvezetők értekezleteken már többször felmerült a kérdés, hogy Magyarországon mikor lesz Eb. Készen állunk egy Európa-bajnokság megszervezésére? Szakmailag mindenképp, de a tárgyi és főképp az anyagi feltételeken még javítani kell. Egy Magyarországon rendezett Eb nagyban hozzájárulna a hazai szakképzés fejlődéséhez, hatalmas lehetőség lenne az azt szervező és a résztvevő iskolák, így az összes versenyre készülő

Ami talán a legfontosabb, hogy lehetőséget kell adni a tanulóknak, hogy élesben gyakoroljanak, akár versenyre készülnek, akár a technikus vizsgára.

Természetesen bízunk benne, hogy a jövőben – már a Földművelési Minisztérium fenntartásában – a soproni erdészeti szakközépiskola csapata még részt vehet Eb-n, de más iskola csapatának is szeretnénk átadni az összegyűjtött tapasztalatokat, mert hiszünk benne, hogy a hazai erdészeti oktatás ügyét ezzel messze előre vihetjük. Ehhez már most szeretnénk kérni az FM, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a szakmai szervezetek segítségét, hogy a nemzetközi szereplésre ismét sikeres magyar csapatot indíthassunk.

Dr. Takács Viktor
mérnök-tanár, csapatvezető
NymE Roth Gyula Gyakorló
Szakközépiskola és Kollégium
Képek: **Liina Laurikainen**

Tanulmányút Észak-Magyarországon

Az OEE Erdőművelési és Erdőhasználati Szakosztályainak mintegy 30 fős csapata május 7-8-án Észak-Magyarországot vette célba.

A tanulmányút első állomása a WIS Zrt. tulajdonában lévő BORSOD WOOD Kft. nemrégiben átadott fűrészüzeme volt. Horváth Dénes, az üzem kereskedelmi vezetője fogadott és kalauzolt minket. Elmondta, hogy a valamikori Lenin Kohászati Művek salakhegyére épült fűrészüzem Magyarországon nagynak számít, éves kapacitása 2 millió m³ esetén elérheti a 40 ezer köbméter lombos fafaj (tölgy-bükk) feldolgozását. A beruházás értéke meghaladta a 2 milliárd forintot.

A vezérgép a függőlegeshez képest 17°-kal döntött EWD (Esterer) hasító szalagfűrész érdekessége, hogy a fűrészlap mindkét oldala fogazott, ezért előre- és hátramenetben is vág. A technológiáját elsődlegesen fenyő fűrészelésére dolgozták ki, így előjönnek a „gyerek-betegségek”. Jelenleg egy műszak alatt a teljesítmény nem haladja meg a 60 köbmétert és a vágáspontosság is eltérő az előre- és hátravágás esetén.

A feldolgozás előtt a rönköket kérgezik, ezzel egy időben szilánkkeresővel is átvizsgálják. Az üzem 700 köbméteres szárító és 100 köbméteres gőzölő kapacitással rendelkezik. A gőzölő kamrák szigetelése látogatásunkkor is tartott. A rönktér esőztető berendezésének kivitelezése nemsokára megkezdődik. A beruházás részét képezi egy 3 MW teljesítményű Binder apríték-tüzelésű kazán, mely a szakember szerint nem túl igényes a fűtőanyag minőségére. A kérgezett „szel-deszkából” igen jó minőségű aprítékot készítenek. További fejlesztés is várható, így nem kizárt egy „pelletüzem” létrehozása sem. A dolgozói gárda zömét az ÉSZAKERDŐ Zrt. Ládi Fűrészüzemének volt munkásai alkotják.

Az üzemlátogatást követően Árpád-házi Szent Erzsébet szülővárosa, Sárospatak felé vettük az irányt. A Huszár Panzióban lévő szállásunk elfoglalása, és egy ízles bodrogi halászbéld elfogyasztása után az ÉSZAKERDŐ Zrt. Sárospataki Erdészeti Igazgatóságának területén Makkoshotyka és Háromhuta községek határában, a Mély-patak völgyében különféle erdőfelújításokat tekintettük meg.

Útközben megkoszorúztuk a volt Makkoshotyкаи Erdészeti és utódja, a Sárospataki Erdészeti elhunyt dolgozóinak emlékművét. Az ötlet Koronky István erdőmérnök kollégánktól származik, akinek neve már felkerült az egyik obeliszkre. A főhajítás után különböző erdőfelújítási módokkal kezelt erdőrészeket mutatott be Sándor Zsolt erdészeti igazgató.

Háromhuta 104A – 2010-ben csoportos SZV 20%-os eréllyel, 2010-ben viharok felszámolás. Háromhuta 102C – 2014-ben FVB, de szálalóvágás jellegű előírásokkal, 25%-os eréllyel, drága kötélpályás (7000 Ft/m³) termeléssel. (A hagyományos véghasználati termelés költsége 3300-3400 Ft/m³). Háromhuta 102B – 2008-ben FVB, klasszikus ernyős bonítás 30%-os eréllyel, 2014-ben részterületes FVB. Háromhuta 102A – 2014-ben SZV csoportos-lékes belenyúlás 20%-os eréllyel.

Az első erdőrésztben az erdőleírás szerint az anyaállományban a bükk elegyaránya 54% a KTT 46%. Ez utóbbit túlzónak tartjuk. Az öreg bükkök között kiváló minőségű tölgyeket figyeltünk meg, az újlathból viszont a KTT kiszorult (azaz nem tartható fenn az anyaállománynak megfelelő elegyarány). E probléma a többi erdőrésztben is látszik. További gondot jelenthet, hogy a fakitermelés sok esetben a közelítés szempontjából legjobb helyen kezdődött, emiatt az úttól távolabbi részek „befalazódhatnak”. A 102B erdőrészt végvágott részén a tölgyújlat igen meggyőző, ugyancsak szép újulat mutatkozott a 102A erdőrésztben is.

A napi szakmai program méltó befejezése volt a Háromhutai duglászfenyves megtekintése Cseppegy Attila erdészeti igazgató (Hegyaljai Erdészeti Igazgató-

ság) vezetésével. A jelenlegi Háromhuta 121B erdőrésztben a zöld duglászfa a Waldbott család az 1900-as évek elején telepítette, Lux Károly erdész irányításával. A fák méretei lenyűgözőek. Néhány adat: átlagos magasság 40 méter (legnagyobb 48 méter), átlagátmérő 60 centiméter (a legvastagabb meghaladja a 90 centimétert). A jelenlegi összesen 505 fa térfogata cca. 2400 köbméter. Az 1 hektárra vetített tényleges fatömeg 1200 köbmétert tenne ki. Csak érdekességként említette azt az ellentmondást, hogy a természetvédelem védett területen mereven elzárkózik a fenyvesítéstől, de ezekhez a duglászokhoz nagyon ragaszkodik.

Este a kulináris élvezeteknek hódolunk a világörökség részét képező, hercegkúti Gombos-hegyi pincesor Götz Pincészetében. A települést a környék földesura, Trautson herceg a Fekete-erdőből származó német telepesekkel népesítette be 1750 körül. A falu régi, illetve német neve is Trautsonsdorf. A svábok gondos gazdái lettek a környéknek a szőlőművelést és a borászatot magas szinten művelték. A jellegzetes hegyaljai szőlőfajták, a furmint, a hárslevelű, a sárga muskotály nedűiből kaptunk ízelítőt. A házigazdák ismertették az aszúsodás folyamatát, és az aszúborok csillag, azaz puttonyszámának értelmezését is.

Pénteken a Cigánd-Tiszakarádi árapasztó tározó bemutatása következett. A Vársárhelyi-terv továbbfejlesztése programban a Tisza-völgy árvízi biztonságának megteremtése a cél, a következő tározók megépítésével: Cigánd-Tiszakarádi (elkészült), Szamos-Krasznaközi (épül), Hanyi-Tiszasúlyi (elkészült), Nagykunsági (elkészült), Tiszaroffi (elkészült), Beregi (épül).

Részvevők a duglászokban

Ezek mellett további tározók megvalósíthatóságának tervezése is folyik. A legkorábban a megtekintett tározó készült el. Elsőként *Fodor István*, az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság Sárospataki Szakasz-mérnökségének gátfelügyelője tartott vetített-képes előadást a létesítményről. Szép szavakkal ecsetelte a Tisza-völgy első szabályozás óta bekövetkezett vízügyi szempontú változásait, majd bemutatta a tározót.

Az árapasztó létesítésének gondolatát az egymást követő árvízcsúcsok (1998, 1999, 2000, 2001) vetették fel, majd a kormány 2003-as szolnoki kihelyezett ülésén fogadták el a tervét. Lényeges, hogy a tározó szabályozott töltő-ürítő rendszerrel működtethető. Üzem közben képes az árvízszintet a védmű alatt 25 centiméterrel csökkenteni. A tározó néhány adata: területe 25 négyzetkilométer (Velencei-tó nagyság), a gát átlagos magassága 4,5 méter, koronaszélessége 5 méter. A beépített földanyag 2,1 millió köbméter, teljes gáthossz 23,8 kilométer. A tárolókapacitása 94 millió köbméter víz. A várható számítások szerint az üzemelésre átlagosan 30 évente kerülhet sor. A töltő-ürítő zsiliprendszer 20 000 köbméter vasbetont nyelt el. A kivitelezést nehezítette, hogy a Bodroghöz jelentős belvízelvezető csatornái és a Tiszakarádi-főcsatorna a tározón áthalad. A gát és a csatornák kereszteződésénél zsilipeket kellett építeni, illetve szivattyúállásokat létrehozni, hogy feltöltésekor a belvizet a csatornákból a tározóba lehessen szivattyúzni. A beruházás költsége 16,5 milliárd forint volt.

A második előadást Sándor Zsolt, a hullámverés elleni védőfásítást végző Sárospataki Erdészeti igazgatója tartotta. A tervezett hullámtörő fásítás területe

132,2 hektár, ezen kívül elkészült egy 11,1 hektáros É-D-i irányú ún. tájgazdálkodási erdősáv is, így a teljes erdősített terület 143,3 hektár. A kivitelezés sikeres pályázata után, 2008. 10. 15-én kötötte meg a vállalkozói szerződést a VKKI (Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság) és az ÉSZAKERDŐ Zrt. A terület igen változatos termelőhelyi adottságú, leggyakoribb az időszakos, illetve állandó vízhatásnak kitett réti és lápos réti talaj. Az erdősítések tervezését az egykori ÁESZ végezte 2004-ben a következő célállományokkal: KST-MAK 62,3 hektár (KST 70% magyar kőris 20%, mezei juhar 10%), HNY-KST 13,9 hektár (szny 5 0%, FTNY 20%, KST 20%, EKL 10%), FŰ, FŰE 67,1 hektár. Terveztek és ültettek cserjéket is: kosárkötő fűzet, csíkos kecskerágót, fagyalt, kutyabengét, kányabangitát.

A tényleges talaj-előkészítés a tervezett mélysántástól eltérően, altalajlazítás utáni középmező szántással és az ezt követő kombinátorozással készült. A mélysántásos, és a nehéztárcsás talaj-előkészítés korlátozott volt. Az erdősí-

tés 2008 őszén gépi ültetéssel valósult meg.

Sorközápolás része volt 2009-ben a kétszeri tárcsázás, 2010-11-12-13-ban az egyszeri, kis részben kétszeri szárazítás. Sorápolás: 2009-ben egyszeri, részben kétszeri kézi kapálás, 2010-től kézi kaszálás szükség szerint. Az erdősítést jelentős károk is érték: vadkár, belvív, aszály, tűz, fagy, házi állat legelése. Emiatt gépi gödörfúrás utáni pótlás is történt, összesen 68,24 hektáron. Termelőhelyi gondok miatt az erdőterv módosítása is szükségessé vált 22,16 hektáron, ezek TN, illetve VI erdőtervi jelet kaptak. Eddig 29,85 hektárt fejeztek be.

Az előadások után megtekintettük a létesítményt. A műtárgy monumentális látványt nyújtott. Az erdősítések zöme szép képet mutatott. Több kollégában felvetődött a kérdés – látva a gáton belüli kiváló nemes nyárasokat –, hogy miért kellett a védelmi szerepet csak lassan betöltő, lassan növekvő hazai fafajokat választani a kiviteli tervek során a nemes nyár helyett. (De ez már egy másik történet.) Elköszönés előtt ízletes ebédet fogyasztottunk el a ricsei közösségi házban. Ott köszönték meg *Urbán Pál* és *Nemes Zoltán* szakosztályelnökök a házigazdák gondos szervező munkáját.

A résztvevők nevében az Erdészeti Lapok hasábjain keresztül is megköszönjük a szervezést *Zay Adorján* vezérigazgatónak, a csoportunkat végig kísérő *Papp Gyula* vezérigazgató-helyettesnek, *Bányai Péter* HCs titkárnak, főszervezőnek, *Sándor Zsolt* és *Cseppely Attila* erdészeti igazgatóknak, *Horváth Dénes* kereskedelmi vezetőnek, *Kovács Gyula* szakasz-mérnöknek, *Fodor István* gátfelügyelőnek és az utunkat egyengető valamennyi kedves kollégának.

Szöveg: **Garamszegi István**, titkár,

OEE Erdőművelési Szakosztály

Kép: **Bakó Csaba**

MEVME zászló újraavatása

A Magyar Erdészeti és Vadászat Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesülete Országzászlót ajándékozott 1942. szeptember 27-én a Görgényi-havasok alatt élő székelységnek és a görgényszentimrei alerdézi szakiskolának, az egyesület tagságának egyhangú döntése alapján. A zászló a történelem viharában elveszett. Székely és magyar hagyományápolók az eredeti zászló hasonmását kívánják újra felavatni 2015. szeptember második felében Szovátnán, az Ősmarosszék Közbirtokosságának vezető tanácsa segítségével.

A jelképes anyagi segítséget szívesen veszik a szervezők mindazoktól, akiket érdekel a nemes ügy és részt vennének az ünnepségen. A segíteni szándékozó kollégák kérem a szerzőt keressék!

Előre is köszönettel,

Inokai Balázs

A Kiskunságban járt a Megújuló energia Szakosztály

A Megújuló energia Szakosztály tagjai és a téma iránt érdeklődők idei első szakmai programjukon a KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. vendégei voltak. A cég vezetői és munkatársai Jánoshalmán az ÖKOPAL táncstermében várták az érkezőket. Sulyok Ferenc vezérigazgató üdvözölte a megjelenteket és tájékoztatót társaság tevékenységeiről.

Sulyok Ferenc üdvözlő a szakosztályt

A vezérigazgató kiemelte, hogy a széreny termőhelyeken álló, gyenge termőképességű erdőkkel gazdálkodó erdőgazdaságnak meg kell ragadni minden lehetőséget a működéshez szükséges források megteremtéséhez. Ennek egyik módja a megtermelt fa minél hatékonyabb felhasználása. A nap folyamán ennek a szemléletnek a megvalósulását nézhettük meg élenjáró szakmai gyakorlatok bemutatásával.

Első utunk a Császártöltési Erdészet területére vezetett, a Jánoshalma 28 B erdőrésztletben tekintettünk meg a vágástéri apadék hasznosítását. Gál Sándor erdőészeti igazgató, Bódi György felhasználási műszaki vezető és Molnár István kerületvezető erdész kísérték bennünket. A területen a Schiszler-Transz Kft. Heizohack 10/500-as típusú aprítógépe dolgozta fel a fenyő tarvágás vágástéren maradt apadékát. A kézi munkával pásztákba halmozott fenyőgallyat aprította. Az eszköz munkáját, a technológiát, a kapcsolódó logisztikát Schiszler Róbert ügyvezető ismertette és

válaszolt kérdéseinkre. A gép napi 25-50 tonna aprítékot készít a vágástéri apadékból, a terület előkészítettségének függvényében. A társaságnál a vállalkozó a fenyő vágástéri apadékot területi egységáron veszi meg, és az abból készített aprítékot maga értékesíti. Az apríték minőségét leginkább a belekeveredő homok rontja, ezért alkalmaz kézi munkaerőt a gallyak pásztákba gyűjtésére. Becslések szerint, csupán a KEFAG Zrt. területén évente mintegy 15-18 ezer atrotonna ilyen típusú apríték lenne megtermelhető.

Ebédelni visszamentünk az ÖKOPAL Raklapüzembe. Ebéd közben és után a viszonylag gyenge minőségű, de fűrészelhető faanyag hasznosításáról, raklappá való feldolgozásáról beszéltünk. Az ÖKOPAL raklapüzemben feldolgozott 60 000 m³ rönk felvágása után közel 25 000 m³ szálás és darabos melléktermék marad. A melléktermékek észszerű hasznosításával a technológiához szükséges hőt (raklap hőkezelés) termelik meg.

A hőt két 850 kW névleges teljesítményű kazánban termelik ezek szolgáltatják ki az öt szárító/hőkezelő kamra, valamint az üzem fűtési hőigényét. A régebbi Polytechnik (HVR 850) kazán korábban ellátta az addigi szárítókapa-
tást, de a piac igényei szükségessé tették ennek bővítését, és a megnövekedett hőigény miatt a második UFA-

850/M típusú (magyar gyártású) kazán beállítását. Az utóbbi jelenleg tesztüzemben üzemel.

Nagy előnye mindkét fűtőegységnek, hogy a tüzelőanyag továbbítása éklétrás behordószerkezettel, beadagolása dugattyús betolással történik, ami kevésbé érzékeny a tüzelőanyag méretére. Így felhasználható a képződött leggyengébb minőségű melléktermék (szálás kéreg, fűrészpör, kis darabos hulladék, fűrészüzemi söpredék) is. Ennek megfelelően ezek a kazánok képesek a fenyőgally- és a fenyőtuskó-apríték hasznosítására is. A darabos melléktermékből gyártott, jó minőségű apríték így értékesítésre kerülhet. Kalauzunk Barna Péter üzemi igazgató volt, aki szakosztályunk tagja.

Délutáni programunk során a Dél-Kiskunsági Erdészet területére látogatunk a Kelebia 17 E és F erdőrésztletbe. Tóth Attila erdőészeti igazgató, Sereg Róbert erdőművelési műszaki vezető, valamint Ábrahám János kerületvezető erdész vezetett bennünket. A tuskózás, tuskófeldolgozás technológiai folyamatát tekintettük meg. A FORESTA-98 Kft. Doppstadt DW 3060 típusú előtörő berendezése a korábban kiemelt és előkészített fenyőtuskókat az aprítógép számára befogadható méretűvé zúzza. A törés folyamatában a tuskón levő homok jelentős része lehullik, majd az elszállító járműre felhordó szállítószalagba épített csillagrosta a maradékot is lerázza az előtört anyagról. A gép teljesítménye a területviszonyok függvényében 20-35 t/nap.

A szállító jármű az előtört anyagot időjárásbiztos helyen levő depóniára

Jenz 725 BA típusú aprítógép

szállítja. Ott készítik az energetikai aprítékot egy Jenz 725 BA típusú aprítógéppel. A saját energiaforrással rendelkező aprítógép teljesítménye 20-35 t/óra, az anyagtól függően. Kérdéseinkre Zsebi László, a FORESTA-98 Kft. ügyvezetője válaszolt. Elmondta, hogy ebből az aprítéktípusból a KEFAG gazdálkodási területén, éves szinten 10-15 ezer atrotóna lenne termelhető.

Összefoglalva a nap tapasztalatait: a KEFAG Zrt. a szükségből előnyt kívácsol a ma elérhető élenjáró technológiák felhasználásával. A kiskunsági termőhelyeken az erdőfelújítás az esetek kétharmadában csak teljes talaj-előkészítés után kezdhető meg. A 120-150 m³ fahozamú fenyőerdők vágástéri apadékat a lakosság nem gyűjti össze. Ezt az apadékat azonban el kell távolítani a vágásterről, hogy a tuskózás gazdaságos legyen. Erre a legjobb módszer az aprítás, így tiszta vágástérrel tuskózhatnak. Az eddigi gyakorlattól eltérően a tuskókat nem a termőterület 6-8 szá-

Heizo Hack 10/500-as típusú aprítógép

zalékát elfoglaló tuskópasztákba helyezik, hanem energetikai célra alkalmas aprítékot készítenek belőle. Az apríték termelési technológiájával a társaság hektáronként 20-40 m³ többletfahozamhoz jut és az erdő termőterülete sem csökken a tuskó által eddig elfoglalt helytel.

Megtudtuk, hogy az aprítékot teljes egészében vállalkozók termelik. A vállalkozó „lábon” vásárolja a vágástéri apadékat, illetve a kitermelt tuskót. A keletkezett aprítékot szintén a vállalkozó értékesíti. A KEFAG Zrt. azonban saját aprítéktermelésre törekszik, hogy kedvezőbb helyzetbe kerülhessen a piacon. Az erdőgazdaságnál 2014-ben 550 hektáron – főként fenyvesekben – aprították fel a vágástéri apadékat, 270 hektáron valósult meg a tuskóhasznosítás.

Szofcsics László

biomassza termelési koordinátor,
KEFAG Zrt.

Mizik András

szakosztálytitkár

Pannónia találkozó 2015

Elődeink hagyományát az utódok ápolják

Idén az OEE Nagykanizsai Helyi Csoportjára hárult az a feladat, hogy a szakmai elődeink által 1973-ban létrehívott, osztrák-szlovén-magyar kistérségi szakmai találkozót megszervezze, a szomszédos régiók erdészeti szervezeteinek képviselőit vendégül lássa.

A rendezvényt a Zalaerdő Zrt. jelentősen támogatta, többek között a helyszínt, az étkezést, és a szállást nyújtotta, valamint magára vállalta a találkozók egyéb költségeit.

A programok szervezése során úgy döntöttünk, hogy ebben az évben Bánokszentgyörgyi erdésznél dolgozó kollégák vették át az irányítást. Dicséretükre legyen mondva,

és vadgazdálkodását, kulturális és történelmi érdekességeit mutatjuk be a szombathelyi, burgenlandi, muraszombati és maribori kollégáknak. A megérkezés és a szállások elfoglalása után a budafai vadászházban Rosta Gyula vezérigazgató köszöntötte a vendégek 11 fős csoportját, majd tájékoztatót a Zalaerdő Zrt. tevékenységeiről, gazdálkodásáról. Ezt követően Bázakerettyén a zalai olajbányászat hőskorával ismerkedtünk meg, egy élvezetes, korabeli filmfelvételekkel színesített előadás és egyes helyszínek felkeresése keretében.

A délután további részében a bánokszentgyörgyi erdésznél dolgozó kollégák vették át az irányítást. Dicséretükre legyen mondva, az esős időjárás ellenére nagyon tartalmas, hasznos információkkal teli programot állítottak össze. A jelentősen lecsökkent számú szabadtéri helyszínen is jól sikerült bemutatni az erdészeti bükkgazdálkodását, a felújító vágá-

sok erdőfelújítási és fakitermelési vonatkozásait, a világhírű gímszarvas-állománnyal összefüggő vadgazdálkodási feladatokat.

Másnap, a Budafai Arborétumban tett reggeli sétát követően, Páka határában megnéztük az 50-es évek elején, egy esetleges jugoszláv támadás ellen kiépített katonai erődrendszert. Ezen kitérő után folytattuk a bepillantást a Zalaerdő Zrt. közjóléti tevékenységeibe, bemutattuk a Bánokszentgyörgyi Erdészet által üzemeltetett csömödéri turisztaszállót és az erdei vasutat. Ez utóbbi menetrend szerinti járatán utaztunk vissza Bázakerettyére, ahol a kétnapos rendezvényt ebéddel zártuk.

A rendezvényen résztvevő magyar és külföldi kollégák zárszavaiból kiderült, hogy mindegyik érintett szervezetnél megvannak azok az elkötelezett személyek, akik kiemelten kezelik a Pannónia találkozók megszervezését, hagyományának fenntartását. Abban is egyetértettünk, hogy a napokig tartó folyamatos esőzés ugyan jelentősen megnehezítette a programokat, ám a csapadék létfontosságú volt az erdők számára, álljanak azok a határ osztrák, szlovén, vagy magyar oldalán.

Varga Attila

titkár, OEE Nagykanizsai HC

Az Erdészettörténeti Szakosztály Sopronban

Az OEE Erdészettörténeti Szakosztálya és az Erdészeti Lapok szerkesztőbizottsága 2015. április 30-án együttes ülést tartott Sopronban a Nyugat-magyarországi Egyetem Selmeci Műemlékkönyvtárában.

A szépszámu közönség először *Szakács László A zalai erdészet az első világháború idején* című előadását hallgatta. Az előadó bemutatta a háború alatti rendkívüli rendeleteket, az állami, magán és egyéb cégek változásait, tevékenységét. Hangsúlyosan foglalkozott az erdőgazdálkodás alakulásával a háború alatt, kiemelve az erdőrendezés és az erdőfelújítás romló viszonyait. A végén ismertette azt a szomorú tény, hogy Zala megye területének 18,6%-át, lakosságának 28%-át, s ezzel együtt a megye erdőinek 11,8%-át elcsatolták. A Mura-köz elkészülése, a délszláv államokhoz csatolása elsősorban a síkvidéki területeket, erdőket érintette.

Ezután ifjú *Sarkady Sándor* főigazgató az egykori selmeci főiskolások hősi halált halt, az I. világháborúban elesett tagjairól készült új könyvét mutatta be. Ismertette a kutatás módszerét, nehézségét. Szenvedélyes hangon, nagy párosszal ábrázolta a főiskola hősi halottait, bátorságukat, hazaszeretetüket, akik példát mutattak az utókornak. A főiskolai hallgatók közül sokan önként, már a háború hírére jelentkeztek katonának. A háború 1916 nyaráig terjedő időszakában a lelkesedés, a képzettség még lehetővé tette volna a harcok megfelelő, számunkra is kedvező befejezését. Erre azonban nem került, nem kerülhetett sor. Így az antant fokozatosan felülkerekedett, mi-

Ifj. Sarkady Sándor előadása a könyvtárban

közben a csapatoknál – mindkét részlől – már inkább a békéről, mint a győzelemről ábrándoztak. (A könyvet *Oroszi Sándor* az Erdészeti Lapok áprilisi számában ismertette.)

Az előadások után dicsérték az Erdészeti Lapok szerkesztésének magas színvonalát, különösen képanyagát, viszont bírálat érte a lapot a kritikai, véleményező cikkek hiánya miatt. Utóbbinak azonban sokszor szakma- és magasabb politikai okai vannak. Ezért az egyesület kiadványa többségben megmarad a szűkebben vett egyesületi témák, hírek mellett.

A rendezvényen a Soproni Helyi Csoport tagjai is részt vettek és az összejövetelen – meglepetésként – vendégül látták a hallgatóságot. A program után szerkesztőbizottsági ülés következett, ahol elhatározták; ilyen együttes rendezvényre más alkalommal is sort kerítenek.

Nagy László, Oroszi Sándor

Fotó: **Nagy László**

Szakmai nap a Bükkben

2015. június 9-én az OEE Miskolci HC's szakmai napot tartott. A szakmai nap első felében terepi bejáráson ismerhettük meg a WIS Zrt. tulajdonában lévő miskolci BORSODWOOD Kft. új fűrészüzemét. (Az *Erdőművelési Szakosztály beszámolójában az üzem már részletesen bemutatásra került. – a szerk.*)

A program második felében az ÉSZAKERDŐ Zrt. Lillafüredi Erdészeti Igazgatóságának területén mutatták be az elmúlt év decemberében bekövetkezett ónos eső által okozott dőléskárok jelenlegi állapotát.

A festői szépségű Sebesvízi-völgy bejáratánál *Tajnai Róbert* erdészeti igazgató adott tájékoztatást a káresemény háttéréről és a kárfelszámolás menetéről. Az ónos eső az 500-700 m tengerszint feletti magasságban elhelyezkedő, szinte kizárólag bükkös állományokat károsított. A fák kidőlésének oka az volt, hogy az ágakra fagyott jég okozta terhelés alatt néhány fa megdőlt, majd

nekidőlt a mellette álló fának, ami az óriási terhet már nem bírta el és szintén kidőlt. Ez a dominószerű jelenség mindaddig folytatódott, míg az erdőszegélyt el nem érte a dőlés.

A legnagyobb károk a Bükk-fennsíkot kettészelő Garadnavölgyben keletkeztek. A völgyben futó közutat és erdei vasúti pályát a kidőlt fák teljesen alkalmatlanná tették a közlekedésre.

Az ÉSZAKERDŐ Zrt. erdészei és fakitermelő vállalkozói – amint a dölések befejeződtek – haladéktalanul munkához láttak, hogy a közutat, valamint a légvezetékek nyomvonalát felszabadítsák. Rövid időn belül a külvilágtól elzárt Ómassa településre vezető út járhatóvá vált és az áramszolgáltató munkatársai is meg tudták kezdeni a légvezeték helyreállítását.

A károk felmérésével párhuzamosan megindult a hatósági eljárás a károsodott faanyag összetételhatóságának, a károk enyhítésének biztosítása érdekében. A kárral érintett erdőrészek szinte mindegyike védett és fokozottan védett természetvédelmi területen található a Bükk Nemzeti Parkban, ezért a hatósági engedélyek jelentős mennyiségű faanyag visszahagyását írják elő természetvédelmi célból annak érdekében, hogy abból holtfa keletkezzen. A holtfa visszahagyásának szükségességét a jelenlévő erdész szakemberek nem vitatták, de az eltűlt mennyiséggel és a helytelen térbeli korlátozásokkal kapcsolatban fenntartásokat fogalmaztak meg. A szakmai programot ebéd és kötetlen baráti beszélgetés zárta.

Bányai Péter, titkár

Tajnai Róbert erdészeti igazgató

Fotók: **Tóth Zoltán**

Bedő Albert-emléktábla Sepsikőröspatakon

A székelyföldi Sepsikőröspatakon június 20-án rendezték meg a III. Kőröspataki falunapot. A délelőtti program az emlékezésé volt.

A megjelentek először a sepsikőröspataki unitárius parókián elhelyezett emléktáblát avatták fel. A mostani parókia helyén állt az a régi, közel 100 éve elbontott parókia, ahol több mint 175 éve, 1839. december 31-én megszületett *Bedő Albert*, *Kisgyörgy Zoltán* székelyföldi újságíró kezdeményezte az emléktábla avatását. Az ötletet *Tímár József* somogyi erdőmérnök barátaival felkarolta, és az 1981 óta működő Fröccsöntő Sasok Baráti Társasága tagjai anyagi támogatásával elkészítették az emléktáblát.

Az ünnepségen megjelentek először *Kisgyörgy Sándor* erdőszéchnikus végzettségű polgármester köszöntötte. Ünnepi beszédet *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó*, az Országos Erdészeti Egyesület alelnöke, az ásóthalmi Bedő Albert Erdészeti Szakképző Iskola igazgatója mondott. Gondolatait egy *Wass Albert* idézettel kezdte: „*Nekiünk már csak az a dolgunk, hogy hidat építsünk a múlt és a jövő között, és hogy ennek a hídnek a pilléreibe beleépítsünk mindent, amit a múltból a jövőbe átvinni érdemes*”. Ünnepi beszédét a másfél évtizede tartó hídépítés köré fonta. Hídépítésre nemcsak a múlt és a jövő, hanem az Anyaország és Székelyföld között is szükség van.

A híd pilléreinek az építése 2001. szeptember 29-én kezdődött Kálnokon, a helyi általános iskola ekkor vette fel Bedő Albert nevét. Erre az ünnepségre már nagyon sokan érkeztek Magyarországról is. 2002-ben az ásóthalmi iskolában, hazánk legidősebb erdőszétni közép-fokú intézményében avattuk fel Bedő Albert Sopronban található bronz mellszobrának a másolatát. 2006-ban a kálnoki általános iskola falán avattuk fel Bedő Albert dombormű portróját, *E. Lakatos Aranka* szobrászművész alkotását. 2007. október 6-án ismét ünnepelni gyűltünk össze Kálnokon. Az ásóthalmi Bedő Albert Középiskola hatékony közreműködésével elkészült *Stróbl Alajos* eredeti, Sopronban található Bedő Albert szobrának a másolata, amely az ünnepség óta Kálnok főterét díszíti.

2008-ban ünnepelte az ásóthalmi iskola alapításának 125. évfordulóját, ahol az ünneplők között kálnoki vendégeink is jelen voltak. 2012-ben Kálnokon a helyi civil szervezetek összefogásával megrendezték az első Dr. Bedő Albert Napot. 2013-ban Kálnokon az unitárius templom mellett elkészült a Bedő Albert Emlékház alapja. 2014. október 25-én a XIV. Erdészeti Szakkonferencia programja keretében Árkoson a „175 éve született Bedő Albert, a székely erdőszétni” konferencián vehettünk részt. 2015. március 20-án pedig Ásóthalmon emlékeztünk meg Bedő Albert születésének 175. évfordulójáról.

Ez a mostani emléktábla-avatás is a pillérépítések sorába illeszthető. Láthatjuk, hogy a pillérek egyre sűrűsödnek, hatásukra egyre szorosabb kapcsolatok teremődnek. Ennek a képzeletbe-

li hídnek és a pilléreinek az építésében Bedő Albert szerepe meghatározó. És a hídépítésnek még nincs vége, hiszen 2016-ban szeretnénk ünnepélyes keretek között felavatni a Bedő Albert Emlékházat. Másrészt az Országos Erdészeti Egyesület 2016. évi vándorgyűlésének Székelyföld, ezen belül részben Kálnok lesz az egyik helyszíne. Az alelnök végezetül beszédét Bedő Albert örök érvényű idézetével zárta: „*Szeressük hazánkat, nemzetünket és szakunkat büszséggel, egyetértéssel és összetartással*”.

Ezt követően *Tordai Ernő* helybeli unitárius lelkész igehirdetésével folytatódott az ünnepség. A helybeli unitárius dalkör műsora után *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó*, *Kisgyörgy Sándor* és *Szakács Sándor* együttesen leplezték le az emléktáblát, amely *Csikós Nagy Márton* szobrászművész alkotása. Ezt követően a megjelentek elhelyezték az emlékezés koszorúit. Végül *Tordai Ernő* megáldotta az újonnan felavatott emléktáblát.

A Hősök emlékművét a kálnoki kultúrotthon udvarán leplezték le. Az alig 400 lelkes település a 48-as szabadságharcban és a két világháború során összesen 41 fiát vesztette el. Az emlékmű a hazáért hősi halált haltaknak nyújt örök emléket. A falunap délutáni része már a máról szólt. Különböző programok, éjszakába nyúló műsorok színesítették a nap hátralevő részét, amelyet végül tűzijáték zárt.

Szöveg és kép: **Andrésiné Pál**

Kaán Károly Verseny huszonharmadszor

Mezőtúri központtal 1993 óta a 11-12 éves diákok körében országos szintű szervezet jött létre, a Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Verseny, amely 20 alközponttal működik. Napjainkig közel 230 000 gyerek vett részt a három szintű versenyen.

A kiemelt 5., 10. és 20. évfordulón Kaán Károly-emlékoszlopot, Kaán Károly-mellszobrot és -emléktáblát avattak. A hosszú évek óta végzett tehetséggondozás, tanulmányi versenyek szervezése, a határon túli iskolákkal kiépített kapcsolatrendszer, a civil szervezetekkel vállalt együttműködés példaértékű. A verseny által indított tehetséggondozás terepet biztosít az eredményekhez vezető utak sokféleségének elfogadásához, a hagyományos oktatási formák gazdagításához és a környezeti nevelés népszerűsítéséhez.

A Kaán Károly Verseny az induláskor úgy fogalmazta meg a célját, hogy a különböző iskolatípusban tanuló 11-12 éves tanulóknak lehetőséget kell adni a környezetük megfigyelésére, kutató módszerek alkalmazására, egy-egy önálló vizsgálati feladat elvégzésére. E célok helyességét a több mint két évtizedes tapasztalat is igazolja. Környezettudatosság erősítését szolgáló programot ajánl az 5-6. osztályos tanulóknak, a megvalósításban is részt vesz és kommunikálja azokat, például a TermészetBúvár újságban, az Erdészeti Lapokban, az Oktatási Közlönyben, a Háromszék Újságban, televíziókban, rádiókban.

Kiselőadás

A versenyszervezők saját kiadványaikban is népszerűsítik a versenyt. Az általuk szerkesztett Kaán Károly tanári segédanyag és a Kiselőadás eddig 23 kötetben jelent meg. A mozgalom nyomon követi a Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Verseny döntőjén résztvevő tanulók életútját a Hermann Ottó és a Kitaibel Pál Verseny vonatkozásában. Visszahívja őket a verseny megnyitójára előadónak, csakúgy, mint a vajdasági Törökbecse és az erdélyi Sepsi-köröspatak, Kálnok, Árkos (Mezőtúr testvértelepüléseiből) tanulóit és felkészítő tanárait is.

A Kaán Károly XXIII. Országos Természet- és Környezetismereti Verseny

lelős Államtitkárságának szakmai tanácsadója. A vendégeket köszöntötte *Mibalina László*, a Mezőtúri Református Egyházközség lelkeselnöke, *Herczeg Zsolt* Mezőtúr Város Polgármestere, *Dr. Vajna Tamásné*, a zsűri elnöke, *Németh László* erdőmérnök, aki 2002-ben 6. osztályosként megnyerte a Kaán Károly Versenyt, jelenleg a Mecsekerdő Zrt. munkatársa.

Dr. Vajna Tamásné, a zsűri elnöke nyitotta meg *A természet katedrálisa az erdő* című poszterkiállítást. Ezt követően a Mezőtúri Református Kollégium épületében az emléktérmen bejáratánál emléktáblát avattak Kaán Károly halálának 75. évfordulója tiszteletére. Kaán Károly munkásságát méltatta *Bodorikné Aszódi*

A győztesek felkészítő tanáraikkal

házi fordulóján 6100 tanuló vett részt. 2015. április 17-én egy időben 750 5. és 6. osztályos tanuló versenyzett az ország 19 megyéjében és Budapesten. A fővárosban kerületenként 3-3 tanuló mérte össze tudását. Megyei szinten 280 iskolából 2-3 tanuló versenyzett. Közülük a legjobb 25 tanuló 2015. május 15-16-17-én Mezőtúron mérte össze tudását.

A következő településekről érkeztek versenyzők: *Bakonysárkány, Besenyele, Budapest, Csorna, Debrecen, Gárdony, Agárd, Erd, Karcag, Ajka, Szombathely, Keszthely, Marcali, Szekszárd, Mátramindszent, Miskolc, Tiszakécske, Vásárosnamény, Orosháza, Zákányzék.*

Az ünnepélyes megnyitót részvételével megtisztelte *Thaisz Miklós*, az Emberi Erőforrások Minisztériumának főosztály-vezetője, valamint *Gergely Edit*, a Nemzeti Környezetügyi Intézet főigazgató-helyettese és *dr. Szabó Marianne*, a Miniszterelnökség Európai Uniók Ügyekért Fe-

Ágnes versenybizottsági tag. Az emléktáblát leleplezte *Farkas Dániel*, Kaán Károly dédunokája és *Csepi József*, a Mezőtúri Református Kollégium középiskolai intézményegység-vezetője. A táblát megál-dotta *Mibalina László* lelkeselnök.

Az emléktérmenben a 23 év Arany-könyveit, fotóalbumait, pólóit, tanári segédanyagait, okleveleit tekinthették meg a látogatók.

2015. május 15-én 15 órától a kiselőadások kerültek sorra, és magas színvonaluk a zsűrit nehéz döntési helyzetbe hozta. Erre az alkalomra Kiselőadás-gyűjteményt is kiadtak.

Ezt követően a Mezőtúri Református Kollégium énekkara színvonalas hangversenyt adott a versenyzők és felkészítő tanáraik tiszteletére a Belvárosi Református Nagytemplomban.

A terepgyakorlati nap 2015. május 16-án Kaán Károly-emlékfá ültetésével kezdődött a templomkertben. Az év fájának,

A Kaán Károly-emlékoszlop koszorúzása

a kocsányos tölgynek egy példányát ültették el. Később Kaán Károly mellszobrát koszorúzták meg a résztvevők a főiskola aulájában, majd terepgyakorlatra indultak Fegyvernek-Tiszapüspökibe (Ördögsekér Oktatóközpont), valamint a NEFAG Zrt. Erdei Művelődési Házához. Az élményt nyújtó terepgyakorlatot dr. Tóth Albert, Horváth Ernő és Csikós Eszter vezette.

2015. május 17-én az elméleti fordulóban három tanuló is maximális pontszámot ért el. Az ünnepélyes díjkiosztáson a tanulók számos ajándékot kaptak, a szponzorok és támogatók jóvoltából. Az első helyezett Kállay Hanga, az Érdi Vörösmarty Mihály Gimnázium 6. osztályos tanulója és felkészítő tanára, Kaán Károly-érmet, könyvjutalmat és görögországi utazási lehetőséget kapott.

Mezőtúr város különdíjait Balla Attila Viktor Mezőtúr Város alpolgármeste-

re adta át, és a település további támogatásáról biztosította a versenybizottságot, amelyet köszönettel fogadtak.

Minden tanuló ajándécsomaggal térhetett haza, a TermészetBúvár és az Erdészeti Lapok kiadványait is magukkal vihatták.

A jubileumi Kaán Károly-emlékérmet Puskás Lajos, az Országos Erdészeti Egyesület Erdei iskola szakosztályának elnöke kapta, a megyei versenyek szervezéséért, támogatásáért.

A versenybizottság köszönetét fejezi ki az erdőgazdaságoknak a megyei versenyek támogatásáért, valamint az Országos Erdészeti Egyesületnek és a Szombathelyi Erdészeti Zrt.-nek az országos versenyhez nyújtott támogatásért. Továbbá a NEFAG Zrt.-nek, hogy 15. alkalommal szervezi meg a Kaán Károly Természetismereti Táborát.

dr. Krizsán Józsefné

Új tagsági kedvezmény!

A NEUZER Kft. csatlakozott az OEE tagsági kedvezményrendszeréhez

Június elsejétől új csatlakozóval bővült az Országos Erdészeti Egyesület tagsági kedvezményrendszere. Az esztergomi kerékpárgyártó **NEUZER Kft.** az Egyesület tagjainak a mindenkor nagykereskedelmi árnak megfelelő vásárlási kedvezményt biztosít minden általa gyártott kerékpárra. A vásárlást a www.velostar.hu webshop kiemelt partner belépőoldalán keresztül lehet lebonyolítani.

Az online vásárlás menete, melynek során szükséges az érvényes egyesületi tagkártya számának megadása, részletesen olvasható az egyesületi weboldal „Tagsági kedvezmények” menüpontjában. A gyártó tanácsa szerint a webshopban történő vásárlás előtt érdemes a NEUZER kerékpárokat forgalmazó boltokban meggyőződni a választott vázmeret helyességéről, használat során pedig be kell tartani a legalapvetőbb biztonsági szabályokat, melyek szintén olvashatók az egyesületi honlapon.

Országos Erdészeti Egyesület

Egyetemi elismeréseket adtak át az OEE elnökének és Egyesületünk tagjainak

2015. június 25-én tartották Sopronban az NYME Erdőmérnöki Kar ünnepélyes tanévzáró nyilvános kari tanácsülését, a Közgazdaságtudományi Kar aulájában. Ünnepi beszédet mondott prof. dr. Náhlik András rektorhelyettes, prof. dr. Lakatos Ferenc dékán és Ugron Ákos Gábor, a Földművelésügyi Minisztérium helyettes államtitkára. Az ünnepségen került sor az erdőmérnöki, környezetmérnöki, természetvédelmi és erdőpedagógiai szakmérnöki diplomák átadására és a mérnöki fogadalomra, a PhD doktori diplomák átvétele mellett. Az ünnepélyes tanévzárón Egyesületünk elnöke és tagjai vehettek át egyetemi elismeréseket a kar oktatását, kutatói munkáját segítő szakmai munkásságukért. Erdőmérnöki Karért-díjat kapott Zambó Péter, az OEE elnöke, a Pilisi Parkerdő Zrt. vezérigazgatója.

Címzetes egyetemi docens címet vehetett át Bakon Gábor, az OEE tagja, az Andreas Stihl Kft. ügyvezető igazgatója,

Csépányi Péter, az OEE Visegrádi HCs elnöke, a Pilisi Parkerdő Zrt. termelési és természetvédelmi főmérnöke és

Urbán Pál, az OEE Erdőművelési Szakosztály elnöke, az Egererdő Zrt. erdőgazdálkodási vezérigazgató-helyettese.

Szöveg: Nagy László
Kép: Andrési Pál

Emlékműavatás a Peruska-kápolnánál

Az elhunyt vasi erdészek, vadászok emlékére

A Peruska Mária-kegyhely a Köszeget-Csepreggel összekötő erdőtömbben található. Az erdei kápolna 29 attraktív szoborral a „Magyarok Nagy Zarándokútján” fekszik. A történelem, az állandóan változó táj és népessége alakította ki. A kegyhely jelképe a 300 évnél is idősebb kocsánytalan tölgy hagszája.

A *Jurisich Miklós* bán által telepített környékbeli gradistyei horvátság szívügyének tekintette egy zarándokhely létrehozását, amelynek helyéül Horvátszidányt szemeltek ki. A történelem viharaiiban a horvátság önálló törekvéseire nem nyílt lehetőségek, az 1876-ban megépült horvátszidányi templom ezt a szerepét pedig nem töltötte be.

A környék ura, a peresznyei gróf, *Berchtold Zsigmond* minden év szeptember 8-án, Kisboldogasszony napján, a négyes község határánál fekvő idős tölgyfához udvartartásával kivonult és ott teljes népének, minden alattvalójának is kötelessége volt megjelenni. Ott igazságot tett és orvosolta a panaszokat. A gróf 3 éves fia – a Monarchia későbbi külügyminisztere – 1866-ban egy tömördi vadászaton elveszett, majd 3 nap múlva épen találták meg ennek, a kb. 300 éves tölgyfának a tövében, amelyen már akkor is egy Mária-kép függött. Csoda történt.

Annak emlékére *Berchtold* gróf minden évben szeptember 8-án hálaadó szentmisét rendelt el, „Peruska Mária” előbb a grófi családnak, majd a környékbelieknek a zarándokhelyévé vált. A miséket egyaránt hallgatták a horvátok, a magyarok és a németek.

A nemzeti szabadságharc, a kiegyezés és a népek közötti megbékélés tiszteletére 1894–1949 között március idusán a környékbeli fiatalság, iskolások és falvak lakói találkoztak itt. 1909-től horvát búcsút tartanak Havasboldogasszony napján (augusztus első vasárnapja), amit az I. világháború 1915-ben megszakít. A búcsújárás újra indul 1922-től, egészen 1936. évig, majd a II. világháborút követően 1946-tól folytatódik.

A kommunista hatalom tudatosan a hitélet visszaszorítására törekedett. Az egyházakat is befolyásuk alá vonták, a végeken minden spontán kezdeményezést csírájában elfojtottak. 1950-től a búcsújárás megszűnt, a kegyhelyhez vezető utakat beszántották és a tölgy matuzsálemet is kivágásra ítélték.

Ecker István erdőőr és munkatársai elszabotálták a kivágást, ezzel az adott korban nem kis kockázatot vállalva mentették meg a kegyhely szimbólumaként ismert tölgyet. A kegyhely

így fennmaradt, a búcsújárás még a késő Kádári-érában is csak tűrve, de már nem tiltva történt. A fakesztertet a zsidányi templomból a hívők vállukon vitték ki és este vissza.

A késői szocializmus politikai gyengülése addig nem terjedt ki, hogy kápolna építését is engedélyezték volna, a Győri Egyházmegye azt rendre elutasította. Fordulat akkor következett be, amikor *Sárvári István*, a Csepregi Állami Gazdaság igazgatója, egyben befolyásos politikus és szenvedélyes vadász, az ügy mellé állt. Támogatása feltételül kötötte ki, hogy a környékbeli vadászoknak a kegyhelyen Hubertusz-mise tartassék.

Így az első Hubertusz-misé a vadászoknak és erdészeknek 1983 őszén, októberben tartották. 1985-re megépült a kápolna is. 1983-tól a környékbeli vadgazdálkodók és vadászok évente, minden év június első vasárnapján háromnyelvű, magyar, horvát és német vadászmisét hallgatnak meg és zarándoklatot tartanak. Egy-egy alkalommal 5-600 főnyi, magyar, horvát és osztrák hívő, vendég jelenik meg, a misét követően pedig kötetlen programok, beszélgetések színesítik a délutánt.

A Szombathelyi Erdőgazdaság is támogatta a törekvéseket, a misék és táborok, zárandoklatok helyszínét is biztosítva, védve. A vadászmisékhez csatlakoztak előbb a kéménysprők, majd később egyre több szakma, végül kialakult a misézés, zárandoklatok és táborozás mai rendje. A szakmák képviselői és magánszemélyek is évről évre újabb szent szobrárt állítják fel. A vadászmisék a térség vadgazdálkodóinak is találkozója, ahol döntés született arról, hogy a kb. 300 éves kocsánytalan tölgy hagyásfa mellett a térség elhunyt erdészeinek, vadászainak a hálás utókor faragott fa emlékművet állít fel.

Az emlékművet 2015. május 31-én avattuk, a szokott Hubertusz-misést követően, amit *Schmatovich János* teológiai professzor és *Dumovits István* tb. esperes plébános celebrált, majd áldották meg a művet.

Az összenyomásban az ég felé szárnyaló, a földet az ég felé összekötő madarat szimbolizáló emlékmű lábán száradt

tölgyfából készült, elhunyt kollégáink, barátaink két fontos üzenetével.

A fejfa hátsó oldalán az *Ora pro nobis!*, a Mária-imádság része, a könyörögj érettünk az elmúlást szimbolizálja, míg az alatta a faragott fekvő szkíta szarvas az ősi hit és mondavilágban a hallhatatlanság és megújulás jelképe. A magyarság számára a szarvas szakrális állat, a Nap szimbóluma. Ő a magyarság egyik lélekvezető állata.

A fejfa homlokzatán; *Őseidnek szent hitébe, nemzetednek gyökerébe, testvér ne légy bütlén soba!* Alatta a faragott Hubertusz szarvas.

Az üzenet mai rohanó és talmi világunkban megállásra, elgondolkodásra készíttet. A múlt érték, kapaszkodó és ismerete sokszor zsinórmértékül szolgálhat a jelenben is.

Nagy Imre

okl. erdőmérnök

Fotó: **Szendy Zsuzsa**

Szakmaszeretet! Hazaszeretet! Barátság!

A címben szereplő jelszavakkal szervezett találkozót az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület és az Országos Erdészeti Egyesület május utolsó hétvégéjén Egerben.

Már péntek kora délután az Érsekkerti zenepavilonban ismerkedhettek az egriek a szakmák szépségével, nehézségeivel az országosan ismert és helyi bányásznotákon keresztül a Salgótarjáni dalkör és Fúvószenekear előadásában. Mindeközben a dr. Kemény Ferenc Városi Sportcsarnokban folyamatosan regisztráltak az ország teljes területéről érkező szakmabeliek. Az esti órákban a Gárdonyi Géza Színház művészei és a Tutti Frutti tánczenekar szórakoztatta a megjelenteket, de a sportcsarnok udvarán felcsendültek selmeci nótaemlékeink is.

Szombat délelőtt az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület megtartotta 105. küldöttgyűlését az Eger Hotelben. A küldöttgyűlésre nem hivatalos

résztvevőkkel, családtagokkal eközben a Felsőtárkányi Állami Erdei Vasút robogott a Stimecz-ház felé, ahol az OEE Egri Helyi Csoportja és az EGERERDŐ Zrt. szakemberei rövid túrát szerveztek.

A déli órákban elköltött ebéd után az Érsekkertből több száz bányász, kohász és erdész vonult fel a szakmák lobogóinak árnyékában. A zenekari kísérettel, csillogó egyenruhákban, díszkardokkal felővezve vonuló grubenek és waldeenek, bányaingek és erdészöltönyök hosszú sora még a sokat látott egri pol-

gárságot is meglepte. A megújult Dobó téren felkerültek a zászlószalagok és háromszoros *Vivát!* felkiáltástól zengett a város.

Este jó hangulatú bál zárta a rendezvényt, fellépett *Kovács Kati* művésznő és az OMIKRON együttes. Az egyenruhákban csillogó kitűzőn és a díszkorsón kívül sok-sok emlékekkel térhettek haza a testvérszakok képviselői Egerből, a 10. Bányász-Kohász-Erdész találkozóról.

Szöveg és kép: **Bárdos Bence**
EGERERDŐ Zrt.

Családi Nap a Farkas-erdőn

2015. május 30-án tartotta immár hagyományos Családi Napját az Országos Erdészeti Egyesület Szombathelyi Helyi Csoportja. Az esemény helyszínéül idén a Farkas-erdő egyik gyöngyszeme a Hidegkúti Vadászház és környéke szolgált. A rendezvény alkalmából felállított sátorban Laki László és Galambos István tagtársaink már ínycsiklandó reggelivel várták az érkező vendégeket.

Bakó Csaba, a Szombathelyi Helyi Csoport elnöke nyitotta meg a rendezvényt és köszöntötte a helyi csoport tagjait, hozzátartozóikat, valamint külön köszöntötte Monostori Miklóst, a Sárvári Erdészet igazgatóját és gróf Erdődy Lászlót, a 2013-as szentpéterfai Családi Nap házigazdáját.

Az elnök a továbbiakban röviden beszámolt az Egyesület tavasszal lezajlott eseményeiről és vázolta a jövőben várható rendezvényeket. Beszédében hangsúlyozta, hogy a Családi Napok alkalmával a tagsággal nem rendelkezőknek is lehetősége nyílik, hogy az Egyesület munkájába betekintést nyerjenek. Az érdeklődést és az összetartozás fontosságát pedig mi sem bizonyítja jobban, minthogy idén közel 140 fős résztvevői létszámmal indult a nap. Külön köszöntötte Dezső Vilmos tagtársunkat – a mostani rendezvény egyik aktív résztvevőjét –, aki a kaposvári vándorgyűlés alkalmával az OEE Elismerő Oklevél kitüntetésében részesül.

Bakó Csaba beszéde után Horváth Gábor titkár köszöntötte a megjelenteket és átadta a szót a házigazda erdészeti igazgatójának. Monostori Miklós ismertette a Sárvári Erdészeti Igazgatóság legfontosabb jellemzőit és kifejezte örömét a kellemes időjárás miatt, visszautalva a 2010-ben szintén itt megrendezett Családi Napra, amikor az időjárás nem fogadta kegyeibe a találkozózt. Végezetül

Horváth Gábor titkár tájékoztatta a közönséget a nap programjairól és az egyéb fontosabb tudnivalókról.

Ezt követően a vadászház udvarán álló erdész-vadász emlékoszlop megkoszorúzására invitálták a jelenlévőket. Monostori Miklós röviden felidézte az emlékoszlop történetét, mely hét évvel ezelőtt a vadászház mellett álló konferenciaterem építésekor kezdődött. Az itt álló tölgy matuzsálemekből részben egészségi okok miatt párat ki kellett vágni, de a legegészségesebb fát meghagyták. Ez az oszlop állít emléket a hajdan a Farkas-erdőn szolgáló erdészeknek, vadászoknak. Az oszlopon az elmúlt évek alatt sajnos egyre sokasodtak a névtáblák. A koszorúzást követően a résztvevők közösen elénekeltek az erdészhimnusz.

A folytatásban, szakmai programként, fakitermelő bemutató következett. Dénes Károly, a Vasvári Erdészeti Igazgatóság pagonyvezető főerdésze köszöntötte a résztvevőket, majd hangoztatta annak fontosságát, hogy külső szemlélők is ízelítőt kaphassanak abból a tevékenységből, ami az erdőn nap, mint nap zajlik. A felvezetésben bemutatták az egyes eszközök, védőfelszerelések üzemszerű használatát. A felsorakozott gyermekek nagy érdeklődéssel figyelték a szakembereket, így aktív közreműködésükért apró meglepetésben is részesültek.

A Szombathelyi Erdészeti Zrt. csapata igazán érdekfeszítő versenyt mutatott be a közönségnek, szerelés, kombinált darabolás, lánckímélő darabolás és összetett versenyszámban. A csapat a bejagyertyánosi csemetekertben készül a régiós versenyre. A tavalyi évben elnyerték az országos második helyezést.

A bemutatót követően lehetőség nyílt több fakultatív programon is részt venni. Az érdeklődők többek között megtekinthették a mára már teljes pompájában tündöklő Hidegkúti Vadászházat, majd ezt követően Hunyadi Géza tagtársunk kiváló fényképeivel elevenítette fel eddigi rendezvényeink emlékeit, valamint a munkája során elkapott érdekes pillanatok.

Szép számmal gyűltek össze azok is, akik arra vállalkoztak, hogy egy kb. 5 kilométeres gyalogtúra során keresik fel a 2015. április 22-én átadott Scherg Lőrinc-kilátót. A Szombathelyi Erdészeti Zrt. által a Farkas-erdőn megvalósított számos közjóléti fejlesztésnek ez az egyik fénypontja és kiváló példája annak, hogy lehet az esetlegesen megbúvó értékeket felismerni és megmenteni.

A nap során folyamatosan lehetőség volt a sétakocsikázásra, amely segítségével az érdeklődők ellátogathattak a rendezvénytől körülbelül két kilométerre lévő Mária Terézia-forráshoz. A Vas megye legelső természetvédelmi területeként számon tartott Terézia-kút is a Szombathelyi Erdészeti Zrt. közjóléti beruházásainak köszönhetően újult meg 2014-ben és várja a pihenni, kirándulni vágyókat.

Természetesen a kulináris élvezetek sem maradtak le a Családi Nap színes

palettájáról, így Hámori Sándor fenséges bagulyása és Dezső Vilmos megunhatatlanul finom dámszarvasflekkene tette még kellemesebbé a napot.

Köszönjük a szervezésben részt vevők kiváló munkáját, továbbá a Szombathelyi Erdészeti Zrt. magas szintű támogatását a rendezvényhez.

Szöveg: **Khell Melinda**
Fénykép: **Markó András**

Jubileumi emléktúra a Zemplénben

A 2000. május elején megalakult „Úgy is egyszer...” Bányász-Kohász-Erdész Asztaltársaság, az OMBKE és OEE tagjainak 14 főnyi csapata, május 1-3. között szakmai és nemzeti hagyományápoló emléktúrán vett részt. A borsodi, Diósgyőrhöz közeli barnakőszén-bányászat, az Eperjes-Tokaji-hegység Telkibánya szomszédságában lévő ércbányászati, valamint a Zemplén erdészeti emlékeit kerestük fel.

Utunkat a tavaly elkészült, gyönyörűen helyreállított diósgyőri királynéi várkastélyban kezdtük, ahol még koránt sincs vége a tervezett munkáknak. Korhű ruhát viselő, és a régies magyar beszédet felelevenítő vezetőnők teremről-terem-

re ismertetett meg bennünket az átfogott korok szokásaival és a várkastélyi élet rejtelmével. Közben a pazar lovagteremben lévő tölgyfa asztalok mellett a selmeci Vendégköszöntő nótával háláltunk meg a kalauzolást, majd a várkastély udvarán lovagi párvialadnak lehetünk tanúi.

Túránk következő állomása, az 1870-től megkezdett Perces-Lyukóbánya környéki barnakőszén-bányászat megmaradt emlékei közül, az 1947. évi, 12 bányász életét követelő szerencsétlenség emlékműve, az F6-os elővájó gép volt. A Lyukószén Kft. üzemépületei előtti csoportképpel búcsúztunk a szénmedencétől, emlékezve néhai *Lóránt Miklós* bányamérnök barátunkra, aki OMBKE és OEE kettős tagként harcolt a bányászat fennmaradásáért.

Edelényben, amely szintén bányásztelepülés volt, a felújított L'Huillier-Coburg-kastélyt látogattunk meg, különös figyelemmel a most restaurált festett szobákra. A Templomkert vendéglőben elfogyasztott ebédet a tulajdonos asszony vajár édesapjára is emlékezve, a többi helyi vendég nagy öröme a Tisztelet a

Bányászszaknak... nótával fejeztük be. Telkibányára igyekezve útközben Vizsolyban, a református templomban a *Károli Gáspár* által 1590-ben 800 példányban készített magyar nyelvű Biblia 52 megmaradt eredeti példányainak történetével és a merített papirosra történő nyomtatás sajtógépével ismerkedtünk meg. Ki-ki magának is nyomtathatta a szentírás fedőlapját emlékként.

Telkibányán a bányász-erdész és a kőedény fazekasság gazdag emlékeit tekintettük meg, a helyi kőedény manufaktúrát működtető Kádár család által adományozott épületben kialakított múzeumban. Ma Érc és Ásványbányászati Múzeum néven várja a látogatókat a Nagy Lajos király által 1341-ben bányavárossá emelt településen, ahol az ércbányászat kis megszakításokkal a 19. századig működött. Magyarország legelső porcelángyárát *Bretzenheim Ferdinánd* herceg, a regéci uradalom tulajdonosa alapította 1825-ben. Szállásunk felé, amely az ÉSZAKERDŐ Zrt. Senyői Vendégházában volt, megtekintettük a királykúti Bányász-Erdész Barátság emlékoszlopot, amelyen csapunk egyik tagja volt évfolyamtársa, *Mester László* nevét is felfedezte. Megnéztük a Mátyás királyról elnevezett forrást és a Jegesbarlangot, valamint a legenda szerinti leány, Szép Ilonka sírját. A Jegesbarlang hűvös belső terét az erdészet ültetési időszakban a csemeték hűtőtárolására használja. Erről a helyről indul ki az „Aranyásók útja” nevű ércbányászati tanösvény is.

Másnap Füzferradványban a Károlyi-kastélyt kerestük fel, ahol ezen a napon – nagy örömünkre – a VII. Nemzetközi Vadéltetőző és Vadásznap Rendezvényét tartották. A ceremónia a Büki Vadászkiáltások ébresztőjével, az erre a napra készített teríték ünnepélyes behozatalával, majd a „Fohász Szent Hubertuszhoz” ima, és a vadászhimnusz elhangzásával kezdődött és a csepegő esőre fittyet hányva tartott délutánig.

A kastély megtekintése után a folyamatos gyenge esőben Füzer várát másztuk meg az „ideiglenes turistaúton” mivel a vár helyreállítása nagy erővel, még szombaton is folyt, ezért az eddigi meredek sétányt falépcsők és acélkorlátok helyettesítik. A magyar Szent Koronát az 1526-os mohácsi csatavesztés után 1527-ig *Perényi Péter* koronaőr itt őriztette.

Az ebédől felerősödve értünk Holóházára, ahol a Porcelánmúzeumot és a mintaboltot tekintettük meg. Innen Kishután keresztül a gyönyörű fafaragványokkal gazdagított kőkapui Károlyi Kastélyhotel parkját jártuk körbe és a Kemence-patak felduzzasztott vizével kialakított tavat. Majd gyalog Rostalló felé vettük az irányt a már kikandikáló napsütésben és a májusi eső által megtisztított és virágillattal teli jó levegőben.

Másnap Sárospatakra menvén útköz-

ben Széphalmon felkerestük híres nyelvújítónk *Kazinczy Ferenc* sírját, emlékhelyét és a Magyar Nyelv Múzeumát. Sátoraljaújhelyen ki kellett hagyni a Magyar Kálvária Emlékhely megtekintését, mivel itt is teljes a felújítás és autóval szinte megközelíthetetlen, de felettünk, a Zempléni Kalandparkban létesített kabinos és ácsúszó drótkötélpályán szorgalmasan süvítettek a kirándulók a Csúcs-hegytől a Szár-hegyig.

Sárospatakon a Rákóczi-vár állandó kiállításait és a várudvaron feltárt és korhűen rendbe hozott középkori ágyúöntő műhelyt tekintettük meg. Vezetőnk elmondása szerint szakmatörténeti célból folytatódik a feltárás és a lehetséges rekonstrukció. Tokajban a Rákóczi Pince melletti borozóban kóstoltunk a hegylevekből, majd a Toldi Étteremben elfogyasztott ebéd után élményekben gazdagodva, a Tisza-tó melletti óriásakvárium felkeresése után hazafelé indultunk, ki-ki lakhelye felé.

Dánfy László Andor

OMBKE, OEE Kecskeméti HCs

Bognár Gábor

OEE Kecskeméti HCs

Erdészélet — erdészlélek

Az Erdészeti Tudományos Intézet által 2008-ban szervezett OEE Vándorgyűlés egyik „bestsellere” a Führer Ernő és Csóka György által szerkesztett Erdészélet — erdészlélek című kis anekdotás gyűjtemény volt.

A könyvecske tulajdonképpen egy vidám, de tanulságoktól sem mentes önéletrajzi tükröt tartott eléünk, amiben, ha bevalljuk, ha nem, gyakran magunkra ismerhettünk. Ki kisebb, ki nagyobb mértékben... Ahogy egy igazi „bestsellerhez” illik a kötet gyorsan hiánycikké vált. A szépszámu érdeklődőt szinte meggyőződéssel hitegettük, miszerint tervezünk egy újabb, bővített kiadást. Mindig akadt azonban más, fontosabb,

sürgetőbb tennivaló, így az ígéret a mai napig beváratlan maradt.

A „hibernált” terv azonban a közel-múltban újraéledt, amikor az Erdészeti Lapok szerkesztőbizottságában felvetődött, hogy állandó rovatot lehetne indítani az eredeti kötet válogatott „gyöngyszemeinek”, illetve újabb, hasonló jellegű írásoknak. Az ötletet már csak azért is jónak és támogatandónak tartjuk, mert ezzel talán a „nyulat is ki lehetne ugratni a bokorból”. Azaz egy ilyen rovat remélhetőleg arra is készítetné jó néhány kollégánkat (beleértve természetesen a vidámságra különösen fogékony erdész diákságot) Zala-baksától Fehérgyarmatig, hogy vesse papírra és küldje el a szerkesztőség-

nek a maga kis történeteit. Merthogy százával vannak ilyenek, afelől semmi kétségünk nincsen. Ha ez a remény valóra válik, akkor belátható időn belül biztosan összegyűlik egy újabb kötetre való írás. Ha valakinek vannak ugyan történetei, de nincs kedve, készíttetése, ideje azokat „ütösen” megírni, elég, ha egy rövid „összefoglalót” juttat el a szerkesztőségbe, ahol biztosan találnak megfelelő vállalkozót az arra érdemes anyagok „kipolírozására, felsallangozására”, megjelenésre alkalmas formába hozására. Hisszük és valljuk, hogy ezek az apró „szösszenetek” nem csupán a jókedvünket, hanem az okulásunkat is szolgálni fogják. Ha pedig így van, feltétlenül megéri a fáradságot!

**Führer Ernő
Csóka György**

Felesleges magyarázkodás

Igmándy Zoltán a 20. század második felének meghatározó soproni professzora volt. Hatalmas tudása, szerénysége, emberi tartása mellett vas-kos öniróniával is társuló fanyar, „tanninos” humorának is köszönhető, hogy már életében legendává vált. Egyéniségét jól jellemzi a következő rövid történet.

Tisztelte, becsülte a hölgyeket, különösen nagyra tartotta azokat, akik az erdészszakmában – ami közismerten nem a nőneműek leggyakoribb sikerszakmája – elismerést vívtak ki tevékenységükkel. Ezzel együtt is meggyőződéssel vallotta, hogy a selmeci szellemet nagy veszteség érte, amikor az első női hallgatók megjelentek Sopronban. Egy tisztán férfitársaságban ugyanis néhány csinos hallgatólány szándékán kívül (hát még szándékosan) is magára irányítja a figyelmet, egyértelműen károsítva ezzel a bajtársiasság szellemét. Ha máshogy nem, hát azzal, hogy a fiúk egy része bizonyosan udvarolni fog nekik, miáltal szinte biztosan kevesebb időt szentel arra, hogy az összetartás legendás selmeci szellemét ápolja, éltesse. Az ilyen véleményt alátámasztó példák hosszú sorának ismertetésétől ehelyütt eltekintünk.

Egy alkalommal két hallgató, az ötödéves H.T. és a másodéves Cs.Gy. tette tiszteletét a professzor irodájában. A látogatás célja az volt, hogy a hamarosan valótól idősebb diák – az Egyetemi Ha-

Igmándy Zoltán a végzősök nagy tanulmányútján (1976) Fotó: Tarjáni Antal

gyomány Bizottság leköszönő diákelnöke – bemutassa utódját Igmándynak, aki a bizottság tanárelnöke volt. Tekintélyes egyénisége és múltja okán (az 1948-ban, politikai okokból feloszlott Ifjúsági Kör utolsó előtti elnöke volt) hagyomány ügyekben szentírásnak számított a véleménye.

Barátságosan köszöntötte és leültette őket a sokat látott fotelekbe, amelyek bőrkárpitját vizsgáló hallgatók nemzedékeinek véres verejtéke cserette egyedi mintázatúvá. Néhány érdeklődő kérdés (vizsgák stb.) után kupicákat vett elő. Vendégeinek és magának is töltött egy kevés jóféle szilvapálinkát. Közvetlen szavakkal méltatta és megköszönte a végzős diákhagyományok megőrzése érdekében végzett munkáját, sikereket kívánt az utódoknak, majd vezényszavára mindhárman felhőrpintették a nemes italt. Még nem tért vissza a jól nevelt diákok pálinka hatására illő módon elakadt lélegzete, amikor hallgatói felé fordult és ellentmondást nem tűrő, szinte vádló hangon rájuk reccsent:

Egyébként pedig Ti rontottátok el az egészséget! Miért engedtetek nőket erre az egyetemre? Talán egy félpercnyi dőbbent csend után a fiatalabb diák félénk, mentegetőző hangon megszólalt: Professzor úr, elnézést kérek, de én 1961-ben születtem, az első hölgyek pedig már 1953-ban, 8 évvel korábban kaptak Sopronban erdőmérnöki diplomát. Aligha lehet ez az én hibám. Aztán elégedetten hátradőlt, mert úgy érezte, hogy frappánsan kivédte az őket ért vádat. Igmándy lekicsinylő tekintettel végigmérte a magával elégedett diákot, majd így szólt: Látod, látod balek, ráadásul még magyarázkodással is tetézed a bajt!

Csóka György

Volt egyszer egy fűrészüzem Felnémeten

Az Egri Agrárbank alapította, később a Magyar Hitelbank tulajdonába ment át. A fűrészcsarnok csodálatosan szép boltíves ácsszerkezetű építményét egy *Semperger* nevű ácsmester készítette. Az épületről sajnos már csak múlt időben beszélhetünk, elpusztította az emberi felelőtlenség. Ugyanez a kiváló ácsmester építette a szilvásvárad fűrészcsarnokot, de az is már a múlté.

Először kézi feldolgozású kádárműhely volt, amelyben dongát, majd hordót készítettek, innen az elnevezése: Egri Hordó- és Faárugyár Rt. A tervek szerint német gépeket állítottak volna be a hordógyártásra, ez azonban pénzügyek miatt nem valósult meg, ezért a nevet Egri Erdő és Faipar Rt. névre változtatták 1938-ban, ettől kezdve ehhez a céghez tartozott a gyöngyösi fűrészüzem is (a későbbi fagyártmányüzem).

Kora gyermekkoromat Felnémeten töltöttem a negyvenes években, még akkor is mindenki Hordógyárnak nevezte. A hordógyártó gépek helyett az üzemet három keretfűrészszel, ingafűrészekkel és körfűrészekkel szerelték fel, ezekkel indították a termelést. Beállítottak egy stabil gőzgépet is, amelyet a helyben keletkező hulladékkal fűtöttek, ezzel oldották meg az energiaellátást. Ez a gőzgép hajtotta a gatterokat transzmisszióval. A hordógyártást átvette egy kádármester, műhelye még hosszú ideig működött az Egri úton.

Az üzem fő terméke a fűrészáru volt, ebből exportáltak is. Ezen kívül talpfákat készítettek nagy mennyiségben és különböző frízeket, hordódongát. Az alapanyag-ellátást az Egri Érseki Uradalom erdeiből biztosították, elsősorban a Felsőtárkányi Gondnokság területéről. Ezek az erdők szinte teljesen feltártak voltak a több lépcsőben kiépített kisvasúti vonalakkal (Mellér, Esztázkő, Stimec-Lambot, Vöröskő, Barátrét–Oldal-völgy, Berva-völgy), és felépítettek egy kötélpályát az Oldal-völgyi ág végétől a Hosszú-völgybe, onnan át Hidegpatakába. A kisvasút és kötélpálya együttesével kapcsolatot hoztak létre az Egri Érsekség, a Szatmári Püspökség (Hosszú-völgy), a Coburgok (Hidegpataka) erdőterületei és a Hordógyár között. A Felsőtárkányból jövő vasút keresztezte a MÁV-síneket, és Felnémeten az út jobb oldalán haladva az Eger határában lévő „Detail” (Detájnak mondták) nevű telephez vezetett. Ez volt a Fűrészüzem eladótere. A Tárkány-Eger vonalhoz csatlakoztatták Felnémet Állomás közelében a Fűrész (így hívták röviden az üzemet).

Az Eger melletti Felnémet (szeretett szülőfalum) — ma már Eger város része — életében nagy esemény történt 1920-ban: felépítettek egy faipari üzemet, amely hosszú ideig meghatározó volt a község lakosai számára.

Hosszú ideig a telepen szinte minden munkát – rakodás, rönkmozgatás kisvasúti vágányokon kézi kocsikkal, fűrészporkihordás ládákban, vagonok kirakása, a készáru berakása és sok minden más – kézi erővel végeztek. Ez az állapot egészen a '60-as évek végéig tartott. Az 1. képen látható készárutér hosszanti és fordítókorongok segítségével keresztirányú sínparokkal volt behálózva, ezen

kezével mozgatták a pályakocsikat, az úgynevezett lórékat.

A világháború súlyosan érintette az üzemet, hadi célokra minden fellelhető faanyagot elszállítottak, két és fél hónapig a termelés leállt. Amikor újraindították, a Szovjet Katonai Parancsnokság vette igénybe két hónapra. Ezután az üzem változatlan formában és névvel, Egri Erdő és Faipar Rt.-ként működött tovább 1948-ig, az államosításáig.

1949-ben a részvénytársasági formát megszüntették, Felnémetet beolvasztották az Észak-magyarországi Fűrészek Nemzeti Vállalatba, melynek 2. számú telepeként szerepelt Miskolc székhellyel. A nemzeti vállalat szovjet mintára országosan létrehozott cégforma, amely alkalmas volt arra, hogy a vezetőket leváltssa, és az új hatalom embereit hozza helyzetbe. Az Egri Erdőigazgatóság élére ekkor nevezték ki *Gonda Zoltán* káderigazgatót, Felnémeten pedig leváltották *Dóra Zoltán* kiváló üzemvezetőt, és kinevezték *Benedik Lajost*. Dóra Zoltán 1938 óta volt üzemvezető, '49-ben Miskolcra helyezték, majd visszahozták Felnémetre készárutér-kezelőnek. Benedik a gyöngyösi fűrészüzemtől jött Felnémetre, rendelkezett vezetői készségekkel, az emberek elfogadták. A nemzeti vállalat megjelölést a cégek nevéből rövid idő után elhagyták.

1951-ben az erdészek indítványozták, hogy a fűrészüzemek a Könnyűipari Minisztériumtól kerüljenek át az államerdészetekhez. *Káldy József*, az erdőközpont osztályvezetője – a későbbi dr. Káldy professzor – levelet intézett az Egri Állami Erdőgazdasághoz, ebben közölte, hogy a Tervhivatal döntése értelmében 1952. január 1-jén a Felnémeti Fűrészüzem az Erdőgazdasághoz kerül. Ebből akkor még nem lett semmi, húsz évet kellett várni arra, hogy ez az elképzelés megvalósuljon.

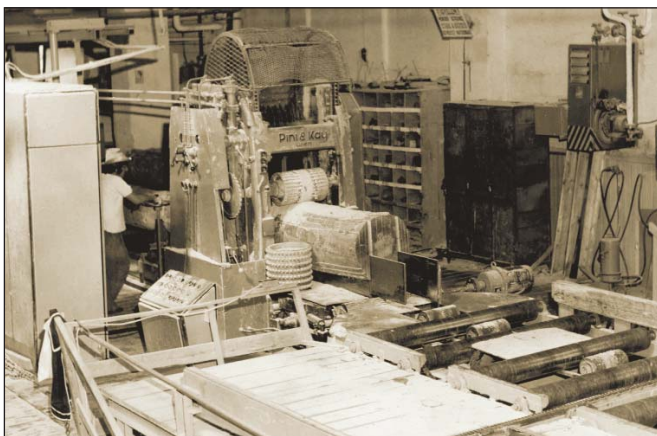
Az Északfűrészek (röviden így nevezték) vezetése alatt (1949–70) lépésenként komoly fejlesztéseket hajtottak végre, elsősorban a gépesítés terén. Először két gattert lecseréltek, Hoffmann, majd Herkules típusúakat állítottak be, a csarnoki ingafűrészeket korszerűekre cserélték. (A 2. kép bal oldalán már a

1. kép. Készárutér az '50-es években

2. kép. Keretfűrészek, 1955

3. kép. Pini-Kay keretfűrész, 1967

Hoffmannal dolgoznak.) Az apró választékhoz favázás kiscarnokot építettek, ott szalagfűrész, körfűrészeket helyeztek el. Ekkor építették a hatkamrás gőzölőt az elavult régi helyett.

A legégetőbb feladatot az általánosan kézzel végzett nehéz fizikai munkák gépesítése jelentette. Először a gatterokhoz való rönkbeadást oldották meg csőrlős-drótköteles megoldással, majd különféle rakodógépeket vásároltak a rönkök és a készáru mozgatásához, a vagonok ki- és berakásához (Panther autódaru, sínen mozgó elektromos daruk). A talpfákhoz már nem használtak plenkácsot (faragó fejszét), teljesen géppel gyártották. Transzformátor-állomást építettek, ezzel a gőzgépről való hajtást elektromosra váltották, a kiöregedő gőz gép a korszerű keretfűrészek energiaigényének már nem felelt meg. Azt a gőzgépet állították le, amely egyedülálló példány volt az országban, és mint gépészettörténeti emlék, a Közlekedési Múzeumban állították ki. 1967-ben beállították a Pini-Kay 65 típusú gattert (3. kép), amely már több korszerű elemet tartalmazott (hidraulika, távvezérlés, önjáró beadó kocsi).

A '60-as évek elején jártam a Fűrészüzemben, akkor még a rönkmozgatás, a rakodás igen nehéz kézi munkával történt. Akkor készítettem ezt a felvételt a vagonban érkező rönkszállítmány megbontásáról, bevallom, számomra ijesztő látvány volt (4. kép).

Ez a probléma hamarosan megoldódott, korszerűsítették az iparvágányt, 5 tonnás híddarut építettek, és GAZ homlok villás targoncákat állítottak munkába. Ezzel lényegében kiiktatták a kézi munkát a rönktéren. Az Északfűrészek idejéből még egy felvételt mutatok be: a Fűrészüzem dolgozói május elseji felvonuláson vesznek részt (5. kép). A képen középen napszemüvegben Bogár József üzemvezető, aki Benedik Lajost váltotta, és 1970-ig töltötte be ezt a posztot. Tőle balra Gönci Tibor főmü-

4. kép. Rakománybontás, 1963

vezető, szakszervezeti bizalmi, később a központban munkatárs. Az első sorban természetesen a párt emberei.

1970 a Fűrészüzem életében nagy eseményt hozott, az Észak-magyarországi Fűrészeket megszüntették, az üzemeket az erdőgazdaságokhoz csatolták, Felnémetet az újonnan alakult nagy céghez, a Mátrai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdasághoz kapcsolták, Eger központtal. Kétségtelen, hogy ezzel a Felnémeti Fűrész felfelé ívelő korszaka kezdődött. Nagyarányú beruházások kezdődtek, több lépcsőben az üzem egészére kiterjedő rekonstrukció valósult meg. Első lépésként a készáruteret teljesen átalakították, a kisvasúti hálózatot megszüntették, szalagutakat építettek, a rakodást oldalvillás targoncákkal oldották meg, ezzel teljesen kiküszöbölték a kézi munkákat (6. kép).

Elkezdődött a csarnok, korszerűsítése, beépítettek egy Esterer SS-56 típusú gattert, amely fagyártmányfára is alkalmas

5. kép. Felvonulnak a fűrészüzemieiek, 1969

6. kép. Az átalakított készárutér, 1972

volt. A rönk beadását görgősorokkal, transportőrrel oldották meg. Ezek a beruházások Bátor Albert üzemvezető elképzelései alapján valósultak meg, ő Bogár Józsefet váltotta 1970-ben. A későbbi nagyberuházás elvi megtervezése szintén az ő munkája, akkor már a központban volt osztályvezető. A következő üzemvezető Szajkó Sándor, majd Ivacs Gábor, aki '76-tól az üzem fennállásáig főnök volt Felnémeten.

Még a '70-es évek elején építettek egy vasvázás csarnokot, ide költöztették azt a fejlesztő részleget, amely előzőleg a Műszaki Erdészet Rákóczi úti telepén működött Egerben. Itt készült Kovács Jenő vezérigazgató személyes irányításával a saját fejlesztésű kérgező- és aprító gépek. Később a fejlesztők átköltöztek a vasúton túl épülő új telepre, és mint Gépgyártó Üzem folytatták a munkájukat Pápista József üzemvezető főnökségével.

7. kép. Az osztályozó vezérője

1978–80 között zajlott az Egri Erdőgazdaság addigi életében a legnagyobb beruházás, a Felnémeti Fűrészüzem rekonstrukciója. A 120 milliós beruházás részben állami támogatással, részben saját erőből, illetve nem kis összegű hitelből valósult meg, és átfogta az üzem egész tevékenységét.

A csarnokban egy új Esterer (HDN-600) gattert helyeztek üzembe, a két Esterer és az osztrák Pini-Kay géppel dolgoztak 15 éven keresztül. Teljesen újraképzették a csarnok beadó és továbbító rendszerét, új ingafűrészeket telepítettek a régi helyére. A rönktéren számítógéppel működő rönkfogadó és osztályozó berendezést állítottak üzembe. Itt működött a cég első számítógépe (7. kép). Később a szárítókamrákat, a csarnoki rönkmérőt és köbözőt is számítógéppel vezérelték. A telepen belüli rönkmozgatást Hiab-daruval ellátott ZIL-ekkel oldották meg (8. kép).

A csarnok kimenő végéhez automatikus fűrészáruosztályozó csatlakozott. Továbbfeldolgozó csarnokot építettek, sorozatvágóval, gyalugéppel, körfűrészekkel. Számítógéppel vezérelt szárító tette lehetővé, hogy szárított, gyalult faárut gyártsanak a vevők kívánságára. Elkészült az egész üzemet átfogó porszívó-rendszer, megszüntette ezzel a ládás fűrészporszállítás nehéz kézi munkáját. Felépítettek egy kétszintes szociális épületet (öltöző, fürdő, irodák, ebédlő). Végül felújították a kazánházat, a gőzölőt és az élező műhelyt, és végre megoldották a csarnok fűtését.

8. kép. Darus ZIL

Az új gépek, gépsorok energiaigényét az új trafóállomás szolgáltatta. Végül, a beruházás részeként brikettálóüzemet építettek, amelyben présgéppel fűrészporból fabrikettet készítettek. A nagy értékű beruházás részleteit felsorolni is nehéz, mindenesetre az eredmény: új, a kor igényeinek, színvonalának megfelelő fűrészüzem jött létre. Ebből az időből – az üzem fénykorából – származik a felvétel (9. kép), amely a megújult létesítmény távlati képét mutatja, mindez azonban sajnos már a múlté.

A '80-as évekből való az a fotó (10. kép), amelyen a fűrészüzemek egy csoportját láthatjuk a központban tartott tanácskozáson. A második sorban bal szélén Ivacs Gábor üzemvezető, mellette Korózs József párttitkár, jobb szélén Pataki Ferencné, vezető könyvelő. Az első sorban dr. Szőke Miklós, a Gépjavító Üzem vezetője.

1989-ben volt még egy jelentős beruházás, az egyik keretfűrész helyett rönkvágó szalagfűrész (Primultini) helyeztünk el, ez növelte a nagy átmérőjű értékes rönkök értékkhozatalát.

Emlékezetem szerint a '80-as évek végén kezdtek jelentkezni a Fűrészüzem működési zavarai, pénzügyi nehézségek léptek

9. kép. A Fűrészüzem fénykora, 1982

fel, ez azonban még nem okozott nagy problémát, az üzem mögött állt egy nagy cég, az Erdőgazdaság. Ivacs Gábor üzemvezető és munkatársai azonban úgy látták, hogy az üzem önálló vállalként jobban teljesítené és képes lenne megállni a saját lábán, ha nem függne a nagy cégtől. Elindult a leválás folyamata, amivel egyetértett az Erdőgazdaság vezetése és a minisztérium is.

10. kép. A fűrészüzemek egy csoportja

11. kép. A baldokló Fűrészüzem, 2012

1992-ben Felnémeti Fűrészipari Kft. néven létrejött az új önálló cég, de a mélyrepülés folytatódott, hamarosan fizetési nehézségekkel küzdöttek. A vállalat felszámoló kezébe került, megkezdődött a cég kiárusítása. Az új tulajdonos még egy ideig egyes részeket működtetett, és közben megkezdte a részenkénti eladást. Tulajdonosváltások is voltak, de a helyzet egyre romlott. Végül minden tevékenység leállt, és elindult a teljes lebontás. Az utolsó fotók a gyár végnapjait örökölték meg (11. kép, Kovács István fotója)

Mélységes fájdalommal nézem a Felnémeti Fűrészüzem agóniáját bemutató képeket. Amikor e sorokat írom, már csak az iroda-szociális épület áll, a többit elbontották, kő kövön nem maradt.

Nekem személyes kötődésem volt és marad a Fűrészüzemhez, az egykori nagynevű Hordógyárhoz. Felnémeten születtem, a Hordógyár közelében a sáncon álló erdőgondnoki lakásban laktunk (azóta már lebontották), gyermekkoromban gyakran játszottunk a fűrészüzemi szolgálati lakások körül az ott lakó gyerekekkel. Sokszor a máglyák közé is bemerészkedtünk, bújócskát játszottunk.

A 1970 utáni beruházásoknak már részese voltam, műszaki osztályvezetőként munkatársaimmal, valamint a felnémeti kollégákkal és az építésvezetőség embereivel egy csapatban, egy hajóban ültünk, irányítottuk, szerveztük a beruházások ezernyi szakágát. Akkor még nem gondoltuk, hogy munkánk eredménye egyszer semmivé lesz. Azzal viszont tisztában vagyok, hogy ezt az üzemet korábbi formájában feltámasztani már nem lehet. Volt egyszer egy fűrészüzem, de ez ma már történelem.

Végül azokra emlékezem, akik e szomorú történet összeállításánál segítségemre voltak. Elsősorban Bogár Jó-

zsefre gondolok, aki tíz éven át volt üzemvezető Felnémeten, nyugdíjas korában összegyűjtötte a Fűrészüzem még fellelhető adatait, történeteit. Nagy tudását, tapasztalatait, a német nyelvben való jártasságát idős korában is hasznosította a cég. Tőle kaptam a legtöbb segítséget. A fűrészüzemről szóló értékes dokumentumot halála után felesége átadta nekem.

Segítségemre volt Pataki Ferencné, az üzem egykori vezetőkönyvelője, apja a gyár indulásától kezdve gatteros volt, férje pedig főművezetőként szolgált. Értékes feljegyzéseket készített, amelyekből sokat megtudhattam.

Egy ma is élő szemtanú, *Stregova István*, 35 éven keresztül dolgozott az üzemben, a TMK munkákat irányította, ott volt minden új gép beállításánál, végig tevékeny részese volt a gépi beruházásoknak. Tőle is sokat merítettem.

Vácon él egy magyartanár, kiváló nyelvész *Dóra Zoltán*, akinek apja szintén Dóra Zoltán, tíz éven át, 1948-ig üzemvezető volt Felnémeten. Az ifjú Dóra gyermekkorát Felnémeten töltötte, az üzem felső végében lévő szolgálati lakásban laktak, játszótársak voltunk. Nyaranta az üzemben dolgozott, szinte minden munkában – a fűrészáru-kihordástól a vagonrakásig – részt vett, érettségi után „felnöthöz illő munkákat végzett” egy éven keresztül, így közelről ismerte gyár belső életét. Egyik írásában megrendítő szép szavakkal ír gyermekkoráról és a gyászos végnapokról. Ő is gazdagította ismereteimet.

Valószínű, hogy még élnek jó néhányan, akikben ez a történet fájó emlékeket ébreszt...

Wágner Tibor
okl. erdőmérnök

Lenchés Imre (1932–2015)

Azok közé tartozik, akik ugyan elhagyták a földi élet rögs útjait, de munkásságának eredményei még hosszú ideig fennmaradnak. Lenchés Imre 1932. november 10-én született a Szabolcs-Szatmár-Bereg

megyei Vitkán. Erdészcsaládba született, hatan voltak testvérek. Édesapja, Lenchés András a Nyírségi Állami Erdőgazdaság szakelőadója volt. Az elemi iskolát Vitkán végezte. Középiskolai tanulmányait Debrecenben kezdte, majd néhány kitérővel – amelyet alapvetően a korabeli helyzet eredményezett – magánúton fejezte be. Tanulmányai között 1950. augusztus 8-tól 1951. március 2-ig a debreceni MÁV Járműjavítóban, majd 1951. március 10-től 1951. augusztus 18-ig Sopronban a Makadámútépítő Vállalatnál fizikai munkásként dolgozott. Sopronban a Berzsenyi Dániel gimnáziumban tett érettségi vizsgát 1951-ben.

Az Erdőmérnöki Főiskolára 1952-ben nyert felvételt, és 1957. április 30-án szerzett diplomát.

Évfolyamtársai tevékeny, jól tanuló, közösségi embernek tartották, illetve tartják számon. Egyetemi évei alatt kosárlabdázott, és egy kosaras lánycsapat edzője is volt. Sopronban kötött házasságot *Gereben Máriával* 1957. január 25-én. Házasságukból három fiúgyermek született, Imre, András, és Tamás. Tanulmányai befejeztével egy rövid ideig a Cserhát Állami Erdőgazdaság Berceli Erdészeti Osztályán dolgozott. Ezt követően került a Mezőföldi Állami Erdő- és Vadgazdasághoz. Itteni pályafutása 1957. június 9-én kezdődött és egészen nyugdíjba vonulásáig, 1994. január 31-ig tartott.

Természetesen végigjárta a ranglétrát, hiszen munkába lépésétől 1960-ig volt az erdészeti műszaki vezető, majd központi művelési előadó, később a Sárosvi Erdészeti Osztály vezetője.

Életének legjelentősebb, és egyben legmeghatározóbb szakaszát 1963-ban kezdte meg a Mecséri Erdészeti Osztály vezetőjeként. Lényegében alapító tagja volt a Mecséri Erdészeti Osztálynak, amely a területi átszervezések következtében megszűnt Királyszállási Erdészeti Osztály utódjaként jött létre. A több mint három évtizedes munkássága során, irányításával igazi szakmai „műhelymunka” folyt az erdészeti. Élve, de nem visszaélve a jó adottságú erdőállományok adta lehetőségekkel. Olyan vezető volt, aki nem az íróasztal mögött irányított, nagyon is együtt élt a gyakorlattal. Ellenőrzött, utasításokat adott, és egyeztetett.

Fegyelmezett ember volt, aki mindig személyes példát adott. Legfőbb személyes eredménye a vadgazdálkodáshoz fűződik. A közreműködésével valósult meg a timári, és a fahérvárcsurgói vadaskert, amelyek szakmai színvonala nemcsak hazánkban elismert.

Életútja során számos magas rangú kitüntetésben részesült. Már nyugdíjasként 2013. március 14-én az Életfa Emlékplakett Ezüst fokozata kitüntetést kapta.

Nyugdíjas korában sem szakadt meg kapcsolata a természettel, hiszen díszfaiskólájában egészen egészsége megromlásáig napi szinten ténykedett.

Ez év március 22-én ragadta el tőlünk a halál.

Temetése saját kérésére szűk családi körben történt Bakonycsernyén.

Mi, kollégái Bodajkon a katolikus templomban tartott gyászmisén búcsúztattuk.

Tisztelettel búcsúznak Tőled Imre bácsi.

Nyugodj békében!

Jaksics István

Pandula Zoltán (1922–2015)

Pandula Zoltán vasdiplomás erdőmérnök, életének 93. évében 2015. május 17-én tért örök nyugalomra. Hamvait engesztelő szentmise keretében – gyászoló családja, barátai és pályatársai kíséretében, akik kö-

zül külön meg kell említeni a 98 éves egri kollégáját, Kostein Ferenc rubindiplomás erdőmérnököt – a Kelenföldi Szent Gellért Plébánia templom urnatemetőjében, 2015. június 1-jén helyezték el. Ravatalánál az évfolyamtársak, munkatársak, szeniortársak nevében Lutonszky Zoltán mondott sok személyes vonatkozással tűzdelt búcsúztatót, megemlékezve a gazdag életpályáról.

Pandula Zoltán 1922. szeptember 11-én született Tibolddarócon. A Mezőkövesdi Reálgimnáziumban tett érettségi vizsgát követően 1941-ben felvételt nyert a M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Kar Erdőmérnöki Osztályára, ahol 1947-ben szerzett

erdőmérnöki oklevelet. Egyetemi éveiben nagy élményei voltak a szakmai gyakorlatok, melyeket Gödöllőn, Laposnyán (Erdély, Görényi hegységben) majd az utolsót Bustyaháza (Kárpátalján) töltött. Családjában voltak erdész elődök, pályaválasztásában a természetszeretettel ez is nagy szerepet játszott. Nagypapa, Szepesházy Kálmán a Felvidék (Felső Garam központú) legnagyobb uradalmi erdőgazdaságát vezette.

Szakmai pályafutását a MÁLLERD Egri Erdőgazdaságnál kezdte, majd jogutódjainál, az Egri Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatnál, a Heves megyei Állami Erdőgazdasági Egyesülés Egri Erdőgazdaságánál, a műszaki osztályon beosztott mérnöként és csoportvezetői beosztásban dolgozott 1952 végéig. 1953-ban Egerben, az Erdőgazdasági Építő Vállalatnál körzeti előadó. Még abban az évben Budapestre helyezik, az akkor alakult ERDŐTERV-hez a Magasépítési Osztályra beosztott mérnöknek, melynek később osztályvezetője lett, de vezette a Kalkulációs és Organizációs Osztályt is, végül főosztályvezetőként, 1982 végén nyugdíjba vonult. Nyugállományban is dolgozott az ERFATERV-nél 1991-ig.

Jelentősebb munkái közé tartozik, hogy részt vett a Mátrában a Sándorrét-Kékes oldali feltáróút, a Bükkben a Szilvásvárad-Jávorkúti út tervezésében, építésének ellenőrzésében. Az ERDŐTERV-nél erdészeti típuslakásokat, gazdasági- és melléképületeket, erdészeti gépállomásokat, fűrészüzemeket tervezett, s részt vett a Zamárdi és Szántódi erdészeti üdülők, valamint számos nagyobb jelentőségű feltáróút tervezésében. Nagy üzemek, melyek tervezésénél közreműködött: Barcsi és Soproni Fűrészüzem, Mohácsi Falemezgyár, Ceglédi Hordógyár, Gyöngyösi Parkettagyár. Az építészeti tervezések során szoros kapcsolatban állt a Soproni Egyetem Építési Tanszékével, ahol számos diplomatervezési konzulense, bírálója volt.

Publikációi az Erdő c. lapban jelentek meg. Az Országos Erdészeti Egyesületnek 1947 óta volt tagja. Az Erdőfeltárási Szakosztályban fejtett ki jelentős tevékenységet. A helyi csoportok meghívására előadásokat tartott tevékenységi körébe tartozó erdészeti építési tevékenységekről. 1983-ban a Budapesti HCS keretein belül Fila József javaslatára megalakult Szeniorbizottság alapító tagja, majd a Szeniorok Tanácsának vezetője tagja.

Közismert szereplője volt éveken át a Pilisi Helyi Csoport rendezésében megtartott Visegrádi Tarokkversenyeknek. Szakmai teljesítményét több ízben ismerték el oklevéllel, háromszor kapta meg az Erdészeti Kiváló Dolgozója kitüntetést.

Kiss Ferenc, a szegedi erdők atyja írta egy helyen, hogy „A búcsúzás mindig nehéz, de a végleges már fájdalmat okoz.” Ezzel a fájdalommal a szívünkben köszönünk el Tőled és emlékezzünk az együtt töltött időre.

Halász Gábor

„Deus hídja”

A vizek és az erdők találkozása mindig különleges hangulatot áraszt. Legyen az akár egy kárpáti magashegység örökzöld lucfenyvesének fenséges tükröződése egy tengerszemben, vagy egy mesterséges víztározó emberléptékű kanyargása a lombhullató tölgyesek között.

A somogyi megyeszékhely, Kaposvár közvetlen szomszédságában, ez utóbbira kiváló példát szolgáltat az érdekes hangzású névvel rendelkező, Deseda-tó. A nevét a várostól keletre, Gamás községben eredő és a megye folyójába, a Kaposba betorkolló azonos nevű patakról kapta. Ahogy keletkezését is ennek, és a Varga-bónyi árok vízfolyásának köszönheti, hiszen a nagy területű hazai víztározók építésének lázas időszakában, 1975-ben hozták létre elgátolással, a Zselic és a Külső-Somogy határán fekvő mesterséges vízfelületet.

Az erdőkkel, mezőkkel, rétekkel mozaikosan szélezett állóvíz területe 245 hektár, mélysége 1-4 méter között változik, 26 km kerületű és a vízgyűjtő területének a kiterjedése 170 km². A Desedát országos hírűvé teszi, hogy ez hazánk leghosszabb – 8 km-es – mesterséges tava.

A Deseda elnevezés etimológiai gyökere régi keletű, az Árpád-kor végig

nyúlik vissza, ami Somogyban szinte természetesnek vehető, hiszen a vadban és erdőben gazdag táj Árpád-házi uralkodóink kedvelt vármegyéje volt.

Már egy 13. századi oklevélben találkozzunk a terület határjárása kapcsán a „*Deushyda*” történeti földrajzi névvel, amely arra utal, hogy a somogyaszalói határrész későbbi megnevezése, egy Deus nevű helyi birtokos fontos átkelési pontot jelentő fahídjából ered, mely a Kaposba ömlő kis patakon ívelt át. Vagyis a Deseda, valójában: Deus hídja!

A hidak a középkorban fontos szerepet töltek be, így a földrajzi megjelölésük az évszázadok során a körülöttük elterülő határ elnevezésekbe is áthagyományozódtak. Jó példa erre a szomszédos megyeszékhely Zalaegerszeg városrészét képező, de korábban önálló településnek számító, Andránhida.

A tóba kisebb félsziget is benyúlik, ahol 1978-ban kezdődött meg arborétum kialakítása, melynek 28 hektáros területén 73 lombhullató és 38 tűlevelű fa és cserje talált otthonra.

A Deseda-tó mesterséges eredetű vízfelülete ellenére természetes a tájképi hangulata. A partján üldögélő, erdős sétaútajain bandukoló alig-alig érzi az emberi kéz jelenlétét a tájon. Az erdős vízpart varázsa a mindennapi rohanásból szólítja ki az ide látogatót, szemlélődésre, erdősebesség és víznyugalom átélésére csábít.

Kép és szöveg: **Nagy László**

Jogalkotási kényszer van az erdőgazdálkodás területén

Ülést tartott az Országgyűlés Erdészeti Albizottsága

Jogalkotási kényszer van az erdőgazdálkodás területén, ebben egyetért az ágazatban dolgozó szakemberek döntő többsége – mondta Györffy Balázs, az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottsága Erdészeti Albizottságának elnöke a testület hétfői ülésén. Az albizottság a magán-erdő gazdálkodás aktuális gondjait és a megoldás lehetőségeit tűzte napirendjére és meghallgatást is tartott a kérdésben.

Forrás: MTI

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/jogalkotas_kenyszer_erdogazdalkodas_bizottsag_ules

♦♦♦

Dr. Lakatos Ferenc az Országos Erdő Tanács új elnöke

Ülésezett az új összetételű Tanács

2015. június 16-án tartotta legutóbbi ülését az Országos Erdő Tanács, mely 2013 óta erdészeti szakmai kérdésekben a Kormány közvetlen tanácsadó testületeként tevékenykedik. Idén tavasszal a földművelésügyi miniszter a munka hatékonysága érdekében és az ágazatban történt változások nyomán követése miatt átalakította az Országos Erdő Tanács tagságát, amely a korábbi-

nál kisebb, 12 fős létszámmal működik. A Tanács tagsági szerkezetének átalakulása miatt a keddi tanácsülésen új elnök választására is sor került, mely funkciót a mindenkor tanácsstagok közül kell betölteni. A Tanács tagjai *prof. dr. Lakatos Ferencet*, az Erdőmérnöki Kar dékánját választották meg a tisztségre, elfogadva az eddigi elnök, *Zambó Péter* javaslatát a jelölésre.

Forrás: OEE

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/lakatos_ferenc_oet_elnok

♦♦♦

80 millió forinttal támogatja a 22 állami erdőgazdaság az MTSZ-t

5,3 milliárd forintot fordítottak közjóléti beruházásokra az erdészeti társaságok

Az állami erdészeti társaságok mintegy 5,3 milliárd forintot fordítottak közjóléti beruházásokra – mondta a Földművelésügyi Minisztérium állami földekért felelős államtitkára. *Bitay Márton* Örs a Pili Parkerdő Zrt. Budapesti Erdészeti Információs Központban tartott sajtótájékoztatón emlékeztetett arra, hogy a kormány által indított Bejárható Magyarország programnak köszönhetően az utóbbi években jelentősen fejlődött a természetjáró (bakancsos) turizmus. Ismertette, hogy 2010 óta mintegy 200 olyan beruhá-

zás valósult meg, amely a bakancsos turizmust szolgálja. Jelezte: a 22 állami erdőgazdaság egy, az MTSZ-szel kötött megállapodás alapján 2016 végéig 80 millió forinttal támogatja a szövetséget, segítve ezzel az idei második félévben megvalósítandó és a jövő évi beruházások elkészültét. Ezek összértéke az államtitkár becslése szerint 300-400 millió forint lehet.

Forrás: MTI, FM Sajtóiroda

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/mtsztamogatas_kozjoleit_80_millio

♦♦♦

Az Erdőmérnöki Kar is az FM stratégiai partnere

Stratégiai partnerségi és együttműködési megállapodás

A Földművelésügyi Minisztérium újabb hat szakmai szervezettel és tudományos műhellyel kötött stratégiai partnerségi és együttműködési megállapodást, melyeket *Bitay Márton* állami földekért felelős államtitkár adott át az érintettek részére. A minisztérium stratégiai partnerségi és együttműködési megállapodást kötött a Vadászati Kulturális Egyesülettel, a Magyar Vadászjász Egyesülettel, a Magyar Vadgazdálkodók Egyesületével, a Magyar Országos Vadász-kutyás Kulturális Egyesülettel, a Nyugat-magyarországi Egyetem Faanyag-tudományi és Művészeti Karával, valamint Erdőmérnöki Karával.

Forrás: FM Sajtóiroda

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/FM_strategiai_partner_FM

HASZNÁLJA TAGSÁGI KÁRTYÁJÁT!

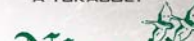
Az Országos Erdészeti Egyesületben fennálló tagságot 2012-től tagsági kártya igazolja. Az OEE-kártya tulajdonosa egyre több kedvezményt vehet igénybe a különböző vásárlási lehetőségektől kezdve a vadászházi szállásokig. Az aktuálisan elérhető kedvezmények listája a www.oee.hu oldalon olvasható, évente egy alkalommal az Erdészeti Lapok is közli.

Az Egyesület vezetése a kártya használatára biztat minden egyesületi tagot! A kedvezményrendszer igazi értékét, minél szélesebb körű elfogadottságát a rendszeres kártyahasználat alapozza meg. A kártya névre szóló, sorszámmal és vonalkóddal ellátott, az Egyesület titkársága évente érvényesíti. A 2015-re szóló érvényesítő matricákat azon tagok kapják meg a helyi csoportokon keresztül, akik teljesítették az adott évre vonatkozó tagdíjfizetési kötelezettségüket.

A kedvezményrendszerrel és a tagsági kártyával kapcsolatos bármely kérdésben felvilágosítás kérhető az Egyesület titkárságán (titkarsag@oee.hu, 06 1 201 6293) vagy a helyi csoport titkároknál.

Partnereink:

Vége a bulinak. **Végre kifújhatjuk magunkat...**

Ez a nyár is tele van bulival, koncerttel, fesztivállal! A partik együtt járnak a felejthetetlen élményekkel, de sajnos sok piszokkal és hulladékkal is. Ekkor jön el a STIHL fúvógépeinek ideje! Előbb a szórakozás, aztán a munka...

A nagy fúvásteljesítményű gépek percek alatt megtisztítanak minden felületet a hulladéktól. Nemcsak az utcákon, köztereken teljesítenek kiválóan, de a ház körül, kertben, udvaron is remekül alkalmazhatók. A STIHL fúvógépekkel hatékonyan végezhető a munka zavaró kábelek és akkumulátoros kiviteleknel füstgáz-kibocsátás nélkül.

Egyszóval legyen bármekkora a buli, utána alaposan kifújhatjuk magunkat.

További részletek és szakkereskedéseink listája:

www.stihl.hu

ANDREAS STIHL KFT.
2051 Biatorbágy-Budapark, Paul Hartmann u. 4.
Telefon: (+36-23) 418-054 · **www.stihl.hu**

STIHL®